

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

2023: ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ, ΜΕ ΑΣΤΑΘΕΙΑ, ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΠΑΝΩ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ

Με τους αγώνες μας για την ανατροπή

Σκίτσο του Πέτρου Ζερβού.

Το διαδικτυακό Λεξικό του Κόλινς συνηθίζει να ανακοινώνει ετησίως τη «λέξη της χρονιάς», στηριγμένο στη χρήση στο δημόσιο διάλογο και τις αναζητήσεις των ανθρώπων στο ίντερνετ. Για το 2022, λέξη της χρονιάς ήταν η «permacrisis» (μονιμο-κρίση) που ορίζεται ως «παρατεταμένη περίοδος αστάθειας και ανασφάλειας».

Όχι άδικα. Ο κόσμος βρίσκεται σε

μία κατάσταση διαρκών κρίσεων. Η πανδημία Covid-19 οδήγησε σε παγκόσμια πτώση του προσδόκιμου ζωής για πρώτη φορά εδώ και πολλές δεκαετίες. Το βιοτικό επίπεδο επίσης υποχωρεί σε όλες σχεδόν τις αναπτυγμένες οικονομίες, πιεζόμενο από τον πληθωρισμό που κατατρώει τα εργατικά εισοδήματα, ενώ το 2023 αναμένεται να προσθέσει στο μίγμα πιθανές υφέσεις και αυξήσεις στην ανεργία,

καθώς θα «αποδίδει καρπούς» η στροφή των Κεντρικών Τραπεζών στη σφιχτή νομισματική πολιτική. Σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, που καταγράφουν τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (υπολογίζοντας μεταβλητές όπως το προσδόκιμο ζωής, η εκπαίδευση ή το προσωπικό εισόδημα), τα τελευταία 2 χρόνια, 9 στις 10 χώρες παγκοσμίως σημείωσαν υποχώρηση.

(συνέχεια σελ.2)

της σύνταξης...

(συνέχεια από σελ.1)

Η ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ επιδεινώνεται διαρκώς, με την Κίνα πέρσι να υπομένει τον χειρότερο καύσωνα της σύγχρονης ιστορίας της και το Πακιστάν να σαρώνεται από πλημμύρες, ενώ το τέλος του 2022 επιφύλασσε τον παράλογο θερμό χειμώνα στην Ευρώπη, την ώρα που οι ΗΠΑ βίωναν ένα δραματικό πολιτικό ψύχος.

Η ΘΞΥΝΣΗ των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών έχει ήδη προκαλέσει έναν μεγάλο πόλεμο στην καρδιά της Ευρώπης, μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ενώ απειλεί με ανάφλεξη πολλά διαφορετικά σημεία του πλανήτη: Από τις θάλασσες του Ειρηνικού όπου διαγκωνίζονται ΗΠΑ και Κίνα, μέχρι τα Βαλκάνια, όπου η κρίση στο Κόσοβο υπενθυμίζει το χαρακτήρα της περιοχής ως «μπαρουταποθήκη», ενώ ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός εξακολουθεί να διατηρεί απολύτως ανοιχτό και στην «ημερήσια διάταξη» ένα πολεμικό επεισόδιο στο Αιγαίο.

ΤΟ 2023 ΞΕΚΙΝΗΣΕ με την συντονισμένη έφοδο των οπαδών του Μπολσονάρο σε τρία κυβερνητικά κτίρια στη Μπραζιλία, που 2 χρόνια μετά την εισβολή στο Καπιτώλιο από τον τραμπικό όχλο και καθώς στη γειτονική Ιταλία η νεοφασίστρια Μελόνι καθοδηγεί από θέσεις κυβερνητικής εξουσίας ένα πρόγραμμα αντιδραστικής «παλινόρθωσης», υπενθύμισε ότι η όξυνση της πολιτικής κρίσης, μπορεί να παράξει μια επικίνδυνη «ριζοσπαστικοποίηση» της διεθνούς ακροδεξιάς.

Η ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΧΤΙΔΑ σε αυτό το τοπίο, υπήρξαν οι μεγάλες κινηματικές αντιστάσεις. Το εργατικό κίνημα στη Βρετανία έχει δημιουργήσει ένα «υπόδειγμα» με τις παρατεταμένες απεργιακές μάχες που συνταράζουν το Νησί εδώ και 8 μήνες ασταμάτητα, διεκδικώντας γενναίες αυξήσεις πάνω από τον πληθωρισμό και προβάλλοντας αντιστάσεις στην απόπειρα επίθεσης στο δικαίωμα στην απεργία. Η εξέγερση στο Ιράν εντυπωσιάζει με την ανθεκτικότητά της απέναντι στη σκληρή καταστολή, ενώ δημιουργεί υπόδειγμα ενότητας των αγώνων, με τα γυναικεία, τα φοιτητικά και τα εργατικά αιτήματα να συνυπάρχουν. Η συγκλονιστική αντίσταση στο Περού, μετά το κοινοβουλευτικό πραξικόπημα που ανέτρεψε τον Πέδρο Καστίγιο, υπενθυμίζει πού βρίσκε-

ται πραγματικά η δύναμη που μπορεί να αντισταθεί αποτελεσματικά στον ευνοϊκό συσχετισμό που έχουν οι «από πάνω» στο θεσμικό πεδίο.

ΜΕ ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΑ μπαίνουμε στο 2023 και στην Ελλάδα. Όπου η «μονιμο-κρίση» έχει υπονομεύσει την κυβέρνηση Μητσοτάκη, δημιουργώντας συνθήκες που θα μπορούσαν να σημαίνουν την αρχή του τέλους της. Όπου το 2022 ζήσαμε μια αναθέρμανση της αντίστασης, με εμβληματικούς-σκληρούς αγώνες (πχ Μαλαματίνα), με μαζική συμμετοχή σε κεντρικές κινητοποιήσεις (Γενική Απεργία, 17 Νοέμβρη, 6 Δεκέμβρη), με μια αυξημένη διαθεσιμότητα άμεσης ανταπόκρισης (σε φεμινιστικές κινητοποιήσεις, ενάντια στην έξωση στου Ζωγράφου κλπ), που όλα μαζί συνηγορούν ότι ο θυμός απέναντι στα πεπραγμένα της κυβέρνησης της Δεξιάς αρχίζει να μετατρέπεται σε αγωνιστική διάθεση.

ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΠΡΟΑΓΓΕΛΕΙ ότι το 2023 θα είναι διαφορετικό από τη χρονιά που πέρασε. Η «μονιμο-κρίση» με τις πολλαπλές εκφάνσεις της θα μας συνοδεύει -μαζί με την απόπειρα της άρχουσας τάξης να φορτωθούμε εμείς όλα τα βάρη και τις συνέπειές της. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν θα αποχωρήσει ήσυχα κι αμαχητί από το προσκήνιο -ταγμένη όπως είναι από την πρώτη στιγμή στην υπηρεσία του κεφαλαίου ως «πολεμική μηχανή». Η θεσμική αντιπολίτευση των ΣΥΡΙΖΑ-ΠΑΣΟΚ θα συνεχίσει να μην κάνει το ελάχιστο για την ανατροπή αυτής της κυβέρνησης, ενώ η κοινοβουλευτική-κυβερνητική εναλλαγή την οποία ευαγγελίζεται (αμφίβολη κι αυτή...) αποτελεί ένα «πουκάμισο αδειανό» όσον αφορά τις μεγάλες ρήξεις που απαιτούνται για να αλλάξουν οι ζωές μας προς το καλύτερο, σε αυτό το τοπίο πολλαπλών κρίσεων που περιγράψαμε.

ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ της πανδημίας, ήρθε στην Ελλάδα μια φράση δημοφιλής στα μπάριος της Λατινικής Αμερικής, της «μήτρας» των πιο δυναμικών κοινωνικών αγώνων τα τελευταία χρόνια: Μόνο ο Λαός Θα Σώσει το Λαό. Μόνο με τους αγώνες μας μπορούμε να δώσουμε το τελειωτικό χτύπημα στον Μητσοτάκη. Και -κυρίως- μόνο με τους αγώνες μας μπορούμε να κάνουμε αυτό το χτύπημα να έχει πραγματική αξία, ανατρέποντας και την πολιτική του. Διεκδικώντας με μαζικούς αγώνες τη γενναία στήριξη του ΕΣΥ

και της δημόσιας Παιδείας, τις αυξήσεις στους μισθούς που έχουμε ανάγκη για να ζήσουμε με αξιοπρέπεια, το τέλος της εργοδοτικής αυθαιρεσίας και της εργασιακής ζούγκλας που επέβαλλε η διάλυση των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και η αχαλίνωτη «ελαστικοποίηση». Απαιτώντας να φορολογηθεί βαριά το κεφάλαιο, να περικοπούν δραστικά οι δαπάνες σε εξοπλισμούς και αστυνομία, για να απελευθερωθούν οι πόροι που έχει ανάγκη η κοινωνική πλειοψηφία.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΑΥΤΟ το «πρόγραμμα» πρέπει να συγκρουστούμε με την κυρίαρχη πολιτική και όσους την εφαρμόζουν σήμερα ή θα αναλάβουν να την εφαρμόσουν αύριο. Τα συμπεράσματα από τις εκλογικές διαδικασίες σε μια σειρά συνδικάτα, από την ΑΔΕΔΥ ως τις ΕΛΜΕ, ο διάλογος που ανοίγει σε διάφορους χώρους γύρω από το ζήτημα των ΣΣΕ, υποδεικνύουν πού οφείλει να στρέψει την προσοχή της και η Αριστερά, για να κάνει αυτό το «πρόγραμμα» κτήμα των ανθρώπων του στρατοπέδου μας και να τους κινητοποιήσει να αγωνιστούν για να το επιβάλουν.

ΚΑΘΩΣ ΒΑΔΙΖΟΥΜΕ προς μια εκλογική αναμέτρηση, ο κόσμος των αγώνων, όσοι κι όσες δεν «βολεύονται» στα διαθέσιμα κυβερνητικά σενάρια, οφείλει να εκφραστεί και στην κάλπη, μαυρίζοντας τον Μητσοτάκη κι ενισχύοντας τις δυνάμεις στα αριστερά του κούφιου «προοδευτισμού», για να δηλώσει την παρουσία του. Αλλά κυρίως έχει να εργαστεί επίμονα και συστηματικά όλες τις υπόλοιπες μέρες του 2023, πριν και μετά τις κάλπες, για να χτίσει τους αναγκαίους αγώνες και μια πολιτική εναλλακτική «δεμένη» με αυτούς, που θα πηγαίνει πέρα από τα ασφυκτικά όρια της συστημικής υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων.

ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ των πολλαπλών και διαρκών κρίσεων του συστήματος, η επιμονή της Ρόζας Λούξεμπουργκ να βλέπει τον αγώνα για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις ως «δρόμο» για την αναγκαία κοινωνική επανάσταση, η επιμονή της στον σοσιαλισμό ως μοναδικό «φάρμακο» σε μια καπιταλιστική βαρβαρότητα που σήμερα αφήνει όλο και λιγότερο χώρο ακόμα και για εφήμερα «παυσίπονα», γίνεται οδηγός.

ΜΕ ΑΥΤΟΝ τον ορίζοντα, και με το βλέμμα στραμμένο στους αγώνες της τάξης μας, να κάνουμε το 2023 λέξη της χρονιάς την ανατροπή!

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομενών 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286, e-mail: sidaxi@dea.org.gr

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης ΝταβανέλοςΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

Κυκλοφορεί την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Ο Μητσοτάκης στο δρόμο για την κάλλη Επικίνδυνη αντιπολίτευση είναι η «από τα κάτω»

Του Αντώνη Νταβανέλου

Εμπειρογνώμονες της Ντόιτσε Μπανκ εκτιμούν το 2023 ως ένα από τα τρία πιο επικίνδυνα χρόνια από τις αρχές του 21ού αιώνα για το διεθνές καπιταλιστικό σύστημα. Άλλοι, που ξεκινούν από τη γεωπολιτική ανάλυση, χαρακτηρίζουν το 2023 ως την αρχή του τέλους της «εποχής των αγορών», που άρχισε το 1989.

Μέσα σε αυτό το μεταβαλλόμενο και ασταθές περιβάλλον, το γεμάτο προφανείς κινδύνους, η κυβέρνηση Μητσοτάκη παραπαίει. Το παιχνίδι με το χρόνο των εκλογών είναι ένα σύμπλεγμα πολιτικού ιλίγγου: Πρόκειται για «παλαντζάρισμα» ανάμεσα στην ανάγκη πολιτικής αναπαραγωγής της κυβερνητικής αυτοδυναμίας για το κόμμα της Δεξιάς και την υποχρέωση να ολοκληρωθούν οι «δουλειές» για λογαριασμό των καπιταλιστών. Το πρόβλημα είναι ευρύτερο, είναι «καθεστωτικό». Λίγους μήνες πριν τις εκλογές, η κυρίαρχη τάξη δεν γνωρίζει ποια ακριβώς θα είναι η σύνθεση της επόμενης κυβέρνησης ή, ακόμα, δεν έχει αποφασίσει ποια επιθυμεί να είναι η σύνθεση της επόμενης κυβέρνησης. Οι καπιταλιστές είναι ικανοποιημένοι από τα πεπραγμένα Μητσοτάκη, τον υποστηρίζουν και θα εύχονταν μια νέα αυτοδυναμία του, όμως δεν γνωρίζουν αν αυτή θα είναι εφικτή και, χειρότερα, δεν γνωρίζουν αν μια νέα αυτοδύναμη κυβέρνηση της μητσοτακικής ΝΔ θα είναι ικανή να «κρατήσει το τιμόνι» του ελληνικού καπιταλισμού μέσα στις αναταράξεις που προβλέπονται. Αυτή η απροσδιοριστία, σε απόσταση αναπνοής από τις κάλπες, κρατάει ζωντανή τη δημόσια συζήτηση μεταξύ των καθεστωτικών δυνάμεων περί κυβερνήσεων «ευρύτερης συναίνεσης».

Στις σελίδες του αστικού Τύπου αρχίζει να συγκεκριμενοποιείται η σχέση της εκλογικής αριθμητικής με τις πολιτικές-κυβερνητικές προοπτικές. Για τον Μητσοτάκη, στις πρώτες εκλογές της απλής αναλογικής, ένα ποσοστό 35% της ΝΔ θα είναι καθαρή πολιτική νίκη, ως διαβατήριο για αυτοδυναμία στις δεύτερες εκλογές της ενισχυμένης αναλογικής. Ένα ποσοστό 33% θα αφήνει την υπόθεση ανοιχτή, αλλά με δυσμενείς προβλέψεις σχετικά με την αυτοδυναμία, ενώ ποσοστό 31% (ή κάτω από αυτό...) θα σημαίνει ήττα που ακυρώνει την προοπτική αυτοδυναμίας της Δεξιάς (και πρακτικά τέλος

του παιχνιδιού για τον Μητσοτάκη). Αντίστοιχα για τον Τσίπρα, η υπόθεση συγκρότησης «συμμαχικής κυβέρνησης» θα παραμένει λειτουργική υπό την προϋπόθεση ότι ο ΣΥΡΙΖΑ παίρνει κάτι από 30% και πάνω στις πρώτες εκλογές.

Κυβερνητικό πρόγραμμα

Μέσα σε αυτό το τοπίο ο Μητσοτάκης κινείται υποχρεωτικά πάνω στις ράγες που ήδη έχει χαράξει. Η κυβέρνησή του λειτουργεί ως μια πολεμική μηχανή στην υπηρεσία του κεφαλαίου. Με αυτόν τον τρόπο θα πάει ως τις εκλογές. Η ανακοίνωση ότι προϋπόθεση για την κάλλη είναι η «ολοκλήρωση του κυβερνητικού έργου», με την ψήφιση 3ο ακόμα «άγριων» νομοσχεδίων από την παρούσα Βουλή, σημαίνει ότι ο Μητσοτάκης θα φτάσει στην εκλογική-πολιτική δοκιμασία έχοντας ωριότερα επεκτείνει τις νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις σε όλους τους τομείς. Ακόμα και τα λεγόμενα «φιλολαϊκά» μέτρα (ηχ τα διαβόητα ποικίλα pass...) είναι περισσότερο σκανδαλώδεις ενισχύσεις της κερδοφορίας επιχειρήσεων σε συγκεκριμένους κλάδους, παρά παρεμβάσεις στήριξης των εργατικών-λαϊκών στρωμάτων απέναντι στη βάρβαρη λιτότητα, την ακρίβεια και τον καλπάζοντα πληθωρισμό.

Παράλληλα με αυτό το πραγματικό «πρόγραμμα» δεν θα λείψουν οι δημαγωγικές προεκλογικές φωτοβολίδες. Είτε θα πρόκειται για γελοιοότητες, όπως η χλιστραγουδημένη διεκδίκηση των γλυπτών του Παρθενώνα (έστω με τη μορφή ενός προσωρινού «δανεισμού» από το Βρετανικό Μουσείο μέσα στην κορύφωση της προεκλογικής περιόδου). Είτε, χειρότερα, με πραγματικά επικίνδυνες πρωτοβουλίες με στόχο να κρυφτεί η κυβερνητική πολιτική όξυνσης των κοινωνικών αντιθέσεων πίσω από μια κουρτίνα εθνικιστικής έξαρσης. Οι συστηματικές διαρροές ότι είναι πιθανή μια μονομερής επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια νότια και δυτικά της Κρήτης συνιστούν ένα πραγματικό κίνδυνο για την ειρήνη στην περιοχή. Θυμίζουμε ότι επέκταση χωρικών υδάτων σημαίνει αλλαγή συνόρων, ότι αυτή είναι συμβατή με το Διεθνές Δίκαιο μόνο στη βάση συμφωνίας των αντιτιθέμενων μερών (όπως έγινε με την Ιταλία στο Ιόνιο...) και ότι η Τουρκία υπογράμμισε ότι μια μονομερής απόπειρα θα θεωρηθεί casus belli. Ενώ η πραγματική πολιτική τάση, με βάση τις διεθνείς εξελίξεις αλλά και τη γραμμή

των μεγάλων δυτικών δυνάμεων, είναι η προοπτική «συνεννόησης» μεταξύ Ισραήλ, Αιγύπτου, Κύπρου, Λιβάνου, Τουρκίας και Ελλάδας σχετικά με τους υδρογονάνθρακες και τους αγωγούς στην Ανατολική Μεσόγειο, δεν μπορεί να αποκλειστεί η πιθανότητα ενός προεκλογικού «σαλταδορισμού» με στόχο να ανακτήσει η κυβέρνηση την πολιτική κυριαρχία πάνω στις εξελίξεις. Το χειρότερο είναι ότι αυτή η πιθανότητα επεκτατικού τυχοδιωκτισμού έχει εκπροοιμίου νομιμοποιηθεί από τον ΣΥΡΙΖΑ και τα επανειλημμένα «καλέσματα» του Τσίπρα για επέκταση των χωρικών υδάτων στην Κρήτη, προκειμένου να πουληθούν τα σχετικά «οικόπεδα» στην αμερικανική Exxon Mobil...

Στον κατάλογο των κυβερνητικών «εκκρεμοτήτων» δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η θεματολογία της διαφθοράς. Στα κριτήρια για την επιλογή του χρόνου των εκλογών ο Μητσοτάκης προσμετρά τις εκταμιεύσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης, που από το δεύτερο τρίμηνο του 2023 θα «απελευθερώσει» πόρους 6 δισ. ευρώ. Αυτά κυρίως θα κατευθυνθούν προς τα Ταμεία των μεγάλων καπιταλιστικών Ομίλων, αλλά δικαιολογημένα θα μπορούσε να στοιχηματίσει κανείς ότι οι Πάτσηδες του κόσμου τούτου προετοιμάζονται πυρετωδώς ενόψει αυτής της προοπτικής.

Αυτή η κυβέρνηση θα μπορούσε και θα έπρεπε να έχει ήδη ανατραπεί.

Αντιπολίτευση

Το γεγονός ότι ο Μητσοτάκης παραμένει στην κυβερνητική εξουσία μπορεί να ερμηνευτεί μόνο στη βάση της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ που έχουν εναποθέσει τις ελπίδες κυβερνητικής «αλλαγής» αποκλειστικά στις κάλπες. Η παθητική αντιπολίτευση της αναμονής να πέσει η κυβέρνηση ως «ώριμο φρούτο» έχει οδηγηθεί από τους Τσίπρα και Ανδρουλάκη σε ρεκόρ της μεταπολιτευτικής περιόδου.

Το αποτέλεσμα είναι ότι, λίγο πριν την κάλλη, δεν κατορθώνουν να συγκροτούν πολιτικό ρεύμα ελπίδας και προσδοκίας που θα συσπείρωνε πλατιές εργατικές και λαϊκές μάζες. Η «στροφή προς το κέντρο» που επιβάλει μια εκλογοκεντρική στρατηγική, οδηγεί τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ να ιεραρχούν τις σχέσεις τους με τις καθεστωτικές δυνάμεις πάνω ακόμα και από τις εκλογικές προοπτικές τους. Αυτό εξηγεί το γιατί και τα δύο αυτά κόμματα του «προοδευτισμού», παρά τα προβλήματα του

Μητσοτάκη, δεν μπορούν να ξεκολλήσουν από τη δημοσκοπική στασιμότητα και να προβάλουν μια πειστική εναλλακτική. Σε αυτό το πλαίσιο, τόσο ο Τσίπρας όσο και ο Ανδρουλάκης, αποφεύγουν την υποχρέωση να συγκεκριμενοποιήσουν ακόμα και τις μετριοπαθείς κυβερνητικές προτάσεις τους. Στο παρά 5 της κάλλης, τόσο η «προοδευτική κυβέρνηση» του Τσίπρα, όσο και η «κυβέρνηση σοσιαλδημοκρατικού τύπου» του Ανδρουλάκη, παραμένουν ομιχλώδεις υποθέσεις. Στην πράξη αυτό σημαίνει ανοιχτή διαθεσιμότητα για τις κυβερνήσεις «ευρύτερων συναίνεσεων», εάν και όπως αυτές προκρίθουν από τις καθεστωτικές δυνάμεις. Και (κυρίως!) σημαίνει ότι το 2023 τα περιθώρια για κωλοτούμπες του «προοδευτισμού» είναι κατά πολύ μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα του 2015. Είναι δικαιολογημένο το μίσος πλατιών εργατικών και λαϊκών μαζών απέναντι στον Μητσοτάκη, αλλά πρέπει να γίνει συνείδηση ότι απέναντι στο νεοφιλελεύθερο οδοστρωτήρα της ΝΔ, η ψήφος στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΠΑΣΟΚ δεν αποτελεί λύση για την υπεράσπιση των εργατικών και λαϊκών συμφερόντων.

Η πραγματική αντιπολίτευση στον Μητσοτάκη υπήρξε το κίνημα «από τα κάτω». Οι απεργίες, οι διαδηλώσεις, η αντίσταση της νεολαίας, η αντιφασιστική-αντιρατσιστική δράση, οι αγώνες των γυναικών ενάντια στον σεξισμό, είναι η δύναμη που, κλιμακώνοντας και συντονίζοντας τις παρεμβάσεις, μπορεί να οδηγήσει σε διαλυτική κρίση την Δεξιά. Και να ταυτίσει την πτώση του Μητσοτάκη με συγκεκριμένες και επείγουσες κατακτήσεις για τους εργαζόμενους και τη νεολαία. Η συγκεκριμενοποίηση, προβολή και διεκδίκηση των αιτημάτων αυτού του κόσμου, είναι μια σημαντική υποχρέωση μέσα στην παρούσα πολιτική συγκυρία. Και μια ενωτική και ριζοσπαστική τακτική, που θα λογοδοτεί στη μεγιστοποίηση της παρέμβασης από τα κάτω, αφορά το φάσμα των δυνάμεων του ΜΕΡΑ25, του ΚΚΕ, του χώρου της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Αυτό είναι φανερό σήμερα, αλλά θα είναι ολοφάνερο και στην επόμενη μέρα των εκλογών, ανεξάρτητα από τη μορφή της κυβέρνησης που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Με αυτό το κριτήριο ο κόσμος του κινήματος θα πρέπει να απαντήσει και στο ζήτημα της ψήφου που θα επιλέξει για να εκφράσει την οργή του απέναντι στην αδίστακτη κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Ακρίβεια: «Κουπόνια-ψίχουλα», αντί για αυξήσεις στους μισθούς

Του Σπύρου Αντωνίου

Με το μέτρο του «market pass» και το «καλάθι» του Άδωνι, η κυβέρνηση προσπαθεί να διασκεδάσει την κοινωνική δυσαρέσκεια από την ακρίβεια και την εκτεταμένη κερδοσκοπία των επιχειρήσεων. Με φθηνά προεκλογικά τρικ είναι βέβαιο ότι το τραπέζι των εργαζόμενων και των φτωχών δεν θα γεμίσει.

Στις αρχές Φεβρουαρίου του 2023 αναμένεται να ανοίξει η ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υποβολή αιτήσεων για την χορήγηση της κάρτας αγορών (10% επί των αγορών νοικοκυριών που πληρούν τα κριτήρια ένταξης), ενώ από το τέλος του ίδιου μήνα εκτιμάται ότι θα γίνουν οι πρώτες πληρωμές οι οποίες και θα ολοκληρωθούν έξι μήνες μετά. Μιλάμε για μια επιδότηση από 22-55 ευρώ το μήνα (ανάλογα τη σύνθεση του νοικοκυριού) ή το εξευτελιστικό ποσό των 0.73 ευρώ τη μέρα, για τον άγαμο δικαιούχο.

«Σταγόνα στον ωκεανό» δηλαδή, αν λάβουμε υπόψη ότι ο επίσημος πληθωρισμός στα τρόφιμα κινείται γύρω στο 20% (με 18,7% σε δημητριακά και ψωμί, με 16,7% στο κρέας, με 25% στα γαλακτοκομικά), ενώ οι ανατιμήσεις σε βασικά προϊόντα διατροφής έχουν αγγίξει το 60% το τελευταίο 6μηνο. Οι ανατιμήσεις όχι μόνο θα συνεχιστούν εντός του 2023, αλλά πιθανόν να ενταθούν το πρώτο τρίμηνο, αφού τώρα μετακυλίνουν στη λιανική οι αυξήσεις στη χονδρική, τις πρώτες ύλες και την ενέργεια.

Κέρδη

Το «market pass» θα εξαργυρωθεί βασικά στα σούπερ μάρκετ, τα οποία έχουν αποκομίσει δις. ευρώ στην τελευταία διετία, άρα θα αποτελέσει ακόμα μια τόνωση στα υπερχειλισμένα ταμεία τους, απέναντι στη μείωση της κατανάλωσης που έχει παρατηρηθεί τους τελευταίους μήνες. Για έλεγχο τιμών και καράρτηση του ΦΠΑ, ούτε λόγος. Για αυτό και με το που μπήκε ο χρόνος, ξεκίνησαν ανατιμήσεις σε τουλάχιστον 500 αγαθά πλατιάς κατανάλωσης. Οι αυξήσεις αναμένεται μεσοσταθμικά να φτάσουν το 10-15%, ενώ σε πολλά είδη αγγίζουν το 30%. Γίνεται κατανοητό λοιπόν

ότι, το περίφημο «market pass», που παρουσιάστηκε ως μεγαλειώδη κυβερνητική πρωτοβουλία από τα καθεστωτικά ΜΜΕ, θα εξαυλωθεί πριν καν φύγει ο Γενάρης.

Και από που θα βρει το υπουργείο Οικονομικών τα 650 εκατ. ευρώ, της απευθείας επιδότησης των σούπερ-μάρκετ και υπερκαταστημάτων τροφίμων, μέσω του «κουπονιού σίτισης»; Από τα διυλιστήρια (HelleniQ Energy και Motor Oil), τα οποία έχουν φέτος υπερκέρδη που θα φτάσουν τα 3 δις. ευρώ. Αντιγράφουμε από το ρεπορτάζ του Γ. Κιμπουρόπουλου (ΕΦ. ΣΥΝ., 20/12/22, Έκτακτη φορολογία διυλιστηρίων ή... «φορο-απάτη pass»), που αποδεικνύει την «ηπιό-

του πληθωρισμού. Το 21% των εταιρειών, δηλαδή 30 συνολικά εισηγμένες με «ηγέτη» τον κλάδο των διυλιστηρίων, βρισκόταν σε επίπεδα ρεκόρ λειτουργικής κερδοφορίας ήδη πριν καν ξεκινήσει το τελευταίο τρίμηνο του 2022!

Ανισότητες

Στον αντίποδα της ευημερίας των εταιρικών κερδών που «ζαλίζουν», η αφαίμαξη των λαϊκών εισοδημάτων το τελευταίο διάστημα είναι τεράστια, όπως και η αύξηση της κοινωνικής ανισότητας. Ο πραγματικός μισθός που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι τείνει να μειώνεται λόγω της αύξησης των τιμών των ειδών που θεωρούνται βασικά αγα-

Η ουσία παραμένει πως αντί για πάταξη της κερδοσκοπίας και αυξήσεις στους μισθούς η κυβέρνηση δίνει στα νοικοκυριά «κουπόνια-ψίχουλα». Ακόμα και η εξαγγελία για την επαναφορά του βασικού μισθού (από 1/4/23) εκεί που ήταν τον Φεβρουάριο του 2012, αποτελεί καθαρή προεκλογική εξαπάτηση. Τότε, μέσα σε μία νύχτα, ο κατώτατος μισθός μειώθηκε από τα 751 ευρώ, στα 586. Πάντα μεικτά. Χρειάστηκαν δέκα ολόκληρα χρόνια για να δούμε αν θα επιστρέψουμε στο επίπεδο που ήταν τότε ο κατώτατος μισθός, ποσό που θα εξανεμιστεί από την αλματώδη αύξηση τιμών.

Οι τακτικές της επιδοματικής πολιτικής, έστω και στα πενιχρά επίπεδα του «market pass», που με θέρμη είχε στηρίξει και ο ΣΥΡΙΖΑ στη διάρκεια της δικής του κυβερνητικής θητείας, είναι η μόνη απάντηση του νεοφιλελευθερισμού μπροστά στο οξύ πρόβλημα της ακρίβειας. Στην πραγματικότητα, τα όποια επιδόματα μοιράζει η κυβέρνηση είναι ένα ελάχιστο μέρος από τα χρήματα που πληρώνουμε όλοι/ες, μέσω της φοροληστείας. Πέρα από το ζήτημα προσβολής της αξιοπρέπειας, δεν βελτιώνουν τη θέση των αδύναμων, παρά τη μικρή «ανάσα». Όχι μόνο δεν ανακουφίζουν ουσιαστικά από τη φτώχεια, αλλά διαπαιδαγωγούν και τον κόσμο στην παθητικότητα και την αναμονή της «φιλευσπλαχνίας» των ισχυρών.

Διεκδικήσεις

Ο θυμός που σιγοκαίει στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία χρειάζεται να γίνει δύναμη διεκδίκησης, πιάνοντας το νήμα από τη μαζικότητα γενική απεργία του Νοέμβρη. Μόνο με τους αγώνες μας μπορούμε να επιβάλουμε αυξήσεις πάνω από τον πληθωρισμό σε μισθούς και συντάξεις. Επαναφορά του 13ου και 14ου μισθού στο δημόσιο και αντίστοιχα της 13ης και 14ης σύνταξης. Επίδομα ανεργίας για όλους/ες, χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Δαπάνες για υγεία-παιδεία-κοινωνικές υπηρεσίες, για να αυξηθεί και ο κοινωνικός μισθός. Όχι να δίνονται λεφτά για εξοπλισμούς, την αστυνομία, το καρτέλ της ενέργειας και των σούπερ-μάρκετ. Υψηλή και μόνη φορολόγηση των κερδών των επιχειρήσεων ενέργειας, τροφίμων και των μεγάλων εισοδημάτων. Είναι πλέον όρος, αξιοπρεπούς ζωής.

Στον αντίποδα της ευημερίας των εταιρικών κερδών που «ζαλίζουν», η αφαίμαξη των λαϊκών εισοδημάτων το τελευταίο διάστημα είναι τεράστια, όπως και η αύξηση της κοινωνικής ανισότητας.

τητα» του μέτρου:

«Αν η κυβέρνηση επέβαλλε πράγματι τον έκτακτο φόρο 33% που προτείνει η Κομισιόν, τα πρόσθετα έσοδα θα ήταν σχεδόν ένα δις. ευρώ. Τα 650 εκατ. που εξαγγέλλει ότι θα εισπράξει και μάλιστα, όπως είπε ο πρωθυπουργός στη Βουλή «θα είναι το σύνολο του ποσού που θα εισπράξουμε από τα δύο διυλιστήρια», αντιστοιχούν σε πολύ μικρό ποσοστό φορολόγησης, κάτω και από τον μειωμένο συντελεστή 22% που ισχύει φέτος για τη φορολογία των επιχειρήσεων. Ο πραγματικός φόρος είναι μεταξύ 17% και 20%».

Και μάλιστα όταν τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) των 131 εισηγμένων, εκτός του χρηματοοικονομικού κλάδου, που ανακοίνωσαν τις βασικές οικονομικές τους επιδόσεις για το ενιάμηνο του 2022, ξεπέρασαν τα 9,1 δις. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 42% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Παράλληλα, στα 69 δις. ευρώ διαμορφώθηκε ο κύκλος εργασιών καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 64,1%, ως αποτέλεσμα της ανόδου των τιμών της ενέργειας, των πρώτων υλών και

θά, σε σχέση με την κατανάλωση που κάνει ένας εργαζόμενος για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του. Σε συνδυασμό με την αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων, μιλάμε πλέον για πραγματική ταξική λεηλασία.

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ., το φτωχότερο 20% του πληθυσμού αναγκάζεται να καταναλώσει το 58,1% του εισοδήματός του μόνο για τροφή και στέγαση, έναντι 36,3% που καταναλώνει το πλουσιότερο 20%. Σε άλλες έρευνες, το 70% των ερωτώμενων δηλώνουν ότι έχουν περιορίσει τις δαπάνες ένδυσης και υπόδησης, όπως και τις δαπάνες ψυχαγωγίας και ταξιδιών, ενώ το 52% ότι περιορίσαν τις αγορές βασικών καταναλωτικών αγαθών όπως π.χ. τα τρόφιμα. Την ίδια ώρα, το 2023 μπήκε με νέες αυξήσεις στις χρεώσεις του ηλεκτρικού ρεύματος, της τάξης του 25% - 30%, σύμφωνα με τις τιμές που ανακοίνωσαν οι πάροχοι. Χρονιά που ο κρατικός προϋπολογισμός επιστρέφει στα «ματωμένα» πλεονάσματα, με τα λαϊκά στρώματα να καλούνται να πληρώσουν πάνω από 56 δις. ευρώ σε άμεσους και έμμεσους φόρους.

Qatar Gate Δεν είναι η εξαίρεση αλλά ο πυρήνας της αστικής πολιτικής

Του Νικόλα Κολυτά

Συγκλονίστηκαν οι διάφοροι δημοσιολόγοι από το ξέσπασμα του σκανδάλου Καϊλή-Παντσέρι. Αλλά είναι τόσο κακοί ηθοποιοί, που δεν πείθουν ούτε τα εκλογικά τους ακροατήρια. Το τι σημαίνει λόμπινγκ στην ΕΕ είναι μια μακρά ιστορία και όποιο πολιτικό στέλεχος δηλώνει άγνοια, το λιγότερο αυτογελοιοποιείται. Τις τελευταίες εβδομάδες όλο αυτό που μας παρουσίαζαν ως σύγχρονη Μέκκα της δημοκρατίας, αποδείχθηκε ότι δεν είναι τίποτε άλλο, από μια μεγάλη πολυπαραγοντική μπίζνα.

Ευρωπαϊκό πάρτυ

Το Qatar Gate δεν είναι μια εξαίρεση στον κανόνα του ευρωπαϊκού γίννεσθαι. Είναι ο πυρήνας της αστικής πολιτικής. Και μάλιστα σε διακρατικό επίπεδο. Η Καϊλή και ο Παντσέρι πιάστηκαν με τη γίδα στην πλάτη. Όμως, ποιος πιστεύει πραγματικά ότι σε αυτούς τελειώνει ο κύκλος χρηματισμών, διαφθοράς και δόλιας προώθησης συμφερόντων εντός της ΕΕ; Μάλλον κανείς. Ακόμη και ο πιο σοβαρός αστός πολιτικός γνωρίζει ότι στα λόμπι των Βρυξελλών γίνεται ένα πάρτι από πάσης φύσεως κύκλους που επιδιώκουν κάτι.

Σύμφωνα με την Deutsche Welle στις Βρυξέλλες δραστηριοποιούνται συνολικά 25.000 λομπίστες, ενώ στα κτίρια της ΕΕ μπαينوβγαίνουν 900 διαπιστευμένοι δημοσιογράφοι και πολλοί άλλοι που... δεν χρειάζονται διαπίστευση. Ένας χορός συμφερόντων στήνεται γύρω από το ευρωπαϊκό κέντρο των αποφάσεων. Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ινστιτούτα Πολιτικών, Think Tanks, Εταιρείες Δημοσίων Σχέσεων, Δικηγορικά Γραφεία, Μεγάλες Τράπεζες, Συμβουλευτικές Ομάδες Εμπειρογνομώνων, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Επιχειρηματικοί Όμιλοι, Πρεσβείες, Πολιτικά Κόμματα, όλοι μπαίνουν στον χορό, λειτουργώντας ως βιτρίνες συγκεκριμένων συμφερόντων και κατευθύνσεων. Για τους καπιταλιστές έτσι γίνονται οι μπιζνες. Δεν υπάρχει κάτι μεμπτό.

Το λόμπινγκ θεωρείται κομμάτι της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας. Θεωρείται κομμάτι της ζύμωσης, που λέμε και στη γλώσσα της Αριστεράς. Μόνο που αυτή η ζύμωση δεν περιλαμβάνει απλώς πολιτική επιχειρηματολογία και πρόταση, αλλά και πολλά άλλα. Πέρα από χρηματισμούς, όπως στην περίπτωση Καϊλή-Παντσέρι, υπάρχουν και άλλες έμμεσες επιβραβεύσεις των επιφανών ευρωπαϊκών στελεχών. Για παράδειγμα, αίσθηση είχε προκαλέσει η περίπτωση του πρώην προέδρου της Κομισιόν, του Πορτογάλου Ζοζέ Μανουέλ Μπα-

μέχρι πρότινος έπινε νερό στο όνομά της.

Οι Καταριανοί ήξεραν πολύ καλά ποιους προσέγγισαν για να προωθήσουν τα συμφέροντά τους. Μέλη των ευρωσοσιαλιστών, άνθρωποι με «κοινωνικές ευαισθησίες» και η Καϊλή και ο Παντσέρι. Η πρώτη συμμετείχε σε διάφορα υποκριτικά ευρωπαϊκά γκαλά υπό την ιδιότητα της αντιπροέδρου του ευρωκοινοβουλίου, ο δεύτερος μετά τη μη εκλογή του το 2019 ίδρυσε την MKO Fight Impunity με αποστολή «τον αγώνα κατά της αμνηστίας για σοβαρές παραβιάσεις

είναι ο τρόπος με τον οποίο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα επιχειρεί να απαλλαγεί από τις κακές πτυχές του λόμπινγκ. Το λεγόμενο «Μητρώο Διαφάνειας της ΕΕ» έθεσε ως βάση το να ζητείται από εταιρείες λόμπινγκ και νομικά σχήματα να δηλώνουν τις τρίτες χώρες που εκπροσωπούν. Το ακόμη πιο φαιδρό, όμως είναι οι προτάσεις του ΟΟΣΑ που περιλαμβάνονται στην έκθεση «Αρχές του ΟΟΣΑ για τη διαφάνεια και την ακεραιότητα στο lobbying». Σε αυτό συναντάμε κυριολεκτικά μια έκθεση ιδεών που κάνει λόγο για «Δημιουργία ενός αποτελεσματικού και δίκαιου πλαισίου για διαφάνεια και πρόσβαση», «ενίσχυση της διαφάνειας και προώθηση μιας κουλτούρας ακεραιότητας» και «σύσταση μηχανισμών για την αποτελεσματική εφαρμογή, συμμόρφωση και επανέλεγχο του lobbying».

Απέναντι σε όλο αυτό το τραγελαφικό δημιούργημα της αστικής πολιτικής, η τάξη μας πρέπει να απαντήσει με τα δικά της αντιπροτάγματα. Δυστυχώς υπάρχει μεγάλη μερίδα της ευρωπαϊκής εργατικής τάξης που συνεχίζει να πιστεύει ότι αυτή η ΕΕ, με αυτούς τους θεσμούς και αυτά τα παράκεντρα, μπορεί να μεταρρυθμιστεί. Πρόκειται για μια σκληρή αυταπάτη. Η Ενωμένη Ευρώπη των από πάνω δεν έχει καμία σχέση με τη διεθνιστική αλληλεγγύη των από κάτω. Πρόκειται για δυο κόσμους ολότελα αντιθετικούς.

Το στοίχημα για τη ριζοσπαστική Αριστερά σε όλη την Ευρώπη, είναι να δημιουργήσει το πολιτικό αντίβαρο απέναντι στην αστική υποκρισία και διαπλοκή. Σε μια περίοδο ανόδου της ακροδεξιάς διεθνώς και κατάρρευσης παραδοσιακών αστικών δυνάμεων είτε με το μανδύα της δεξιάς είτε με το μανδύα της σοσιαλδημοκρατίας, το κενό πολιτικής εκπροσώπησης μιας μεγάλης μερίδας κόσμου είναι ορατό. Η κατάσταση φαντάζει απελπιστική την παρούσα στιγμή, όμως τα εργαλεία της ενότητας, της μαζικότητας και του ριζοσπαστισμού της Αριστεράς, μπορούν να δώσουν απαντήσεις. Και σήμερα που η σαπίλα αυτού του συστήματος παρελαύνει στις οθόνες μας με πετροδόλαρα στις τσέπες, αυτό κρίνεται πιο αναγκαίο από ποτέ.

*** Υπεράνω πάσης υποψίας και οι δύο, ήταν τα κατάλληλα πρόσωπα για να ξεπλύνουν το έγκλημα του αιματοβαμμένου Μουντιάλ του Κατάρ με τους 6.500 νεκρούς εργάτες, προβάλλοντάς το ως εργασιακό πρότυπο.**

ρόζο, ο οποίος δύο χρόνια μετά τη θητεία του προσελήφθη στην Goldmann Sachs. Μάλιστα λίγα χρόνια αργότερα η γερμανική εφημερίδα Tagesspiegel διαπίστωνε ότι 13 από τους 27 Επιτρόπους της δεύτερης «Επιτροπής Μπαρόζο» είχαν αναλάβει υψηλόβαθμες θέσεις σε εταιρείες λόμπινγκ ή άλλες επιχειρήσεις, ενώ το ίδιο συνέβη με 185 ευρωβουλευτές που ολοκλήρωσαν τη θητεία τους το 2014.

Ελληνική πατέντα

Η ελληνική πολιτική εκπροσώπηση στην ΕΕ μπήκε γρήγορα στο παιχνίδι. Πάτησε πάνω στην εγχώρια παράδοση των μιζών, των συμφωνιών κάτω από το τραπέζι και της εξυπηρέτησης των συμφερόντων των ισχυρών. Είναι απίστευτη η ειρωνεία της ζωής. Η πολιτική σταδιοδρομία της Εύας Καϊλή βασίστηκε πάνω σε αυτά τα θεμέλια. Στα θεμέλια του εκσυγχρονιστικού ΠΑΣΟΚ των αρχών της χιλιετίας, που έκανε τις πιο μαύρες δουλειές με κοινωνικό προσωπείο. Η Εύα Καϊλή είναι κομματικό σπλάχνο αυτής της φουρνιάς πολιτικών στελεχών. Έτσι έμαθε την πολιτική, έτσι την εφάρμοσε. Κι ας πέφτουν από τα σύννεφα, από τη μία ο Ανδρουλάκης που τη διέγραψε και από την άλλη ο Λοβέρδος που

ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Υπεράνω πάσης υποψίας και οι δύο, ήταν τα κατάλληλα πρόσωπα για να ξεπλύνουν το έγκλημα του αιματοβαμμένου Μουντιάλ του Κατάρ με τους 6.500 νεκρούς εργάτες, προβάλλοντάς το ως εργασιακό πρότυπο.

Αλλά μην κοιτάμε μόνο το Μουντιάλ που τελείωσε, αλλά και αυτά που έρχονται. Υπάρχουν πάρα πολλοί που κραυγάζουν υπέρ της συνδιοργάνωσης του Μουντιάλ του 2030 από την Ελλάδα, τη Σαουδική Αραβία και την Αίγυπτο. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι μπροστάρης μάλιστα σε αυτή την πρωτοβουλία. Την ίδια στιγμή, από το 2019 έχει αποκαλυφθεί ότι η Σαουδική Αραβία χρησιμοποιούσε τις υπηρεσίες της MSL Brussels, που ανήκει στον γαλλικό επικοινωνιακό όμιλο Publicis, προκειμένου να κάνει λόμπινγκ σε ευρωβουλευτές, ιδίως της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της αποστολής στην αραβική χερσόνησο, προσπαθώντας να απαντήσει στην ανερχόμενη επιρροή του Κατάρ. Το αιματοβαμμένο θέμα πάσης φύσεως, λοιπόν, δεν είναι επενδυτικός οργανισμός, αλλά βιτρίνα άλλων επιδιώξεων βαμμένη με αίμα.

Ανάγκη απάντησης

Το πιο αστείο στην όλη υπόθεση,

Covid, ιώσεις και ελλείψεις φαρμάκων αναδεικνύουν τη διάλυση του ΕΣΥ από την κυβέρνηση

Μέτωπο αγώνα για τη σωτηρία της Δημόσιας Υγείας

Του Θοδωρή Πατσατζή

Αυτές τις μέρες συμπληρώνονται 3 χρόνια από την εμφάνιση των πρώτων κρουσμάτων Covid στην Κίνα το Γενάρη του 2020. Η πανδημία που σάρωσε τον πλανήτη έχει αφήσει πίσω της την αρνητική εικόνα με τους εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς. Έχει αποδείξει με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι η προσαρμογή της υγείας στις προσταγές της νεοφιλελεύθερης αγοράς για τα κέρδη είτε των φαρμακοβιομηχανιών, είτε των μεγάλων ιδιωτικών νοσοκομείων καθιστά τα συστήματα υγείας ανάκα να μας σώσουν από τέτοιες κρίσεις.

Αντίθετα απέδειξε ότι υπάρχει ένα προσωπικό επιστημονικό (ιατρικό, νοσηλευτικό κ.λπ.) και όχι μόνο που μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα για την υγεία του λαού και κάνει ότι περνάει από το χέρι του κι ακόμη παραπάνω για να σώσει ανθρώπινες ζωές. Δεν είναι τυχαίο μάλιστα ότι σε πολλές από τις λεγόμενες αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γαλλία, η Ιταλία κ.α. επέλεξαν να ενισχύσουν το προσωπικό που εργάζεται στα νοσοκομεία. Είτε με λανθασμένο τρόπο όπως η επαναφορά συνταξιούχων, είτε με τον σωστό τρόπο, προσλαμβάνοντας δηλαδή κι άλλο μόνιμο προσωπικό.

Στην Ελλάδα οι ακραίοι νεοφιλελεύθεροι του Μητσοτάκη είδαν την πανδημία ως μια ευκαιρία για να αποτελειώσουν ότι έχει μείνει όρθιο από τις συνεχόμενες επιθέσεις από τα μνημόνια. Ότι έχει μείνει όρθιο από την συνεχώς μειούμενη κρατική χρηματοδότηση των προϋπολογισμών στην οποία έχουν προβεί όλες οι κυβερνήσεις τα τελευταία τουλάχιστον 15 χρόνια.

Έτσι εξακολουθούν την παράλογη λογική που για να προστατεύσει τα κέρδη των φαρμακευτικών εταιρειών και των δικαιωμάτων τους στο «εμπόρευμα» φάρμακο αποκλείει τα φτωχά λαϊκά στρώματα από την πρόσβαση σε βασικά φάρμακα όπως βλέπουμε τις τελευταίες μέρες με τις «ελλείψεις» στα αντιπυρετικά.

Αντί να επενδύσουν στο να φτιαχτεί κρατική φαρμακοβιομηχανία και να ελέγξουν πραγματικά τις τιμές και το κόστος των φαρμάκων, προτιμούν να ψάχνουν υπεύθυνους σε γιατρούς και ασθενείς. Εμφανίζεται εδώ και πολλά χρόνια ως φυσιολογική η κερδοσκοπία των φαρμακοβιομηχανιών και όχι η χωρίς όρους προστασία της ανθρώπινης ζωής.

Εξάντληση ασθενών και προσωπικού

Είναι τόσο ξεδιάντροπο που παρουσιάζουν ως φυσιολογική ακόμη και τη διάλυση στα νοσοκομεία παιδών. Είναι χαρακτηριστικό το τι έγινε και συνεχίζει να γίνεται με την έξαρση των ιώσεων από τα μέσα Δεκεμβρη και μετά (που θεωρείται ότι δεν θα είναι μεγαλύτερη από αντίστοιχες που είχαμε στα χρόνια προ Covid).

Όλο τον τελευταίο μήνα ακόμη και στο δελτίο ειδήσεων του πιο φιλοκυβερνητικού τηλεοπτικού σταθμού, του ΣΚΑΪ, είδαμε και ακούσαμε τα ρεπορτάζ που περιγράφουν τη διάλυση. 300 παιδιά στην ουρά με σοβαρά περιστατικά γρίπης και λοιμώξεων. Παιδιά και γονείς που ακόμη και στις πιο σοβαρές διαγνώσεις μετά από την πρώτη παροχή αντιπυρετικών στέλνονταν στο σπίτι γιατί και σε κρεβάτια υπήρχαν ελλείψεις κυρίως όμως γιατί δεν υπήρχε προσωπικό. Όχι μόνο στα παιδιατρικά νοσοκομεία αλλά και στις παιδιατρικές κλινικές των γενικών νοσοκομείων.

Στο Θριάσιο Νοσοκομείο, που καλύπτει όλη τη Δυτική Αττική και κάνει εφημερίες για τη Δεύτερη Υγειονομική Περιφέρεια, η παιδιατρική κλινική δουλεύει με μία νο-

σηλεύτρια σε κάθε βάρδια. Οι 3.720 προσλήψεις νοσηλευτριών-ων (που είναι σταγόνα στον ωκεανό των αναγκών) βρίσκονται σε διαδικασία κατάθεσης των δικαιολογητικών, που σημαίνει ότι στο σύστημα θα μπου (αρκετοί από αυτούς και χωρίς εμπειρία) το νωρίτερο από τα μέσα Μάρτη και μετά για να κοκορεύεται η κυβέρνηση προεκλογικά ότι έκανε προσλήψεις. Η πανδημία έχει αφήσει πίσω της ένα προσωπικό εξουθενωμένο και στα όριά του και η θεραπεία που προτείνουν οι νεοφιλελεύθεροι του Μητσοτάκη είναι καραμελίτσες. Για το μόνο που βιάζονται είναι το πότε θα προχωρήσουν οι διαδικασίες ιδιωτικοποίησης των νοσοκομείων και πότε θα λειτουργήσουν τα απογευματινά (επί πληρωμή!) χειρουργεία.

Την κόλαση που ζουν οι γιατροί

Ποιος φταίει για τις ελλείψεις φαρμάκων

Της Νίκης Λυκουργιά, φαρμακοποιού

Οι ελλείψεις σε φάρμακα δεν είναι ένα καινούργιο φαινόμενο, αλλά έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια στην Ελλάδα, κυρίως από την εφαρμογή των μνημονιακών απαιτήσεων και μετά. Ένα φαινόμενο, που έχει ενταθεί τελευταία, με αποκορύφωμα σήμερα, που κάποια σκευάσματα (κυρίως εισαγόμενα) έχουν εξαφανιστεί τελείως και κάποια άλλα κυκλοφορούν με το σταγονόμετρο.

Το αφήγημα, ότι για τις ελλείψεις αυτές φταίνε οι ιατροί, που υπερυψωγράφουν, οι φαρμακοποιοί, που τα μοιράζουν απλόχερα και κυρίως οι ασθενείς που τα «στοκάρουν» είναι το λιγότερο αστείο.

Αυτό που κατά βάση φταίει, είναι ο διαρκώς μειούμενος κλειστός προϋπολογισμός για την υγεία.

Για το μεν ΕΣΥ αυτό μεταφράζεται στην υποστελέχωση και την εξόντωση των εργαζομένων του. Στη δε περίπτωση φαρμακευτικών, αλλά και

παραφαρμακευτικών σκευασμάτων στις τεράστιες ελλείψεις, που τώρα παρουσιάζουν.

Η επιλογή των κυβερνήσεων από το 2010 και μετά να πληρώνουν όσο γίνεται λιγότερο για τη φαρμακευτική κάλυψη των ασθενών, οδήγησε με τη συνεχή μείωση των τιμών τους σε δυο φαινόμενα:

1) Στην επιλογή των εταιρειών, από τις οποίες η χώρα μας εισάγει φάρμακα, στο να στέλνουνε όλο και μειούμενες ποσότητες, που στο τέλος δεν επαρκούν για την κάλυψη όλου του πληθυσμού. Και

2) Στο φαινόμενο της εξαγωγής των φαρμάκων αυτών από τη χώρα μας, προς χώρες της υπόλοιπης ή/και όχι μόνο Ευρώπης, στις οποίες η τιμή του εκάστοτε σκευάσματος είναι υπερπολλαπλάσια.

Μία λύση, έστω και προσωρινή, θα μπορούσε να ήταν το σταμάτημα των εξαγωγών, ώστε όσα σκευάσματα εισάγονται να παραμένουν διαθέσιμα στη χώρα. Αυτό δε λύνει όμως το πρόβλημα της μειωμένης εισαγωγής.

Το να παραχθούν τα σκευάσματα

που λείπουν από την εγχώρια φαρμακοβιομηχανία (ακόμα και με επίταξη της αν κριθεί αναγκαίο) ή μέσω της δημιουργίας μιας κρατικής βιομηχανίας, θα μπορούσε να ήταν μια λύση. Αλλά θα ήταν μια λύση, που απαιτεί πολύ χρόνο για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της και δε λύνει το πρόβλημα του «ο ασθενής χρειάζεται το φάρμακο του σήμερα». Επίσης δε θα μπορούσε να αποτελέσει λύση για τα σκευάσματα, τα οποία είναι πατενταρισμένα, παρά μόνο με ένα διεθνές κίνημα ενάντια στις πατέντες των φαρμάκων.

Γενικώς η επίλυση του προβλήματος των ελλείψεων, όπως και πολλών άλλων προβλημάτων, μπορεί να γίνει μόνο με αλλαγή κατεύθυνσης της κυβερνητικής πολιτικής. Μια επιλογή, που θα έβαζε προτεραιότητα την επένδυση στην υγεία και στον πολίτη και όχι στη βία, τη θρησκοληψία, την καταστολή και τον πόλεμο.

Αλλά αυτή σίγουρα δεν είναι η επιλογή της κυβέρνησης αυτής, αλλά ούτε και όσων όλα αυτά τα χρόνια στήριξαν τις μνημονιακές επιταγές.

και οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία της επαρχίας περιγράφει με γλαφυρό τρόπο σε ανάρτησή της στην οποία αναγγέλλει και την παραίτησή της η διευθύντρια της παθολογικής κλινικής του Γενικού Νοσοκομείου Ρεθύμνου Ελένη Ιωαννίδου στις 4/1. 170 μέρες ήταν η οφειλόμενη κανονική άδεια στη γιατρό, ενώ και σε πολλά νοσοκομεία ακόμη υπάρχουν γιατροί και νοσηλεύτριες με πλήθος οφειλόμενων ημερών κανονικής άδειας και ρεπό. Οι κυβερνήσεις επέλεξαν να αλέθουν το προσωπικό για να βγει όπως όπως η δουλειά αντί να φροντίζουν να εργάζεται με ανθρώπινες συνθήκες. Άνθρωποι που δίνουν όλο τους το είναι για τη δημόσια υγεία εξαναγκάζονται σε παραίτηση γιατί όπως έγραψε η κ. Ιωαννίδου «δεν υπάρχει καμία προοπτική βελτίωσης αυτής της κατάστασης, το οποίο μου έγινε σαφές μετά από τη συνάντηση με τον διοικητή της ΥΠΕ παρουσία του διοικητή του νοσοκομείου, οι οποίοι με ενημέρωσαν ότι δεν υπάρχει κανένα σχέδιο σταθερής μετακίνησης γιατρού στην κλινική μας, κανένα σχέδιο κινήτρων, καμία προκήρυξη θέσης ή οποιασδήποτε μόνιμης λύσης, αλλά θα συνεχίσει το καθεστώς των αποσπασματικών μετακινήσεων της τελευταίας στιγμής κάθε μήνα για εφημερίες».

Πολιτικές ευθύνες και προοπτική

Εκείνο που λείπει είναι η προοπτική βελτίωσης. Δεν περιμέναμε να δίνει τέτοια προοπτική η κυβέρνηση. Επίσης δεν έχουμε τις αυταπάτες ότι θα είναι διαφορετική η κατάσταση αν απλά υπάρξει εναλλαγή στην κυβέρνηση. Ο ΣΥΡΙΖΑ πριν το 2015 θα είχε κάνει σημαία τη μάχη για τη σωτηρία της δημόσιας υγείας. Θα τόνιζε τη θέση για τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων και τις μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Τώρα όμως δεν δεσμεύεται σε τέτοια ζητήματα. Όταν κυβέρνησε δεν αύξησε τις κρατικές δαπάνες για την υγεία, δεν κάλυψε τα κενά που υπήρχαν στο προσωπικό. Ακολούθησε τη γνωστή τακτική κουκουλώματος των προβλημάτων μέσα

από την πρόσληψη επικουρικού προσωπικού.

Και η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και η κυβέρνηση της ΝΔ σήμερα προτιμούν τις επενδύσεις σε όπλα και οπλικά συστήματα αγνοώντας το σύνθημα «1 Rafale=1.300 Μονάδες Εντατικής Θεραπείας» που ανέδειξε εν μέσω πανδημίας η ριζοσπαστική αριστερά. Σε αντίστοιχες κατευθύνσεις κινείται και το ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ που άλλωστε ασπάστηκε το νεοφιλελευθερισμό πολύ νωρίτερα από τον ΣΥΡΙΖΑ. Δυστυχώς νωθρές είναι και οι κινήσεις των δυνάμεων της Αριστεράς.

Η δωρεάν υγεία είναι ένα παλλαϊκό δικαίωμα και το να προσπαθήσεις να ενώσεις τους υγειονομικούς που αντιστέκονται με όλη την κοινωνία είναι ένα έργο στο οποίο τόσο το ΚΚΕ όσο και το ΜΕΡΑ 25 μπορούσαν να έχουν κάνει πολλά περισσότερα. Όταν τον περασμένο Δεκέμβρη ο Γ. Βαρουφάκης τόνιζε από το νοσοκομείο της Κοζάνης πολύ σωστά ότι «Τα νοσοκομεία για μας είναι το ταξικό μέτωπο, το μέτωπο της ρήξης, όπου η Μητσοτάκης Α.Ε. επικεντρώνει τις επιθέσεις των ολιγαρχικών συμφερόντων που εξυπηρετεί» αυτό έχει άμεσες απαιτήσεις στο να οργανώσεις όσο περνάει από το χέρι σου αυτό το ταξικό μέτωπο. Πολύ περισσότερο για το ΚΚΕ που έχει και υπαρκτές δυνάμεις σε πολλούς κοινωνικούς χώρους.

Ακόμη και η Ριζοσπαστική Αριστερά αν δεν αντιμετωπίσει το ζήτημα στη λογική που αναφέραμε και παραπάνω, της αύξησης της κρατικής χρηματοδότησης μέσα από το σταμάτημα των εξοπλισμών, τις μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, την απαίτηση για μείωση και έλεγχο στις τιμές των φαρμάκων, την απαίτηση για χρηματοδότηση της έρευνας θα μείνει πίσω από τις ευκαιρίες που μπορεί να δώσει μία προεκλογική περίοδο. Είναι ευκαιρία αυτά τα αιτήματα να γίνουν δράση μέσα στα συνδικάτα και στις γειτονιές ώστε να δημιουργηθούν τουλάχιστον οι προϋποθέσεις να υπάρξει ένα πραγματικό κίνημα αντίστασης στη διάλυση της δημόσιας υγείας. Ένα κίνημα που θα απαιτεί δημόσια και πραγματικά δωρεάν υγεία για όλους.

με κόκκινο μέλαν

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΣΥΡΙΖΑ ΛΑΪΦΣΤΑΙΛ

Η επιλογή της δημοσιογράφου Πόπης Τσαπανίδου για τη θέση της εκπροσώπου Τύπου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία δεν προκάλεσε έκπληξη μόνον τους πολιτικούς αντιπάλους της αξιωματικής αντιπολίτευσης, αλλά και σε διάφορους κομματικούς παράγοντες της Κουμουνδούρου. Βέβαια, δεν είναι η πρώτη φορά που ο Α. Τσίπρας προχωρά σε αιφνιδιαστικές ενέργειες, έξω από συλλογικές διαδικασίες, στοιχείο της βαθιάς μετάλλαξης ενός κόμματος που θέλει να αποκαλείται ακόμα «ριζοσπαστική αριστερά». Μόνο που δεν έχει να ζηλέψει σε τίποτα πλέον τα αρχηγοκεντρικά-συστημικά κόμματα. Τσάμπα ο άνθρωπος οργάνωσε εκλογή από τη βάση του Προέδρου και της Κ.Ε. στο τελευταίο συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, ώστε να μη λογοδοτεί πουθενά; Στην αντίληψη της πολιτικής ως λαϊφστάιλ και μάρκετινγκ, όπου η επικοινωνιακή τακτική υπερκαλύπτει πρόγραμμα και στρατηγική, με κύριο στόχο το «εθνικό ακροατήριο» χωρίς σαφή ταξικά και πολιτικά κριτήρια, δεν τη λες και άσχημη την επιλογή Τσαπανίδου. Απλά η επιλογή μια διασημότητας για την εκπροσώπηση του ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ στα μίντια, προστίθεται στα επιχειρήματα που αιτιολογούν γιατί η ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι θετική εναλλακτική για τον κόσμο που αγωνίζεται να διώξει τη ΝΔ του Μητσοτάκη και να ανατρέψει την πολιτική της φτώχειας και του αυταρχισμού.

ΦΡΑΧΤΗΣ ΚΑΙ ΛΑΘΡΟΧΕΙΡΙΑ

Την απόφαση της κυβέρνησης να κλείσει με φράχτη το σύνολο των 140 χιλιομέτρων στα σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία στον Έβρο (με πρώτο στάδιο τα 35 χιλιόμετρα σε κεντρικό σημείο, με προϋπολογισμό 100.000.000 ευρώ), αποκάλυψε σε τηλεοπτική του συνέντευξη ο υπουργός ΠΡΟ.ΠΟ., Τάκης Θεοδωρικάκος. Η επέκταση του δολοφονικού φράχτη (σύμβολο απανθρωπιάς της Ευρώπης-φρούριο) και η παρουσίαση των αθών θυμάτων ως «ασύμμετρη απειλή» από την κυβέρνηση, είναι μια χυδαία επιχείρηση, ώστε η τελευταία να νομιμοποιήσει τις εγκληματικές-αντιπροσφυγικές πολιτικές της, στο όνομα «ενός οργανωμένου σχεδίου κατά της Ελλάδας». Οι υποστηρικτές των προσφύγων και όσοι/ες καταγγέλλουν τα εγκλήματα του ελληνικού κράτους (και παρακράτους) σε Έβρο και Αιγαίο, είναι βέβαια «πράκτορες της Τουρκίας». Στην ίδια προπαγαν-

διστική μηχανή εντάσσεται και η διαστρέβλωση του νέου ρεπορτάζ του γερμανικού περιοδικού Der Spiegel για την υπόθεση των εγκλωβισμένων προσφύγων του Έβρου, σε νησί της ελληνοτουρκικής μεθορίου, τον περασμένο Αύγουστο. Στις επίσημες ανακοινώσεις του Μητσοτάκη, γινόταν λόγος σε «συγγνώμη» του περιοδικού και σε αναφορά για «δήθεν θάνατο» του μικρού κοριτσιού. Καμία αναφορά σε «συγγνώμη» δεν υπάρχει στο δημοσίευμα του περιοδικού, ενώ ο όρος που χρησιμοποιεί το Spiegel είναι «φερόμενος θάνατος», μιας και επικαλείται τις μαρτυρίες των γονιών του παιδιού και δύο προσφύγων που σήμερα ζουν σε Γερμανία και Ολλανδία. Επιπλέον, το ίδιο δημοσίευμα, διαψεύδει τους ισχυρισμούς ότι δεν βρίσκονταν σε ελληνικό έδαφος οι πρόσφυγες και ότι δεν μπορούσαν να τους εντοπίσουν και να τους διασώσουν οι ελληνικές αρχές.

ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΒΥΘΟ

Η αμερικανική εταιρεία ExxonMobil, που έχει αναλάβει ρόλο operator στην κοινοπραξία με την HELLENiQ ENERGY στις δύο παραχωρήσεις δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης, υποστηρίζει ότι οι σεισμικές έρευνες για την εξεύρεση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων ολοκληρώνονται σύντομα. Μάλιστα, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Καθημερινής», βιάζεται να προχωρήσει στην πρώτη ερευνητική γεώτρηση μέσα στο 2024, προκειμένου να μπει το πρώτο γεωτρύπανο μέσα στο 2025. Αυτό εξηγεί και τη στήριξη των ΗΠΑ στα υπερβιάρα σχέδια της ελληνικής κυβέρνησης «να γίνει η Ελλάδα προμηθευτής φυσικού αερίου για όλη την Ευρώπη», όπως και την ένταση με τη Λιβύη για την οριοθέτηση ΑΟΖ. Πέρα από τη γεωπολιτικά «θερμή» περιοχή της Κρήτης όμως, σχεδόν ολόκληρο το Ιόνιο έχει μετατραπεί σε πεδίο ερευνών για τα κέρδη (κυρίως) εγχώριων εταιριών. Η νέα «μεγάλη ιδέα» του Μητσοτάκη, δεν καταστρέφει μόνο το περιβάλλον και τη θαλάσσια ζωή. Οι πολυεθνικές και οι ντόπιες εταιρείες θα απολαμβάνουν τα οφέλη, ενώ οι λαοί και στις δυο πλευρές του Αιγαίου θα συνεχίζουμε να ζούμε μέσα στην ενεργειακή φτώχεια, με την απειλή ενός θερμού επεισοδίου πάνω από τα κεφάλια μας. Για όλους αυτούς τους λόγους, οι υδρογονάνθρακες πρέπει να μείνουν στον βυθό.

Στόχος για την Αριστερά στο νέο συνδικαλιστικό τοπίο 'Όσο πιο ενωτική, όσο πιο

Των Κατερίνας Γιαννούλια
(μέλος ΔΣ ΠΟΓΕΔΥ)
και Άκη Σωτηρόπουλου
(μέλος ΕΕ ΑΔΕΔΥ)

Μετά από την ολοκλήρωση του συνεδρίου της ΑΔΕΔΥ (αρχές Δεκεμβρίου 2022) και πολλές αρχαιρεσίες σε πρωτοβάθμια και ομοσπονδίες, που πραγματοποιήθηκαν σε μικρό χρονικό διάστημα καθώς είχαν καθυστερήσει λόγω κόβιντ (ή και με αφορμή τον κόβιντ), με μόνο το συνέδριο του ΕΚΑ να εκκρεμεί για τις αρχές Φλεβάρη, διαμορφώθηκαν οι συσχετισμοί σε επίπεδο συνδικαλιστικών οργάνων, που το εργατικό κίνημα θα έχει να αξιοποιήσει, να διαχειριστεί ή να ξεπεράσει, προκειμένου να διεκδικήσει τα συμφέροντά του.

Συμπυκνώνοντας τα αποτελέσματα, προφανώς με διαφοροποιήσεις ανά χώρο, μπορούμε να πούμε ότι σε μεγάλους τομείς του Δημοσίου (π.χ. εκπαίδευση) η συμμετοχή των εργαζομένων είναι μειωμένη, κατάσταση που αποτυπώνεται και στην ίδια την ΑΔΕΔΥ, στο πρόσφατο συνέδριο της οποίας πήραν μέρος 631 σύνεδροι (αντιστοιχούν σε 240.000 υπαλλήλους), από 705, το 2019.

Η μείωση της συμμετοχής οφείλεται αφενός στην «ερήμωση» του Δημοσίου, που έχουν υλοποιήσει όλες οι μνημονιακές κυβερνήσεις των τελευταίων ετών, μηδενιάς εξαιρουμένης, προς εξυπηρέτηση των ιδιωτικών συμφερόντων, αλλά και στη συνειδητή απόφαση της συνδικαλιστικής και συστημικής γραφειοκρατίας των ΔΑΚΕ-ΔΗΣΥΠ (πρώην ΠΑΣΚΕ) να μη δέχονται ως μέλη της ΑΔΕΔΥ τούς/τις συμβασιούχους, που τείνουν να γίνουν πλειοψηφία ακόμα και στο Δημόσιο, την ώρα που συνταξιοδοτούνται όλο και περισσότερες-οι πλέον, χωρίς να αντικαθίστανται από εργαζόμενους με μόνιμες και σταθερές σχέσεις. Ιδιαίτερα όσον αφορά τον χώρο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι βασικοί λόγοι της μεγάλης αποχής θα πρέπει να αναζητηθούν στη στάση των συστημικών παρατάξεων σε κομβικά ζητήματα (αξιολόγηση, ηλεκτρονικές εκλογές για Υπηρεσιακά Συμβούλια) και στο γεγονός της κατάργησης της ελεύθερης μέρας για εκλογολογιστικές συνελεύσεις και εκλογές.

Ως προς τους συσχετισμούς, στη

γενική εικόνα μπορούμε να πούμε ότι συνολικά, η δεξιά, μαζί με την ΔΗΣΥΠ (πρώην ΠΑΣΚΕ) διατηρούν τον έλεγχο των περισσότερων ομοσπονδιών (ασχέτως αν σε πολλές περιπτώσεις βρίσκονται σε πτωτική πορεία), διαστρεβλώνοντας στην ουσία την εκπροσώπηση των εργαζομένων, αφού οι συσχετισμοί προκύπτουν υπέρ των παρατάξεων αυτών ως φαύλος κύκλος που οι ίδιες δημιούργησαν: καταχράστηκαν τα συνδικαλιστικά δικαιώματα μετατρέποντάς τα σε «προνόμια» των συνδικαλιστών τους, προώθησαν τις ατομικές «λύσεις» των διαδρόμων και των δωματίων της εξουσίας αντί για τις συλλογικές διεκδικήσεις για το σύνολο του κόσμου της δουλειάς, απαξίωσαν και κατασκευοφάντησαν τη λειτουργία των σωματείων κι έτσι, αλλοιώθηκαν τα κριτήρια, αλλά και η συμμετοχή στις διαδικασίες των συνδικαλιστικών οργάνων.

Συνέδριο ΑΔΕΔΥ

Το ΠΑΜΕ (ΔΑΣ για το Δημόσιο) κάνει μια μεγάλη προσπάθεια να πλειοψηφήσει σε μεγάλες ομοσπονδίες και το καταφέρνει σε αρκετές, όπως σε ΟΣΥΑΠΕ, ΟΣΕΑΔΕ, ΟΕΝΓΕ, ενώ στις εκπαιδευτικές, καταγράφει αύξηση των δυνάμεων του. Στην ΑΔΕΔΥ, στο πρόσφατο συνέδριο, αναδείχτηκε σε 2η δύναμη (με 21,3%) και μάλιστα, πολύ κοντά στην 1η, τη ΔΑΚΕ. (με 23,4%). Αυτό θα ήταν μια καλή εξέλιξη, αν το ΠΑΜΕ θελήσει να

παίξει έναν σημαντικό ρόλο ενεργοποίησης της ΑΔΕΔΥ, θέτοντας τις δυνάμεις του στην υπηρεσία της παρεμβατικής πρακτικής των εργαζομένων για την ανατροπή του ακραία αντεργατικού πολιτικού σκηνικού. Αυτό, ωστόσο, απαιτεί τη συνεργασία όλων των ταξικών-αριστερών δυνάμεων που δρουν στο εργατικό κίνημα, ώστε να γίνει εφικτή η ένωση όλων των διαθέσιμων «πυρομαχικών», που θα υπερασπιστούν τα συμφέροντα της τάξης, για να είναι αποτελεσματική η αντεπίθεση. Δυστυχώς, μέχρι στιγμής δεν ανιχνεύεται αυτή η προοπτική στις προθέσεις του ΠΑΜΕ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι από την πλευρά μας δεν πρέπει να συνεχίσουμε να τη διεκδικούμε και να την αναδεικνύουμε ως την πιο ελπιδοφόρα.

Τα αποτελέσματα του συνεδρίου της ΑΔΕΔΥ, συνολικά, δείχνουν πτώση των ΔΑΚΕ-ΔΗΣΥΠ, με τη ΔΗΣΥΠ να εκτοπίζεται στην 3η θέση (με 18,6%).

Οι συνδικαλιστικές δυνάμεις που αντιστοιχούν στον ΣΥΡΙΖΑ (ΕΑΕΚ) παρουσίασαν ελαφρά άνοδο, ωστόσο, συχνά ετεροκαθορίζονται και δεν θα μπορούσε να εγγραφεί κάποια-ος ότι θα λειτουργήσουν υπέρ της ανάπτυξης του κινήματος, ιδιαίτερα αν κρίνουμε τη στάση τους σε καθοριστικά και ενδεικτικά ζητήματα, όπως προαναφέρθηκε.

Ο νόμος Χατζηδάκη, παρόλο που εφαρμόστηκε τελικά σε πολύ μι-

κρό ποσοστό στο σύνολο των ομοσπονδιών της ΑΔΕΔΥ (γύρω στο 2%), εξαιτίας της ισχυρής αντίστασης των αριστερών-ταξικών παρατάξεων σε όλη τη διάρκεια και σε όλους τους χώρους, μέχρι το συνέδριο της ΑΔΕΔΥ (ΠΑΜΕ, ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ, ΕΑΣ-Ενωτική Αγωνιστική Συσπείρωση, η συνέχεια του ΜΕΤΑ ΑΔΕΔΥ), δημιούργησε πολλά προβλήματα στις συλλογικές διαδικασίες και εξακολουθεί να αποτελεί έναν ισχυρό κίνδυνο για τα σωματεία και τη λειτουργία τους, αν εφαρμοστεί σε γενικό επίπεδο.

Ενθαρρυντικές και μεγάλης σημασίας ήταν οι αποφάσεις του 38ου συνεδρίου της ΑΔΕΔΥ, ενάντια σε κρίσιμες διατάξεις του Νόμου 4808/2021 (Χατζηδάκη), τις οποίες πρότειναν το ΠΑΜΕ, η ΕΑΣ (η συνέχεια του ΜΕΤΑ ΑΔΕΔΥ) και οι ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ. Οι αποφάσεις αυτές υπερψηφίστηκαν από αυτές τις δυνάμεις, όπως κι από την ΕΑΕΚ και τη Συνδικαλιστική ΑΝΑΤΡΟΠΗ. ΔΑΚΕ-ΔΗΣΥΠ στάθηκαν απέναντι, με κάποια καμουφλαρισμένη παρουσίαση από τη ΔΗΣΥΠ, όπως έγινε και όλο το προηγούμενο διάστημα, από την ψήφιση του νόμου Χατζηδάκη μέχρι σήμερα.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις αυτές «η Ανώτατη Συνομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ) θα συνεχίσει να λειτουργεί και να αποφασίζει νόμιμα με βάση το καταστατικό της (αρ. έγκρισης Πρωτοδικείου Αθήνας 825/1927 και τις μετέπειτα τροποποι-

παρεμβατική γίνεται!

ήσεις, που ολοκληρώθηκαν με την υπ' αριθμ. έγκριση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών 5281/2007)» και εξειδικεύουν «Δεν πρόκειται να αλλάξουμε το καταστατικό μας, γιατί πολύ απλά δεν πρόκειται να αυτοκαταργηθούμε. Το ίδιο καλούμε να κάνουν όλες οι Ομοσπονδίες του δημοσίου και όλα τα Σωματεία.

Η Ε.Ε. και το Γ.Σ. της ΑΔΕΔΥ θα συνεχίσουν να παίρνουν αποφάσεις για απεργίες, για στάσεις εργασίας, συλλαλητήρια και κάθε είδους κινητοποιήσεις με τη συγκεκριμένη νόμιμη οδό, που χρησιμοποιούσαν μέχρι σήμερα.»

Επιπλέον, υπάρχει επιτέλους συγκεκριμένη απόφαση της ΑΔΕΔΥ, που ρητά αναφέρει σχετικά με τις αρχαιρεσίες των μελών της: «Σύμφωνα με το καταστατικό της ΑΔΕΔΥ οι Γενικές Συνελεύσεις και οι αρχαιρεσίες των Σωματείων, τα συνέδρια των Ομοσπονδιών και της Συνομοσπονδίας πραγματοποιούνται δια ζώσης, με φυσική παρουσία και αυτό θα εξα-

Η κοινή και αταλάντευτη στάση των αριστερών δυνάμεων (ΠΑΜΕ-ΕΑΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ) για τις αποφάσεις ενάντια στο Νόμο Χατζηδάκη, ανάγκασαν/συμπαρέσυραν τις δυνάμεις των ΕΑΕΚ και ΣΥΝΑΝ να συμπαραταχθούν σε αυτό το μπλοκ, γιατί δεν θα μπορούσαν να φανούν στη βάση τους κάθετα αντίθετες με μια τέτοια κίνηση και θέλουν να καταγράφονται ως πιο προοδευτικές.

Η συνεργασία, σε συνδικαλιστικό επίπεδο, της αριστεράς μπορεί να φέρνει αντίστοιχα αποτελέσματα και σε κινηματικό επίπεδο. Και μάλιστα, αν είχε συμβεί αυτή η σύμπραξη νωρίτερα, θα είχε πολύ πιο σαφείς επιδράσεις και μηνύματα προς εκείνες τις παρατάξεις που σε διάφορες ομοσπονδίες επιχειρήσαν κι εφάρμοσαν, εν μέρει έστω, το Νόμο Χατζηδάκη. Αντίστοιχο παράδειγμα ενωτικής δράσης που έφερε πρακτικό κι αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα υπήρξε η καθολική απόρριψη της «αξιολόγησης» που επιχειρήσε να επιβάλει ο Μητσο-

γοδότη, η νομιμοποιημένη ασυδοσία της αγοράς που αυτορρυθμίζεται στα κεφάλια των εργαζομένων, που μας αφήνει χωρίς φάρμακα, χωρίς πυροσβέστες, χωρίς γιατρούς, θα μπορούσαν να έχουν αποτελέσει αντιστάσεις και διεκδικήσεις με αξιώσεις και νίκες, αν είχαν προωθηθεί ως κοινή δράση από το σύνολο των αριστερών δυνάμεων, εξαναγκάζοντας και τις πιο συμβιβασμένες παρατάξεις του κυβερνητικού κι εργοδοτικού συνδικαλισμού να συρθούν σε αγώνες προκειμένου να μην αποκοπούν εντελώς από τη βάση τους κι αποκαλυφθεί ξανά, «φόρα παρτίδα», ο ρόλος τους υπέρ του συστήματος.

Τα απολύτως απαραίτητα μέτωπα πάλης που έχουμε μπροστά μας, για άμεσες προσλήψεις σε μόνιμες και σταθερές θέσεις εργασίας και για ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, έχουν επείγοντα και κρίσιμο χαρακτήρα για το λαό και αποτελούν και αυτά έναν παραπάνω λόγο για την ανάγκη συνεργασιών σε συνδικαλιστικό επίπεδο όσων λογοδοτούν στα εργατικά συμφέροντα.

Η σύμπραξη των αριστερών παρατάξεων, χωρίς ηγεμονισμούς και περιχαράκωσεις, μπορεί να συσπειρώσει τον απογοητευμένο και κουρασμένο κόσμο της δουλειάς και να ανεβάσει την κινηματική αυτοπεποίθηση και εντέλει, να μαζικοποιήσει τους αγώνες.

Οι συσχετισμοί στα σωματεία και τις ομοσπονδίες, όπως και στην ΑΔΕΔΥ (αλλά και στο ΕΚΑ, προσεχώς) επίσης μπορούν να επηρεάσουν την τόσο αναγκαία κινηματική ανάταξη και προφανώς, δεν είναι καθόλου αδιάφοροι.

Το κλίμα μεταξύ των αριστερών σχημάτων, για μεγάλο διάστημα, είναι ανταγωνιστικό, με εξάρσεις καταγγελιολογίας, με αίσθηση αυτάρκειας και απόδοση ευθυνών στους «άλλους». Συνέπεια αυτών των τακτικών, ακούσια θα ισχυριστούμε, είναι να αναλώνονται οι ταξικές δυνάμεις στον «ενδοαριστερό εμφύλιο», αφήνοντας πολύ περισσότερο χώρο από αυτόν που αντιστοιχεί στις συμβιβασμένες συνδικαλιστικές παρατάξεις που κινούνται απαρέγκλιτα στα πλαίσια που το ίδιο το σύστημα κι οι κυβερνήσεις του ορίζουν, πλαίσια όλο και πιο ασφυκτικά, όλο και πιο αβίωτα για την εργατική τάξη. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε έτσι!

Στα θετικά και υποσχόμενα της συνδικαλιστικής περιόδου είναι το κοινό ψηφοδέλτιο μεταξύ ΠΑΡΕΜ-

ΒΑΣΕΩΝ και ΕΑΣ (η συνέχεια του ΜΕΤΑ), για την Εκτελεστική Επιτροπή της ΑΔΕΔΥ, που είχε ως αποτέλεσμα, 2 έδρες για τον χώρο της ριζοσπαστικής – αντικαπιταλιστικής αριστεράς, γεγονός καθόλου αμελητέο, με βάση τα επίδικα που θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε. Επιπλέον, επί του πρακτέου, ανασχέθηκαν οι συνέπειες των στρεβλωτικών διατάξεων του Ν. 1264/1982, που μοιράζει τις έδρες στα συνδικαλιστικά όργανα με απόλυτη αντιστροφή της απλής αναλογικής στη δεύτερη κατανομή και αυτός ήταν ένας από τους λόγους που η αριστερά διεκδικούσε τη βελτίωση αυτού του Νόμου, πριν έρθουν τα...τρι-σχειρότερα, με το Νόμο Χατζηδάκη!

Πρόκειται για μια ενωτική κίνηση, έστω στο ανώτερο επίπεδο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, παρόλο που, κατά τη γνώμη μας, θα ήταν ακόμα πιο προωθητική η κοινή κάθοδος και στο προηγούμενο στάδιο, αυτό του Γενικού Συμβουλίου της ΑΔΕΔΥ. Μια αρχή έγινε, πάντως και αυτό είναι παράδειγμα προς...εξάπλωση!

Από τα πρωτοβάθμια σωματεία, που είναι και το πιο αποτελεσματικό, ως τις ομοσπονδίες, την ΑΔΕΔΥ και τα Εργατικά Κέντρα, στόχος μας πρέπει να είναι η συνεργασία των πιο κοντινών, τουλάχιστον, συνδικαλιστικών δυνάμεων, παρά τις υπαρκτές διαφορετικές προσεγγίσεις που πράγματι υπάρχουν σε διάφορα ζητήματα.

Ο τρόπος που αντιμετωπίζεται η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, ο τόπος και ο χρόνος των απεργιακών συγκεντρώσεων, η προκήρυξη απεργιακών κινητοποιήσεων, η αντιμετώπιση της σεξιστικής καταπίεσης και του ρατσισμού από το εργατικό κίνημα, η αντιπολεμική δράση και διάφορα άλλα ζητήματα που αποτελούν πεδία αντιπαράθεσης των αριστερών σχημάτων είναι λογικό να μη βρουν άμεσα κοινές απαντήσεις και να συνεχίσει να προβληματίζει όλες κι όλους μας η δέουσα απάντηση. Ωστόσο, η αντιπαράθεση μπορεί να είναι και γόνιμη, εφόσον μείνει εντός των ταξικών δυναμικών, και να προκαλέσει κοινές, παραγωγικές αναζητήσεις, χωρίς να μας αποπροσανατολίζει από τους μεγάλους ταξικούς στόχους, και οριοθετώντας τους ταξικούς αντιπάλους.

Έχοντας κάνει ένα βήμα μπροστά προς τη συνεργασία μεταξύ «φυσικών» συμμάχων, θα χρειαστεί επιμονή και υπομονή στον σκοπό της μεγαλύτερης και πιο διευρυμένης κοινής δράσης.

Η σύμπραξη των αριστερών παρατάξεων, χωρίς ηγεμονισμούς και περιχαράκωσεις, μπορεί να συσπειρώσει τον απογοητευμένο και κουρασμένο κόσμο της δουλειάς και να ανεβάσει την κινηματική αυτοπεποίθηση και εντέλει, να μαζικοποιήσει τους αγώνες.

κολουθήσει να ισχύει. Η ομόφωνη απόφαση του Γ.Σ. της ΑΔΕΔΥ ενάντια στην εξ' αποστάσεως – ηλεκτρονική ψηφοφορία είναι σε ισχύ, επικυρώνεται και ισχυροποιείται από το 38ο Συνέδριο της ΑΔΕΔΥ

Το 38ο Συνέδριο της ΑΔΕΔΥ δηλώνει ότι οι Γενικές Συνελεύσεις των Σωματείων και τα συνέδρια των Ομοσπονδιών θα πραγματοποιούνται δια ζώσης, τηρώντας όλα τα μέτρα υγειονομικής προστασίας, όταν χρειάζεται.

Το 38ο Συνέδριο της ΑΔΕΔΥ αποφασίζει ότι καμία συνδικαλιστική οργάνωση δεν θα καταθέσει κανένα στοιχείο στο ΓΕΜΗΣΟΕ.»

Ο τρόπος που τέθηκαν και στηρίχθηκαν οι συγκεκριμένες αποφάσεις, αλλά και το αποτέλεσμα που απέφεραν, θα έπρεπε να είναι ο «μπούσουλας» για όλη την επόμενη περίοδο (και την προηγούμενη, βέβαια).

τάκης ως Υπουργός Εσωτερικών.

Μέτωπα πάλης

Οι άγριες επιθέσεις από την κυβέρνηση και το σύστημα συνολικά, που πλήττουν σφοδρά τον κόσμο της εργασίας, η απερίγραπτη λεηλασία του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, οι καθηλωμένοι μισθοί σε μνημονιακά επίπεδα σε συνδυασμό με τον πληθωρισμό της ακραίας κερδοσκοπίας, οι συντάξεις εξαθλίωσης και η ομηρία σε εργασιακό βίο μέχρι τον...θάνατο, η «κλοπή» των κλιμακίων επί ΣΥΡΙΖΑ, που δεν επανορθώθηκε επί ΝΔ, η ληστεία από τις τράπεζες, η ιδιωτικοποίηση της υγείας και μάλιστα επί κόβιντ, η καταστροφή της δημόσιας παιδείας, η διάλυση όλων των κοινωνικών υπηρεσιών, οι κατασχέσεις της λαϊκής κατοικίας, τα εργατικά δυστυχήματα, το ξεσάλωμα των εργοδοτών και του κράτους-ερ-

Νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατσατζής

Μαλαματίνα: Μια απεργία που αντέχει και ενώνει

Της Ιωάννας Γαϊτάνη

Τη συνέχιση της απεργίας το Γενάρη αποφάσισε η ΓΣ του σωματείου της ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ μπαίνοντας ουσιαστικά στον 7ο μήνα των κινητοποιήσεων. Διεκδικούν την επαναπρόσληψη των 17 απολυμένων και την τήρηση της συμφωνίας που υπέγραψε η εταιρεία με την οποία διασφαλιζόνταν τα κεκτημένα των εργαζομένων. Επτά μήνες κινητοποιήσεων με καθημερινή παρουσία στη πύλη, ξύλο και συλλήψεις από την αστυνομία, δικαστήρια, πορείες, παρεμβάσεις σε όλη τη χώρα.

Η αμέριστη συμπαράσταση των σωματείων, της αριστεράς και αναρχίας είναι το κλειδί της συνέχισης της απεργίας αφού η εταιρεία προσπαθεί την εξάντληση της αντοχής των απεργών με δικαστήρια, παράνομες προσλήψεις και ίδρυση εργοδοτικού σωματείου. Παρά το μπαράζ διαφημίσεων για τα προϊόντα της, οι πολίτες της γύρισαν τη πλάτη με αποτέλεσμα η κατανάλωση να πέσει και η εταιρεία να είναι κλειστή τη περίοδο των γιορτών.

Είχε προηγηθεί και η μεγάλη συναυλία στις 10 Δεκέμβρη με την αφιλοκερδή συμμετοχή πολλών μουσικών στο Ιβανώφειο και την ευγενική παραχώρηση του χώρου από την ΓΣ ΗΡΑΚΛΗΣ. Κυρίως όμως με την επιμονή των

ριζοσπαστών αλληλέγγυων να φτάσει παντού το μήνυμα των άδικων απολύσεων. Η πόλη της Θεσσαλονίκης πρασίωσε από τις αφίσες, πανό αναρτήθηκαν, κουπόνια οικονομικής στήριξης των απεργών διατέθηκαν σε χώρους δουλειάς και νεολαίας, κονκάρδες και διακοσμητικά φτιάχτηκαν για το μπαζάρ, βίγκαν κουζίνα και χιλιάδες σουβλάκια ετοιμάστηκαν αλλά και πολλές βάρδιες βγήκαν για το στήσιμο της συναυλίας. Οι εργαζόμενοι του Μετρό που βρίσκονται σε κινητοποιήσεις, οι καταληψίες της Mundo Nuevo, η Ζωντανή Μαρτυρία, το infolibre, η Συνέλευση Γυναικών 8 Μάρτη, το Κοινωνικό Ιατρείο, το room 39 #refugee& homeless support, οι #dream walkers, η Ταξική Πορεία, το NAP, το Ξεκίνημα, το ΜέΡΑ25 κ.ά., οι διοργανώτριες συλλογικότητες όπως η πρωτοβουλία αλληλεγγύης στα Δυτικά,

η επιτροπή αλληλεγγύης στα ανατολικά, η πρωτοβουλία ταξικής αλληλεγγύης και φυσικά το ίδιο το σωματείο ήταν εκεί, μια ψυχή-μία γροθιά με τους εκατοντάδες που στήριξαν με την παρουσία τους τον αγώνα αυτό.

Για να ακολουθήσει η παρέμβαση στη Βαλαωρίτου του πανελλαδικού-πανευρωπαϊκού μποϊκοτάζ της Red Bull που η διανομή της αποτελεί τη ναυαρχίδα του Ομίλου ΜΑΝΤΙΣ ΑΕ, νέου ιδιοκτήτη της ΜΑΛΑΜΑΤΙΝΑ.

Οι δικαστικοί αγώνες που συνεχίζονται μέσα στο Γενάρη με κύρια την αγωγή του Σωματείου ενάντια στις παράνομες προσλήψεις στις 16/1 στα δικαστήρια Θεσσαλονίκης θα είναι ένα μέρος των κινητοποιήσεων παράλληλα με αυτές που θα αποφασιστούν στη συνέλευση των αλληλέγγυων στις 12/1 Γκαρμπολά 12.

Διευρύνουν το ωράριο και καταργούν αργίες στα εμπορικά καταστήματα!

Μια ακόμη νομοθετική παρέμβαση σε βάρος εργαζομένων έκανε η κυβέρνηση λίγο πριν τελειώσει το 2022. Το υπουργείο Ανάπτυξης στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε για διαβούλευση με τον παραπλανητικό τίτλο «για την προστασία των καταναλωτών» επιχειρεί να νομιμοποιήσει τις απαιτήσεις των μεγάλων πολυκαταστημάτων στο εμπόριο.

Καταρχήν τη διασφάλιση της λειτουργίας των καταστημάτων 8 Κυριακές τον χρόνο τουλάχιστον. Μέσα στην εργασιακή ζούγκλα που έχουν διαμορφώσει οι μνη-

μονιακοί νόμοι, οι εργαζόμενοι πανελλαδικά καλούνται να δουλέψουν 8 Κυριακές με μεροκάματα της πείνας. Αν το νομοσχέδιο ψηφιστεί, τα πράγματα θα είναι ακόμη χειρότερα για το μεγαλύτερο τμήμα των εμποροπαλλήλων. Οι εργαζόμενοι σε όλη την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, σε ορισμένες περιοχές του Πειραιά και στα πάρκα Σπάτων και Ελληνικού θα υποχρεωθούν να δουλέψουν 32 Κυριακές το χρόνο.

Μια ακόμη προσπάθεια να χτυπηθεί το ωράριο των εργαζομένων θα γίνει μέσα από τη διεύρυνσή του. Το νομοσχέδιο προβλέπει το άνοιγμα των καταστημάτων

από τις 6.00 τα ξημερώματα έως τις 21:00 το βράδυ για όλη την εβδομάδα και τις Κυριακές που θα λειτουργούν. Στην πλειοψηφία τους οι εμποροπάλληλοι θα δουλεύουν ατελείωτες ώρες και κακοπληρωμένες. Και το κερασάκι στην τούρτα είναι η κατάργηση της αργίας της Δεύτερης μέρας του Πάσχα. Με την κατάργηση αυτής της αργίας οι επίσημες αργίες στην Ελλάδα είναι 7 και όταν εφαρμόζονται κάποιες κατ'έθιμον ή τοπικές φτάνει τις 9-11. Την ίδια ώρα στη Γαλλία οι επίσημες αργίες είναι 11 και στη Γερμανία είναι 9 και με τις αργίες στα κρατίδια φτάνουν τις 13.

Στους δρόμους ξανά οι καλλιτέχνες!

Στους δρόμους τους βρήκε το τέλος του 2022, στους δρόμους βγήκαν και στις αρχές του 2023 οι καλλιτέχνες. Η πρώτη κινητοποίηση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 23 Δεκέμβρη έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών και 4 μέρες αργότερα ακολούθησε μια ακόμη μαζική και μαχητική συγκέντρωση στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Τελευταίο σκαλοπάτι η κινητοποίηση την Τρίτη 10 Γενάρη στο Υπουργείο Παιδείας. Αιτία του ξεσηκωμού των καλλιτεχνών και των κινητοποιήσεων που διοργάνωσαν η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος (ΠΟΘΑ), το Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών (ΣΕΗ) και άλλα σωματεία του κλάδου είναι το Προεδρικό Διάταγμα 85/2022. Πολύ σημαντική στις κινητοποιήσεις ήταν και η παρουσία των φοιτητών στις σχολές. Εργαζόμενοι και φοιτητές συντόνισαν τα βήματα του αγώνα ενάντια στην περιθωριοποίηση του κλάδου και την υποβάθμιση των σπουδών τους. Οι καλλιτέχνες απαιτούν να αποσυρθούν από το ΠΔ 85/2022 οι αναφορές στις ειδικότητες των καλλιτεχνών και των εργαζομένων στην Τέχνη και τον Πολιτισμό και να επανέλθουν τα επαγγέλματά μας, στο καθεστώς ΤΕ (Τεχνολογικής Εκπαίδευσης) για όλους ή ΠΕ (Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης) για όσους κλάδους ίσχυε.

Η κυβέρνηση αρνείται να προχωρήσει στη μόνη σοβαρή πρόταση για διεύθυνση του εργασιακού καθεστώτος των εργαζομένων στον κλάδο, που δεν είναι άλλη από την ίδρυση Δημόσιας Τριτοβάθμιας Ανώτατης Εκπαίδευσης και λύση στο διαχρονικό πρόβλημα της αντιστοιχίας των πτυχίων σε ενιαία δημόσια καλλιτεχνική εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες.

Να ανέβουν οι μισθοί – να χάσουν τα κέρδη Μαζικός αγώνας για συλλογικές συμβάσεις και πραγματικές αυξήσεις

Του Χρήστου Σταυρακάκη

Τα δεδομένα των τελευταίων μηνών αναδεικνύουν μία πολύ σκληρή πραγματικότητα για την πλειοψηφία της εργατικής τάξης. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ σχεδόν οι μισοί εργαζόμενοι με εξαρτημένη σχέση εργασίας έχουν μισθούς έως 800 ευρώ και οι μισοί από αυτούς αμοιβονται με μισθό έως 500€. Η μεγάλη πλειοψηφία αυτών των εργαζομένων δεν καλύπτονται από καμία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ), οι τριετίες παραμένουν «παγωμένες» από το 2012, και επιπλέον είναι ένα τμήμα εργαζομένων εξαιρετικά ευάλωτο απέναντι στον κίνδυνο της απόλυσης. Μόνο το 2022, υπήρξαν σχεδόν δύομιση εκατομμύρια απολύσεις, με στοιχεία από την ΕΡΓΑΝΗ! Επιπλέον, η συνδυαστική επίδραση πληθωρισμού και ακρίβειας οδηγεί σε απώλεια της αγοραστικής δύναμης των χαμηλότερων μισθών της τάξης του 40%, σύμφωνα με εκθέση του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ. Προφανώς, η κατάσταση είναι ακόμα πιο οδυνηρή για τους/ις εργαζόμενους/ες με ελαστικές μορφές εργασίας.

Μετά από περίπου μία δεκαετία από την κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων με βάση τις «μνημονιακές υποχρεώσεις», έχει ανοίξει ξανά σε σημαντικό τμήμα του εργατικού κινήματος το ζήτημα των ΣΣΕ. Και είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μία νέα γενιά εργαζομένων που έχει μπει στην αγορά εργασίας τα τελευταία 10-12 χρόνια και δεν έχει ούτε τη γνώση ούτε την εμπειρία των ΣΣΕ και της συλλογικής διαπραγμάτευσης των συνδικάτων με την εργοδοσία.

Μόνη «προστασία» για την πλειοψηφία των εργαζομένων είναι ο κατώτατος μισθός, ο οποίος αφενός, παρά τις μικρές αυξήσεις, είναι κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ και αφετέρου αποτελεί προϊόν υπουργικών αποφάσεων μετά από συζητήσεις (και αντίστοιχες πιέσεις) από τους μεγάλους εργοδοτικούς φορείς και όχι ως αποτέλεσμα των διεκδικήσεων του εργατικού κινήματος. Οι αυξήσεις που τάζει εκ νέου η κυβέρνηση έχουν έντονο προεκλογικό χαρακτήρα αφενός και αφετέρου είναι βέβαιο πως δεν πρόκειται να καλύψουν τις συνδυαστικές απώλειες πληθωρισμού και ακρίβειας.

Υπάρχουν πρόσφατες νίκες με εμβληματικό χαρακτήρα, που έχουν βοηθήσει στο άνοιγμα της συζήτησης: η υπογραφή συλλογικής σύμβασης των διανομέων στην e-food, των εργατών

στην Cosco, στους ΟΤΑ, στους Οικοδόμους αλλά και την εν εξελίξει διαπραγμάτευση των εργαζομένων στις τράπεζες και την ΟΤΟΕ. Σίγουρα, αυτά τα παραδείγματα αποδεικνύουν ότι η υπογραφή συλλογικών συμβάσεων είναι εφικτή μέσα από τον αγώνα των συνδικάτων, για αυτό είναι και πολλά ακόμα τα συνδικάτα και τα σωματεία που έχουν ανοίξει τη συζήτηση. Πέρα από το άνοιγμα της συζήτησης και την ιεράρχηση του αιτήματος για υπογραφή ΣΣΕ, είναι σημαντικό ότι έχουν αρχίσει και γίνονται πρακτικά βήματα σε αυτή την κατεύθυνση. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Σωματείου Μισθωτών Τεχνικών που αποφάσισε το Δεκέμβριο του 2022 μέσα από μία μαζική Γενική Συνέλευση την οριστικοποίηση του σχεδίου της ΣΣΕ και την έναρξη του αγώνα για την υπο-

αυξήσεις της τάξης του 5% που ζητάει η ΟΤΟΕ για τους/ις εργαζόμενους/ες στις τράπεζες είναι πολύ κατώτερες των περιστάσεων. Από την άλλη, ακόμα και οι αυξήσεις που πέτυχε το Συνδικάτο των Οικοδόμων (15-38%) μπορεί να φαίνονται ικανοποιητικές, όμως η κατάσταση στον κατασκευαστικό κλάδο άφηνε περιθώρια για ακόμα μεγαλύτερες αυξήσεις, αφού σε πολλές περιπτώσεις, στην «πιτάσα» δίνονταν ήδη αυτά τα μεροκάματα. Στον αντίποδα, η καθολικότητα της σύμβασης τόσο ως προς τους εργαζόμενους όσο και ως προς τους εργοδοτικούς φορείς, μπορεί να διασφαλίσει το σύνολο των εργαζομένων, νέων και παλιών.

Αντίθετα, η σύμβαση που υπογράφηκε στους ΟΤΑ αφήνει «στον αέρα» χιλιάδες συμβασιούχους που καλύπτουν πάγιες ανάγκες. Αντίστοιχα η

διατάξεις ενάντια στην έμφυλη βία και κακοποίηση στους χώρους δουλειάς αλλά και διατάξεις προστασίας των γυναικών εργαζομένων. Το παράδειγμα του ΣΜΤ, το οποίο έχει εντάξει πλέον στο σχέδιο της ΣΣΕ την άδεια δυσμενούς νόρροιας (όπως έχει θεσμοθετηθεί και στην Ισπανία) είναι πολύ θετικό, παρά το γεγονός ότι τελικά δεν έχει καμία συγκεκριμένη διάταξη προστασίας των γυναικών από τις σεξουαλικές παρενοχλήσεις, μετά από αντιρρήσεις της πλειοψηφίας του ΠΑΜΕ στην πρόταση για τη δυνατότητα επίσκεψης εργασίας των γυναικών που έχουν υπάρξει θύματα έμφυλης βίας.

Μαζική κινητοποίηση – τα συνδικάτα στα χέρια των εργαζομένων

Ο αγώνας για την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων σε κάθε κλάδο πρέπει να γίνει κτήμα όλων των εργαζομένων. Ο υποδειγματικός αγώνας των διανομέων της e-food που συνδύασε τη μαχητική απεργιακή κινητοποίηση από τα κάτω, με μαζική συμμετοχή χιλιάδων εργαζομένων ή της απεργίας στην Cosco, μπορεί να δείξει το δρόμο και τον τρόπο.

Η υπογραφή ΣΣΕ σε έναν κλάδο δεν είναι υπόθεση διαπραγματευτικών ικανοτήτων του συνδικάτου απέναντι στην εργοδοσία αλλά ζήτημα δύναμης και κινητοποίησης των εργαζομένων. Για όσα σωματεία-συνδικάτα, ξεκινούν τώρα (όπως το ΣΜΤ) είναι απαραίτητο να οργανωθεί μαζική και εξώστρεφη καμπάνια ενημέρωσης των εργαζομένων για τη διεκδίκηση ΣΣΕ, για την αναγκαιότητά της, για τη σημασία ενίσχυσης και μαζικοποίησης του Σωματείου ώστε ο αγώνας να γίνει υπόθεση όλων των μελών του σωματείου αλλά και της πλειοψηφίας των εργαζομένων στον κλάδο. Για να μπορέσει να επιτευχθεί η υπογραφή ΣΣΕ χρειάζονται και απεργιακές κινητοποιήσεις, που να βάζουν πιέσεις στην εργοδοσία, έχοντας τον αντίστοιχο χρόνο προετοιμασίας για τη διασφάλιση μαζικότητας και επιτυχίας.

Η επιτυχία και η μαζικότητα της Γενικής Απεργίας στις 9 Νοέμβρη, δείχνει ότι οι δυνατότητες για κλιμάκωση των διεκδικήσεων του εργατικού κινήματος είναι υπαρκτές. Απέναντι στην εκλογική αναμονή και τα ψύχουλα που τάζουν για την εργατική τάξη ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ, οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς μέσα στο εργατικό κίνημα οφείλουν να παλέψουν για κλιμάκωση του αγώνα για πραγματικές αυξήσεις στους μισθούς με συλλογικές συμβάσεις παντού.

*** Όσον αφορά το είδος των συλλογικών συμβάσεων αναφερόμαστε στις αναγκαίες μισθολογικές αυξήσεις, στο ποσοστό των εργαζομένων που θα καλύπτει στον κάθε κλάδο, στην προστασία από τις απολύσεις, στην ένταξη διατάξεων ενάντια στην έμφυλη βία και την προστασία των γυναικών στους χώρους δουλειάς.**

γραφή της με τους εργοδοτικούς φορείς του κλάδου της μελέτης και της κατασκευής.

Συμβάσεις καθολικές με πραγματικές αυξήσεις

Με το άνοιγμα ενός κύκλου διεκδίκησης συλλογικών συμβάσεων, υπάρχουν δύο κρίσιμα ζητήματα: το είδος των ΣΣΕ και ο τρόπος που μπορούν αυτές να διεκδικηθούν αλλά και να εφαρμοστούν στην πράξη. Όσον αφορά το είδος των συλλογικών συμβάσεων αναφερόμαστε στις αναγκαίες μισθολογικές αυξήσεις, στο ποσοστό των εργαζομένων που θα καλύπτει στον κάθε κλάδο, στην προστασία από τις απολύσεις, στην ένταξη διατάξεων ενάντια στην έμφυλη βία και την προστασία των γυναικών στους χώρους δουλειάς.

Αυτή τη στιγμή χρειαζόμαστε συλλογικές συμβάσεις με πραγματικές αυξήσεις τουλάχιστον στο ύψος του πληθωρισμού, στη λογική ότι οι συλλογικές συμβάσεις μπορούν να διασφαλίζουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης, υπερκαλύπτοντας τις συνδυαστικές απώλειες πληθωρισμού και ακρίβειας. Αυτό σημαίνει ότι οι

συλλογική σύμβαση που υπογράψαν οι εργαζόμενοι στην Cosco οδήγησε στη μονιμοποίηση μόνο του 25% των εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Εδώ αναδεικνύεται η σημασία της καθολικότητας των συλλογικών συμβάσεων ανά κλάδο, να καλύπτουν το σύνολο των εργαζομένων διεκδικώντας συμβάσεις αορίστου χρόνου και έτσι μπορούν τα συνδικάτα να κερδίσουν ακόμα μεγαλύτερη επιρροή και εμπιστοσύνη, συσπειρώνοντας δυνάμεις. Συνδυαστικά, είναι κομβικής σημασίας το ζήτημα της απαγόρευσης των απολύσεων. Πέρα από τον εξωφρενικό αριθμό των απολύσεων την προηγούμενη χρονιά, τα συνδικάτα πρέπει να διασφαλίζουν πως ό,τι κερδίζουν από τη μία δε θα τα παίρνουν πίσω τα αφεντικά από την άλλη. Δεν πρέπει να επιτραπεί για παράδειγμα η αύξηση των μισθών με μείωση του αριθμού του εργατικού δυναμικού σε έναν κλάδο, που αφήνει την εργοδοσία και τα κέρδη της άθικτα ενώ αφήνει έκθετους τους εργαζόμενους.

Επιπλέον, είναι καθήκον της συνδικαλιστικής Αριστεράς και των αντίστοιχων σχημάτων να εντάξουν στην πάλη των σωματείων για την υπογραφή ΣΣΕ

Οι εκλογές για τα ΔΣ των ΕΛΜΕ

Η εκπαιδευτική Αριστερά μπροστά στις πολιτικές και συνδικαλιστικές

Του Νίκου Αναστασιάδη
Β' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης

Μέσα στο 2022 είχαμε εκλογές για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων σε 46 από τις 86 ΕΛΜΕ της χώρας. Οι υπόλοιπες ΕΛΜΕ θα έχουν εκλογές είτε μέσα στη νέα χρονιά, είτε είναι ΕΛΜΕ που κάνουν εκλογές κάθε δύο χρόνια. Από τις εκλογικές αναμετρήσεις που έγιναν έχουν βγει κάποια πρώτα συμπεράσματα.

Η αποχή

Πρώτα απ' όλα πρέπει να πούμε ότι το άρθρο αξιοποιεί στοιχεία από την ανάλυση που έχει κάνει ο εκλεκτός συνάδελφος Πάνος Ντούλας.

Η πρώτη παρατήρηση λοιπόν που πρέπει να γίνει είναι το τεράστιο ποσοστό αποχής. Σε 44 ΕΛΜΕ ψήφισαν στις εκλογές 16.050 εκπαιδευτικοί (πάνω από 2000 λιγότεροι από πέρυσι). Πέρα από το ότι η τάση είναι πτωτική μπορεί να γίνει και μια σύγκριση με τις εκλογές του 2019 προ κορονοϊού όταν η συμμετοχή ανέρχονταν σε 23.660 εκπαιδευτικούς. Η συμμετοχή έπεσε πάνω 30%. Συμμετείχε δηλαδή κάτω από το 40% του κλάδου.

Αιτίες για την αποχή μπορούν να αναφερθούν πολλές. Το βασικό είναι πως ένα όλο και μεγαλύτερο κομμάτι του κλάδου, δε θεωρεί σημαντική την ύπαρξη και λειτουργία του συνδικάτου στο χώρο εργασίας του. Η συνταξιοδότηση των παλιότερων συναδέλφων και η είσοδος στον κλάδο νεότερων (είτε ως νεοδιόριστων είτε ως αναπληρωτών/τριών) είναι κάτι που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Οι νέοι συνάδελφοι και οι νέες συναδέλφισσες δεν αντιλαμβάνονται απαραίτητα την αξία των ΕΛΜΕ και της ΟΛΜΕ και αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν το συνδικάτο αποδείξει με τη λειτουργία του ότι μπορεί να βελτιώσει την εργασιακή τους πραγματικότητα.

Όμως και οι παλιότεροι/ες εκπαιδευτικοί απέχουν σε μεγάλο βαθμό. Οι ήττες που έχουν συσσωρευτεί, με τελευταία την υποχώρηση της ΟΛΜΕ στη μάχη της αυτοαξιολόγησης αλλά και η αδράνεια της, λόγω της στάσης της πλειοψηφίας στο ΔΣ της, οδηγεί ένα μεγάλο κομμάτι του κλάδου στο συμπέρασμα ότι δεν έχουν τίποτε να

περιμένουν από το συνδικάτο.

[...]
Το αδυνάτισμα της δύναμης των ΕΛΜΕ και συνακόλουθα της ΟΛΜΕ φαίνεται και από τη συμμετοχή στη ζωή του συνδικάτου, μια που είναι λίγες οι ΕΛΜΕ οι οποίες κατά τη διάρκεια της χρονιάς διεξάγουν μαζικές γενικές συνελεύσεις και έχουν συμμετοχή στις δράσεις που οργανώνουν (στάσεις εργασίας, παραστάσεις διαμαρτυρίας, συγκεντρώσεις κτλ.). Αυτό συμβαίνει σε όσες ΕΛΜΕ προσπαθούν να δίνουν απαντήσεις στα προβλήματα των εκπαιδευτικών, επιχειρούν να καλύπτουν τα κενά που αφήνει η απόσυρση της ΟΛΜΕ από τις μάχες (όπως έγινε με την προκήρυξη της απεργίας αποχής ενάντια στην αυτοαξιολόγηση από μια σειρά ΕΛΜΕ και το συντονισμό ενάντια στις ηλεκτρονικές εκλογές), κάνουν συστηματικές περιόδους στα σχολεία, και επιχειρούν να κινούνται όσο το δυνατόν πιο ενωτικά με άλλους φορείς της εκπαίδευσης (άλλες ΕΛΜΕ, διδασκαλικούς συλλόγους, συλλόγους γονέων, πανεπιστημιακούς, μαθητικό και φοιτητικό κίνημα).

Η κυβέρνηση, με το νόμο Χατζηδάκη, αλλά και με πειθαρχικές διώξεις, επιχειρεί να καταστήσει διακοσμητικό το ρόλο των ΕΛΜΕ και της ΟΛΜΕ, βρίσκοντας βέβαια πρόθυμους συμπαρασάτες στις παρατάξεις της ΔΑΚΕ, ΠΕΚ, ΣΥΝΕΚ. Φαίνεται ότι σε ένα βαθμό η πολιτική της φέρνει αποτελέσματα. Το να χαραχτεί ένας δρόμος εξόδου από την κρίση που εμφανίζει το συνδικαλιστικό κίνημα είναι ένα καθήκον που πέφτει στους ώμους της εκπαιδευτικής Αριστεράς.

Η εκλογική δύναμη των παρατάξεων

Θα περίμενε ίσως κάποιος, ότι η φθορά της ΝΔ θα μετατραπεί σε κάποια μεγάλη φθορά της ΔΑΚΕ. Σε σχέση με πέρυσι όμως, η ΔΑΚΕ διατηρεί τη δύναμή της σε απόλυτο αριθμό ψήφων (+2% σε ποσοστά). Η μείωσή της σε σχέση με τις εκλογές προ κορονοϊού βέβαια είναι γύρω στο 45% της τότε δύναμής της, κάτι που δείχνει ότι η φθορά είναι υπαρκτή. Παρ' όλ' αυτά η διατήρηση της δύναμής της σε σχέση με την περσινή χρονιά που εκφράζεται και σε άνοδο εδρών (+8 σε σχέση με πέρυσι) δείχνει ότι δεν αρκεί το συνολικό πολιτικό κλίμα για να ανατραπεί ο συσχετισμός. Πολύ περισσότερο μά-

λιστα όταν η ΔΑΚΕ οχυρώνεται πίσω από την ταμπέλα του ανεξάρτητου συνδικαλισμού, ως άμυνα στη εξαστερών κριτική και εξασφαλίζοντας έτσι στους ψηφοφόρους της ένα επιχείρημα (όσο έωλο και να είναι) που τους διευκολύνει να κρατούν τη συγκεκριμένη στάση αν και ως κλάδος βλαπτόμαστε συνολικά από την πολιτική του υπουργείου.

Η πτώση κατά περίπου 500 των ψήφων των ΣΥΝΕΚ με 1% πτώση πανελλαδικά και -4 έδρες δείχνει ότι δεν αρκεί για μια παράταξη, να είναι το κόμμα στο οποίο αναφέρεται, αντιπολίτευση στο κεντρικό πολιτικό σκηνικό. Πέρα

κέρδη κυρίως στις ΕΛΜΕ που μπόρεσαν και κράτησαν ζωντανή τη μάχη ενάντια στην αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας, τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες, στις αυθαιρεσίες της διοίκησης ή τους μέντορες και συντονιστές. Όπου δε μπόρεσε να εξασφαλιστεί μια τέτοια πορεία χτυπήθηκαν και αυτές από το κύμα της αποχής και της απόσυρσης.

Στους 300 ψήφους είναι και η πτώση της ΠΕΚ (-1% και -4 έδρες). Το σκάνδαλο Καϊλή πιθανώς έκανε ζημιά στην παράταξη του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ αν και το πρόβλημα έχει κυρίως να κάνει με την ταύτιση με την πολιτική της ΔΑΚΕ

Τα ζητήματα των αυξήσεων στους μισθούς, της άρνησης αξιολόγησης σχολείων και εκπαιδευτικών αλλά και της ανάγκης για μαζικούς διορισμούς πρέπει να τεθούν στην κορυφή της ατζέντας.

από την ανεπαρκή (για να το πούμε κομπάζ) αντιπολίτευση που κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ, οι ΣΥΝΕΚ έχουν ταυτιστεί με τις επιλογές της ΝΔ σε επίπεδο ΕΛΜΕ και κυρίως ΟΛΜΕ. Αυτό σημαίνει ότι δεν καρπώνονται τη φθορά της ΔΑΚΕ και χάνουν μάλιστα και σε επιρροή.

Σε ότι αφορά το ΠΑΜΕ, εμφανίζει και αυτό πτώση κατά 300 περίπου ψήφους σε σχέση με πέρυσι (+0,5% και +5 έδρες). Σταθεροποιεί, σε ένα βαθμό, τα σημαντικά κέρδη που είχε εμφανίσει την περσινή χρονιά. Είναι σε τροχιά ανόδου, αλλά το ζητούμενο πάντα είναι αν θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες που δημιουργεί η άνοδος του στον κόσμο που το ψηφίζει. Στις ΕΛΜΕ όπου κάτι τέτοιο δε συνέβη, η επιρροή του μειώθηκε στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση.

Οι Παρεμβάσεις χτυπιούνται και αυτές από την αποχή. Χάνουν περίπου 500 ψήφους από πέρυσι, αν και μένουν σταθερές σε ποσοστό και +1 έδρα. Είναι προφανές ότι η απομάκρυνση του κόσμου από το συνδικαλιστικό κίνημα χτυπάει και την Αριστερά γιατί χρεώνεται και αυτή την αδυναμία των συνδικάτων της εκπαίδευσης να ανατρέψουν την κυβερνητική επίθεση. Σε μια δύσκολη χρονιά πάντως οι Παρεμβάσεις κατόρθωσαν και κράτησαν τη δύναμή τους και κατοχύρωσαν

σε επίπεδο ΕΛΜΕ και ΟΛΜΕ. Όπως έδειξε και η πρόσφατη πολιτική ιστορία, στις κυβερνήσεις συνεργασίας τη μεγαλύτερη ζημιά την παθαίνουν τα μικρότερα κόμματα. Φαίνεται ότι το ίδιο ισχύει και σε επίπεδο παρατάξεων. Η σύμπλευση ΔΑΚΕ, ΣΥΝΕΚ, ΠΕΚ στο συνδικάτο των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κάνει ζημιά κυρίως στις δύο μικρότερες παρατάξεις, οι οποίες χτίζοντας με την πολιτική τους γέφυρες με την πολιτική και πρακτική της ΔΑΚΕ αφήνουν ευάλωτο τον κόσμο τους στις πιέσεις και τις υποσχέσεις της δεξιάς που αναπληρώνει έτσι τις απώλειές της.

Απώλειες (-1%) παρουσιάζουν και οι μικρότερες παρατάξεις της εκπαιδευτικής Αριστεράς (-4 έδρες) ενώ διάφορα άλλα σχήματα διατηρούν ποσοστιαία σταθερές τις δυνάμεις τους αν και πέφτουν λίγο σε ψήφους.

Από εδώ και εμπρός

Η ανάταξη του συνδικαλιστικού κινήματος είναι το ζητούμενο για το επόμενο διάστημα. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να σταματήσουν την υποχώρηση και να ξαναγυρίσουν στα συνδικάτα. Βραχυπρόθεσμα, οι δράσεις του συνδικαλιστικού κινήματος θα αναπτυχθούν μέσα σε μια προεκλογική περίοδο. Η πολιτική συζήτηση που

Προστά σε νέες μάχες

Ολόκληρο
στο RProject.gr

θα αναπτυχθεί και στους χώρους της εκπαίδευσης θα έχει κεντρικά πολιτικά χαρακτηριστικά. Η εργατική τάξη θα τραβηχτεί στον πολιτικό στίβο και αυτό θα καθορίσει το συνολικό κλίμα που θα επικρατήσει και στα σχολεία. Επειδή οι εκπαιδευτικοί είναι συνολικότερα εργαζόμενοι με προβλήματα μέσα αλλά και έξω από το χώρο εργασίας τους, είναι σημαντικό από τη μια το συνδικαλιστικό κίνημα και από την άλλη η εκπαιδευτική Αριστερά, να μιλήσει για τη γενικότερη κατάσταση, αλλά και ταυτόχρονα να γίνουν οι συνδέσεις που θα εξηγούν πως εκφράζεται η πολιτική της ΝΔ στο χώρο της εκπαίδευσης.

Ταυτόχρονα και επειδή οι επιθέσεις της κυβέρνησης δε σταματούν, παρότι είμαστε μέσα σε προεκλογική περίοδο (προγραμματίζονται 3ο νέα νομοσχέδια και ένα εξ' αυτών αφορά την παιδεία), τα ζητήματα των αυξήσεων στους μισθούς, της άρνησης αξιολόγησης σχολείων και εκπαιδευτικών αλλά και της ανάγκης για μαζικούς διορισμούς πρέπει να τεθούν στην κορυφή της ατζέντας. Είναι ευκαιρία να αναδειχθούν τα παραπάνω σε μια περίοδο που η κυβέρνηση θα είναι πιο ευάλωτη λόγω επικείμενων εκλογών τόσο γιατί μπορεί να επιτευχθούν άμεσα κάποιες μικρές ή μεγαλύτερες νίκες, όσο και για να κινητοποιηθεί ένας κόσμος γύρω από τα παραπάνω προβλήματα και έτσι να δεχτεί πίεση για να τα ικανοποιήσει η οποιαδήποτε μελλοντική κυβέρνηση. Το παράδειγμα της ΕΡΤ και των εργαζόμενων σε διαθεσιμότητα είναι ενδεικτικό σε σχέση με το ερώτημα «ποιες προσδοκίες, ποιων εργαζομένων ικανοποιήθηκαν από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ». Η απάντηση είναι «αυτών που δεν μπορούσαν να μην ικανοποιηθούν» λόγω βέβαια του ότι οι αγώνες τους είχαν γίνει κεντρικοί στην κοινωνία.

Το ζήτημα των νέων συναδέλφων, είτε νεοδιόριστων, είτε αναπληρωτών/τριών, είναι κεντρικό στην προσπάθεια ανάταξης του συνδικαλιστικού κινήματος. Η προσπάθεια να εμπλακούν στην λειτουργία των ΕΛΜΕ είναι βασική για την εξέλιξη των συνδικάτων. Οι νεότεροι συναδέλφοι και νεότερες συναδέλφισσες πρέπει σταδιακά να πάρουν επάνω τους τη λειτουργία των συνδικάτων και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να τα δουν ως αυτό που κατ' αρχήν είναι. Εργαλείο μαζικής διεκδίκησης και υπεράσπισης μιας αξιοπρεπούς εργασιακής καθημερινότητας. Για να εμπλακούν όμως χρειάζεται μια συστηματική προσπάθεια

από τη μεριά των συνδικάτων που να στοχεύει και στην δημιουργία ειδικών ομάδων στις οποίες να συμμετάσχουν νεοδιόριστοι/ες και αναπληρωτές/τριες, που να ασχολούνται ειδικά με το ζήτημα της ένταξης των νέων συναδέλφων στις ΕΛΜΕ. Γι' αυτό η κινητοποίηση στις 13/1 ενάντια στην ατομική αξιολόγηση των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών έχει ειδική σημασία. Το να μην επιτραπεί να χρησιμοποιηθούν οι νεοδιόριστοι/ες συνάδελφοι/ισσες για να ξεκινήσει η ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είναι απολύτως κρίσιμο. Αν αξιολογηθούν, θα γίνει ένα σοβαρό βήμα προς την εφαρμογή της ατομικής αξιολόγησης, μια που θα υπάρξει ένα τμήμα του κλάδου που έχοντας αξιολογηθεί θα είναι αδιάφορο σε κάθε προσπάθεια ανατροπής της αξιολόγησης. Θα υπάρξει άλλη μια διάσπαση στον κλάδο η οποία, προερχόμενη μέσα από μια σοβαρή ήττα, θα υπονομεύει κάθε συλλογική διεκδίκηση.

Μεσοπρόθεσμα βέβαια, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να επιτύχουν κάποιες μεγάλες νίκες. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει σοβαρά οργανωμένους αγώνες με διάρκεια. Τα παραδείγματα από το εξωτερικό (ΗΠΑ, Ουγγαρία, Βρετανία) δείχνουν ότι χρειάζεται μακρόχρονη προετοιμασία μηνών, συμμετοχή του κλάδου στην προετοιμασία της απεργίας μέσα από περιοδείες και γενικές συνελεύσεις όπου παίρνονται οι βασικές αποφάσεις, οργάνωση συμμαχιών (γονείς, μαθητές, φοιτητές, πανεπιστημιακοί) αλλά και δημιουργία όρων για να αντιμετωπιστεί η οικονομική αιμορραγία, δηλαδή συγκρότηση απεργιακών ταμείων. Το συνδικαλιστικό κίνημα χρειάζεται μια ηγεσία που θα είναι αποφασισμένη να κινηθεί σε μια τέτοια κατεύθυνση.

Το ζήτημα της ανάταξης των συνδικάτων και του συνδικαλιστικού κινήματος θα είναι το κεντρικό ζήτημα της επόμενης περιόδου. Για να μπορέσει ο κόσμος της εργασίας να απαντήσει στις επιθέσεις της άρχουσας τάξης και τις αντιεκπαιδευτικές πολιτικές των κυβερνήσεων της, χρειάζεται αναγεννημένα συνδικάτα που θα ξαναχτιστούν μέσα από την προσπάθεια ανάπτυξης νικηφόρων αγώνων. Η ενότητα και η κοινή δράση της εκπαιδευτικής Αριστεράς είναι ο απαραίτητος καταλύτης σε μια τέτοια προσπάθεια.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμός

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

Η ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΓΙΑ:

ΔΕΑ Επικοινωνήστε μαζί μας:

- Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
- ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

Το ΚΚΕ και οι μαζικές απαντήσεις στα «ψευτοδιλήμματα»

Της Μαρίας Μπόλαρη

Η απόφαση της ΚΕ του ΚΚΕ, που δημοσιεύτηκε στο «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» της 8/1, είναι ένα σημαντικό πολιτικό κείμενο. Προδιαγράφει την πολιτική στάση του ΚΚΕ σε μια κρίσιμη περίοδο, που περιλαμβάνει τις επερχόμενες εκλογές, αλλά και την πολύ σημαντική επόμενη ημέρα.

Σε αυτή την απόφαση, υπάρχουν ασφαλώς κάποιες εκτιμήσεις σωστές και συμπεράσματα επιβεβαιωμένα. Όπως ότι το καπιταλιστικό σύστημα, διεθνώς, βαδίζει προς μια επιδείνωση της κρίσης και ότι δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι αυτό θα συνδυαστεί με μια μεγάλη ένταση της επιθετικότητας του κεφαλαίου ενάντια στην εργατική τάξη και τις λαϊκές μάζες σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και πολιτικής ζωής. Επίσης σωστά εντοπίζεται η στενή σχέση ανάμεσα σε αυτήν την οικονομική/κοινωνική προοπτική με τη σφοδρή επίθεση στα δημοκρατικά δικαιώματα των από κάτω, με τις πολιτικές «ενίσχυσης του κράτους» ως ενίσχυσης των κατασταλτικών μηχανισμών του, ταυτόχρονα με την εγκατάλειψη/υποβάθμιση όλων των λειτουργιών «κοινωνικής προστασίας» στην εκπαίδευση, στην περίθαλψη, στην προστασία από «φυσικές» καταστροφές κ.ο.κ.

Έχει πολιτική σημασία η ακριβής διαπίστωση για το ποιο σημείο βρισκόμαστε μέσα σε αυτή την πορεία. Η ΚΕ του ΚΚΕ διαπιστώνει ότι «εντείνεται η εκμετάλλευση της εργατικής τάξης και μεγαλώνει η απόλυτη και σχετική εξάπλωσή της» και προειδοποιεί ότι αυτή η κατάσταση θα επιδεινωθεί μέσα στις προοπτικές «της οικονομικής επιβράδυνσης και της πορείας προς την ύφεση». Αυτή η διαπίστωση επιβάλλει μια αυτοκριτική αντιμετώπιση της μέχρι σήμερα δράσης όλων μας, αφού αυτή δεν κατόρθωσε να αποτρέψει την ένταση της εκμετάλλευσης των εργατών, ακόμα και την εξαθλίωση τμημάτων της τάξης μας. Καμιά δύναμη της εργατικής-μαρξιστικής Αριστεράς δεν δικαιούται σήμερα να χρησιμοποιεί τόνους αυταρέσκειας (που ως γνωστόν είναι προθάλαμος για προγραμματισμούς αυτάρκειας και αυτοανα-

φορικότητας...), παρόλο που οι μεγάλες διαφορές στην οργανωτική δύναμη και στην πολιτική επιρροή παραμένουν ένας σημαντικός παράγοντας. Όμως στις μεγαλύτερες δυνάμεις αντιστοιχούν μεγαλύτερες ευθύνες και αυτό το υπογραμμίζουμε όχι ως προς τα πεπραγμένα στο παρελθόν, αλλά κυρίως ως προς τις προοπτικές και τα «φορτία» που θα κληθεί να σηκώσει η κάθε δύναμη της Αριστεράς στις μέρες που έρχονται.

Πολιτικό άνοιγμα;

Τι απαντά η ΚΕ του ΚΚΕ σε αυτό το κρίσιμο ερώτημα; Διαβάζουμε στον «Ρ» ότι πέρα από την έγκριση «του βασικού κορμού των ψηφοδελτίων του κόμματος» και το κάλεσμα προς «τα μέλη και τους φίλους του ΚΚΕ και της ΚΝΕ σε συστράτευση», η ΚΕ «επεξεργάστηκε βασικά ζητήματα που αφορούν το περιεχόμενο του πολιτικού ανοίγματος μπροστά στις εκλογικές μάχες». Ταυτόχρονα υπογραμμίζει ότι το ΚΚΕ «δίνει όλες του τις δυνάμεις για τη μαζικοποίηση και ενδυνάμωση όλων των κρίσιμων μετώπων πάλης για τη ζωή και το μέλλον του εργαζόμενου λαού». Ασφαλώς η έγκριση των ψηφοδελτίων και το κάλεσμα προς τα μέλη για συστράτευση είναι αυτονόητες, αλλά «εύκολες» αποφάσεις για ένα κόμμα. Τα άλλα δύο στοιχεία που υποσχεται η ΚΕ του ΚΚΕ (πολιτικό άνοιγμα, μαζικοποίηση και ενδυνάμωση μετώπων πάλης) είναι δυστυχώς πολύ ωραία για να τα πιστέψουμε ως αληθινά. Στην πορεία μετά το τελευταίο συνέδριό του, το ΚΚΕ προσωρινά δοκίμασε ένα κάποιο «πολιτικό άνοιγμα», αλλά σύντομα το ακύρωσε και το έβαλε στο ψυγείο. Ως προς τα μέτωπα πάλης, είναι κοινό μυστικό ότι σε κανένα βασικό κοινωνικό χώρο το ΚΚΕ δεν έχει κάνει την επιλογή «μετωπικής» τακτικής με στόχο μια αυθεντική κλιμάκωση της κοινωνικής αντίστασης. Στο τελευταίο διάστημα δυστυχώς εμφανίζονται παραδείγματα «στροφής» δυνάμεων του ΚΚΕ προς την τακτική στραγγαλισμού (με οργανωτικούς όρους) άλλων δυνάμεων της Αριστεράς, υποτιμώντας βάνουσα τις ανάγκες ενοποίησης της δράσης μπροστά στις δύσκολες προκλήσεις.

Μια τέτοια πορεία που δίνει την έμφαση στην αυτόνομη πορεία του κόμματος δεν είναι αρκετή

προστασία απέναντι σε πολιτικά λάθη και μάλιστα σημαντικά. Οι αυστηρές διατυπώσεις της ΚΕ για την ενίσχυση των κατασταλτικών μηχανισμών του κράτους, δεν εμπόδισαν την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΚΚΕ να ψηφίσει μαζί με τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ υπέρ της προκλητικής απόφασης του Μητσοτάκη να ενισχύσει με 600 ευρώ τους αστυνομικούς, την ώρα που φλέγονταν από οργή οι καταυλισμοί των Ρομά σε όλη τη χώρα. Οι αυστηρές διατυπώσεις της ΚΕ απέναντι στην πολιτική του ιμπεριαλισμού στην περιοχή, δεν εμποδίζουν την επανάληψη της προειδοποίησης περί του κινδύνου ενός «οδυνηρού συμβιβασμού για τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας». Την ώρα που ο δυτικός ιμπεριαλισμός εξοπλίζει «σαν αστακό» το ελληνικό κράτος, που η Αλεξανδρούπολη και η Σούδα γίνονται τα πιο πολύτιμα στηρίγματα του ΝΑΤΟ στην Ανατολική Μεσόγειο, που έχουν υπογραφεί τα «σύμφωνα» με τη Γαλλία και τις ΗΠΑ αλλά και οι «άξονες» με το Ισραήλ και την Αίγυπτο, τι εννοεί το ΚΚΕ; Θεωρεί θετική ή αρνητική κι επικίνδυνη την πολιτική μονομερούς επέκτασης των χωρικών υδάτων στην Κρήτη (όπου έχει πιάσει ήδη στασιδί η Εχχορ Mobil) και τη διαρκή στρατιωτικοποίηση των νησιών όπου τοποθετούνται (νατοϊκά) πυραυλικά συστήματα μεγάλης καταστρεπτικής ικανότητας και ακτίνας δράσης; Πόσο πειστική μπορεί να είναι μια αντίθεση στους εξοπλισμούς, όταν αναγνωρίζει κανείς ως πραγματική μια απειλή στα λεγόμενα «κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας»;

Ενιαίο Μέτωπο

Η ΚΕ δηλώνει ότι «η συμμετοχή, στήριξη ή ανοχή του ΚΚΕ σε μια αστική κυβέρνηση δεν συνιστά πραγματικά πίεση για επίλυση λαϊκών προβλημάτων, αλλά το αντίθετο». Συζητώντας για αστικές κυβερνήσεις, η θέση αυτή είναι απολύτως σωστή. Παρεμπιπτόντως, βάζει κάποια ιδιαίτερα καθήκοντα «αναθεώρησης» της ιστορίας του ΚΚΕ που συμμετείχε σε αστικές κυβερνήσεις, σε περιόδους που δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία για τον χαρακτήρα τους (κυβέρνηση «κάθαρσης» το 1989, κυβέρνηση «εθνικής ανοικοδόμησης» του Γ. Παπανδρέου το 1945,

μπλοκ «κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας» με τους Φιλελεύθερους το 1936 και το Σύμφωνο Σοφούλη-Σκλάβαινα). Είναι όμως γνωστό ότι το ζήτημα της κυβερνητικής εξουσίας μπορεί να τεθεί μπροστά στην Αριστερά σε συνθήκες που δεν είναι (ακόμα) ώριμη μια κοινωνική επανάσταση και η λύση της εργατικής εξουσίας. Προς απάντηση η Τρίτη Διεθνής στην εποχή του Λένιν επεξεργάστηκε την πολιτική των εργατο-αγροτικών κυβερνήσεων ή κυβερνήσεων των εργατικών κομμάτων. Πρόκειται για πολιτική που δεν είναι «παντός καιρού», αλλά συγκεκριμένων συνθηκών κοινωνικής και πολιτικής κρίσης, ανόδου των μαζικών αγώνων και αδιεξόδων του συστήματος. Σήμερα είναι απολύτως σαφές ότι δεν υπάρχουν τέτοιες συνθήκες. Ο Δ. Κουτσούμπας χαρακτήρισε την πρόταση για «προοδευτική κυβέρνηση» των ΣΥΡΙΖΑ-ΠΑΣΟΚ ως μούφα αλλαγή και είχε απολύτως δίκιο. Όμως, όταν ένα κόμμα βρίσκεται σε αυτήν τη θέση, να μην έχει θέση (και σωστά) πάνω στο ερώτημα της άμεσης κυβερνητικής εξουσίας, τότε η μόνη διέξοδος απέναντι στην παραλυτική πίεση των «ψευτοδιλημάτων» είναι μια γενικευμένη εφαρμογή της τακτικής του Ενιαίου Μετώπου, με στόχο την υπεράσπιση και διεύρυνση των εργατικών/λαϊκών κατακτήσεων μέσω της κλιμάκωσης των αγώνων από τα κάτω.

Αν όμως αυτό επίσης δεν ισχύει στην πράξη, και δεν επιβεβαιώνεται στη ζωντανή εμπειρία ευρύτερων τμημάτων του κόσμου, τότε τα «ψευτοδιλήμματα» παύουν να είναι ψεύτικα και γίνονται πειστικά. Το ΚΚΕ πέρασε από αυτήν την πίεση στις εκλογές του 2012, όπου κατέγραψε απώλειες. Δυστυχώς, η απόφαση της ΚΕ στην πράξη περιορίζεται στην έκκληση για μια «εξόρμηση για την ενίσχυση του ΚΚΕ». Στις συγκεκριμένες συνθήκες αυτή η έκκληση είναι κατώτερης ευθύνης απ' ό,τι αντιστοιχεί στις δυνάμεις του ΚΚΕ. Και μια τέτοια επιλογή αποφυγής των ευθυνών που αντιστοιχούν, συνήθως στις εκλογικές/πολιτικές μάχες γίνεται αντιληπτή και λειτουργεί περιοριστικά. Και αυτό δεν θα είναι θετική εξέλιξη για μια καμιά δύναμη που παλεύει ειλικρινά για τη σοσιαλιστική απελευθέρωση των εργαζομένων λαϊκών μαζών.

Για ένα κοινό κατέβασμα των δυνάμεων της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στις δημοτικές εκλογές

Των Θάνου Λυκουργιά και Ράνιας Παπαγεωργίου

Στις 8 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί ο πρώτος γύρος των εκλογών για την τοπική αυτοδιοίκηση (δήμοι και περιφέρειες), προσφέροντας ακόμα μια κρίσιμη εκλογική μάχη μέσα στο 2023. Και καθώς οι διεργασίες για την αντιμετώπιση των εθνικών εκλογών από τις δυνάμεις της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς έχουν ενταθεί, το ίδιο ακριβώς χρειάζεται να γίνει και στο τοπικό επίπεδο και όχι μόνο ως αντανάκλαση των κεντρικών διεργασιών. Η εμπειρία των προσπαθειών εν όψει αλλά και μετά από τις προηγούμενες δημοτικές εκλογές έφερε στο προσκήνιο αρκετές συνεργασίες και ενωτικά κατεβασματα (αλλά και αντιπαράθεση εντός και μεταξύ άλλων σχημάτων) στην Αθήνα, την Θεσσαλονίκη κ.α. Προσφέρεται έτσι για χρήσιμα συμπεράσματα που εφόσον αξιοποιηθούν με ειλικρίνεια, μπορούν να αποτελέσουν πεδίο γείωσης και «εχέγγυο» για την συνεργασία τόσο των οργανωμένων δυνάμεων, όσο και μεταξύ αυτών και των μη ενταγμένων αγωνιστριών/στων που δραστηριοποιούνται γύρω από τα τοπικά θέματα.

Είναι σαφές πως εδώ και καιρό, ειδικά μετά τους μνημονιακούς νόμους του «Καλλικράτη» και του «Κλεισθένη» (sic), όπως και του πρόσφατου νόμου Βορίδη (Ν. 4804/2021), το μοντέλο νεοφιλελεύθερης διαχείρισης που εφαρμόζεται στην κεντρική Διοίκηση γίνεται όλο και πιο συμπαγές και άτεγκτο και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ο συνδυασμός της εκχώρησης όλο και περισσότερων αρμοδιοτήτων από τη μία και της αυστηρής επιτροπείας και σταθερής υπο χρηματοδότησης από την άλλη, δημιουργεί ένα ασφυκτικό πλαίσιο που υπονομεύει την άσκηση ακόμα και των πιο στοιχειωδών καθηκόντων. Ταυτόχρονα και σε συνέχεια των παραπάνω, θεσμοθετούνται εργαλεία όπως οι «αναπτυξιακοί οργανισμοί» στους ΟΤΑ που θα διαχειρίζονται μεγάλα ποσοστά του προϋπολογισμού χωρίς πολιτικό έλεγχο, αυξάνονται τα όρια απευθείας αναθέσεων και συνολικά η αδιαφάνεια, οι ελεύθεροι, δημόσιοι χώροι αντιμετωπίζονται ως φιλέτα και οι κοινωνικές υπηρεσίες εκχωρούνται σε επιχειρηματίες και ΜΚΟ ή ρημάζουν (με τις πλημμύρες και τον χιονιά

Η συμμετοχή αυτών των αιρετών ήταν κρίσιμη και χρήσιμη για την οργάνωση των κοινωνικών αντιστάσεων.

να αποτελούν αδιάφευστους, αλλά όχι τους μόνους, μάρτυρες αυτής της πραγματικότητας). Εν ολίγοις, στήνεται ένα πλαίσιο, εντός του οποίου θα υπάρξει όλο και πιο ανεξέλεγκτη επιχειρηματοποίηση των δήμων και ενίσχυση του τοπικού κεφαλαίου μέσω των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από κράτος και ΕΕ με τα χρήματα των πολιτών, των οποίων οι ανάγκες δεν εξετάζονται καν. Υπό αυτή την έννοια, τα περιθώρια χάραξης διαφορετικής, όπως και πραγματικά αυτοδιοικητικής πολιτικής με την συμμετοχή των κατοίκων/δημοτών - ειδικά από θέση ανάληψης δημαρχών - εκμηδενίζονται. Ως προς το σκέλος της εφαρμογής των παραπάνω, που αποτελούν συνολικό πλαίσιο για όλη την επικράτεια, η περίπτωση του Δήμου Αθηναίων, του Μεγάλου Περιπάτου, των «δωρεών μελετών», των εργαλαβιών στις υπηρεσίες κλπ αποτελεί πραγματικά αρχέτυπο.

Κινήματα αντίστασης

Στον αντίποδα όμως του ασφυκτικού πλαισίου και της γενικευμένης επίθεσης που ξεδιπλώνεται, εμφανίζεται η ελπιδοφόρα διάσταση της ανάπτυξης κοινωνικών αγώνων για την υπεράσπιση των κοινωνικών υπηρεσιών και δημόσιων χώρων και συνολικά των δικαιωμάτων στην πόλη, ενώ συνολικότερα διευρύνεται η συνειδητοποίηση ότι οι πόλεις που ζούμε δεν απευθύνονται σε εμάς. Με πιο εύγλωττα τα παραδείγματα αντίστασης στην εξαφάνιση της πλατείας Εξαρχείων και την ανάπλαση του Στρέφη, σε μια σειρά από γειτονιές της Αθήνας - και όχι μόνο - ξεπηδούν

ή αναβιώνουν πρωτοβουλίες υπεράσπισης των ελεύθερων δημόσιων χώρων, ενάντια στην εμπορευματοποίηση και τον εξευγενισμό. Αντίστοιχα έχουν πραγματοποιηθεί κινητοποιήσεις ενάντια στη χρήση προκάτ κατασκευών για την προσχολική αγωγή (πχ σε Ζωγράφου και Αθήνα), για την υπεράσπιση της Δημόσιας Υγείας και για το εκ νέου άνοιγμα δομών Υγείας που είχαν κλείσει επί πρώτων μνημονίων (πχ Λοιμωδών Θεσσαλονίκης), για την υπεράσπιση του δικαιώματος χρήσης των δημόσιων χώρων και ενάντια στην αστυνομοκρατία, προ ακόμα των γεγονότων της Ν. Σμύρνης (πχ άνω πλατεία Αγ. Παρασκευής), ενάντια σε ρατσιστικές και σεξιστικές κρατικές πολιτικές (πρόγραμμα ESTIA, Ελαιώνας, απουσία δομών υποστήριξης θυμάτων εμφ. βίας) και φυσικές επιθέσεις κλπ. Οι κινητοποιήσεις όμως δεν πραγματοποιήθηκαν μόνο από δημότες και κατοίκους, καθώς υπήρξαν και αντίστοιχες από εργαζόμενους/ες στους ΟΤΑ, ενάντια στην υποστελέχωση και την υποβάθμιση των υπηρεσιών (βρεφονηπιακοί σταθμοί Καλλιθέας), ενάντια στις ελαστικές σχέσεις εργασίας (Βοήθεια στο Σπίτι, συμβασιούχοι Covid) αλλά και σε ρατσιστικούς αποκλεισμούς εργαζομένων (μετανάστριες σχολικές καθαρίστρες) κ.α. Προφανώς με διακυμάνσεις στη μαζικότητα, τη διάρκεια ή το βαθμό σύνδεσης μεταξύ τους, όλα τα παραπάνω αποτελούν μια μεγάλη βεντάλια θεμάτων, στα οποία οι παρατάξεις της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς είχαν σταθερά συμμετοχή και συμβολή στην

στήριξη τους και στο προχώρημα της κουβέντας. Κυρίως όμως, ανεξαρτήτως θέματος ή γεωγραφικής τοποθεσίας, οι πολιτικές τοποθετήσεις των σχημάτων που απαρτίζουν αυτό τον χώρο είχαν τις ίδιες στοχεύσεις και όμοια επιχειρηματολογία.

Ένωση δυνάμεων

Η τελευταία διαπίστωση μας θέτει μπροστά σε συγκεκριμένες ευθύνες και ερωτήματα. Οι προηγούμενες αυτοδιοικητικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν υπό καθεστώς απλής αναλογικής, η οποία έδωσε τη δυνατότητα σε μια σειρά από παρατάξεις να έχουν εκπροσώπηση στα ΔΣ, η οποία ήταν κρίσιμη για την γνώση της ατζέντας, για τη μεταφορά αυτής στα τοπικά κινήματα και την ενίσχυση της δράσης τους, όπως και αντίστροφα για την έκφραση και εκπροσώπηση των τελευταίων εντός των δημοτικών συμβουλίων. Εν ολίγοις, η συμμετοχή αυτών των αιρετών ήταν κρίσιμη και χρήσιμη για την οργάνωση των κοινωνικών αντιστάσεων. Γνωρίζοντας πως η εφαρμοζόμενη πολιτική θα είναι η ίδια και η κλίμακα των επιθέσεων θα ενταθεί, και με δεδομένο ότι οι προβλέψεις του νόμου Βορίδη καταργούν την απλή αναλογική και αυξάνουν το εκλογικό μέτρο, το ερώτημα της συνεργασίας στις επερχόμενες εκλογές τίθεται επιτακτικά και επί ποινή αποκλεισμού, σε περίπτωση που συνεχιστεί ο κατακερματισμός. Το ζήτημα όμως δεν τίθεται μόνο αρνητικά, αλλά και με την αντίστροφη ανάγνωση, που είναι σημαντικότερη: καθώς οι αντιστάσεις πληθαίνουν, είναι ασφαλής εκτίμηση πως ο κόσμος των κινήματων θα δει ως ελπιδοφόρο μήνυμα και σημάδι ανάκαμψης τα κοινά κατεβασματα δυνάμεων, των οποίων οι διαφορές σε όσα περιγράφηκαν είναι μάλλον δυσδιάκριτες. Έχοντας επίγνωση πως τέτοιες ωσμές δεν μπορούν να γίνουν μεμιάς και χρειάζεται συζήτηση, η δημοτική κίνηση Ανυπότακτη Αθήνα έχει ξεκινήσει ραντεβού με τα δρώντα σχήματα της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στο δήμο Αθηναίων, ώστε να ανοίξει από τώρα ο διάλογος και να γίνουν πρώτα βήματα συνεργασίας. Θα είναι ευχής έργον να υπάρξουν και άλλου τέτοιες πρωτοβουλίες. Συνολικά πάντως, είτε μέσω μετωπικών κατεβασμάτων, είτε μέσω διαμόρφωσης κοινών σχημάτων (ήδη υπάρχουν παραδείγματα πλουραλιστικών σχημάτων και των δύο περιπτώσεων), η κατεύθυνση θα πρέπει να είναι αυτή.

Ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός: Οι

Του Θωμά Λεριά

*τοποθέτηση εκ μέρους της ΔΕΑ στην εκδήλωση της Αντιπολεμικής Πρωτοβουλίας Οργανώσεων

Η συζήτηση για τον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό στο σήμερα, οφείλει να ξεκινάει από την παραδοχή ότι ένας τέτοιος πόλεμος θα ήταν φύσει άδικος και καταστροφικός και για τους δύο λαούς. Ένας πόλεμος, από τον οποίο δεν έχουν να κερδίσουν απολύτως τίποτα οι εργατικές τάξεις στη μία και την άλλη πλευρά του Αιγαίου. Ξεκινώντας από αυτό, η οποιαδήποτε εμπλοκή των λαών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο σε μία τέτοιου είδους αντιπαράθεση, πρέπει να αποτραπεί πάση θυσία και σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να παλέψουμε.

Η παραπάνω παραδοχή-αυτή του άδικου πολέμου, δεν προκύπτει μονάχα από την σκληρότητα και τις απώλειες που έχει ένας πόλεμος αλλά από την αντιπαράθεση που πραγματοποιείται τις τελευταίες δεκαετίες και διαμορφώνουν τις σημερινές συνθήκες. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, έχουν διαμορφωθεί στην περιοχή της ΝΑ Μεσογείου συνθήκες που αναδεικνύουν την Ελλάδα και την Τουρκία σε υπο-ιμπεριαλιστικές περιφερειακές δυνάμεις στην περιοχή,

που παλεύουν διαρκώς για την ενίσχυση της θέσης τους στην περιοχή. Μάλιστα, η εισβολή στην Ουκρανία όξυνε τις ιμπεριαλιστικές αντιπαράθεσεις, τις οποίες και τα δύο κράτη αξιοποιούν για την ανάδειξη του ρόλου τους στην περιοχή (παραχώρηση λιμανιών, εξοπλιστικά κλπ.). Παρότι η Τουρκία αριθμητικά και σε επίπεδο εξοπλισμού υπερέρχει της Ελλάδας, οι κυβερνήσεις όλων των τελευταίων χρόνων- ειδικά οι τελευταίες πατώντας πάνω στο δρόμο που χάραξε ο ΣΥΡΙΖΑ-πιστοί στα πολεμικά σχέδια του ΝΑΤΟ και με τις ευλογίες των διεθνών δολοφόνων όπως η Αμερική, το Ισραήλ κ.α., διεκδικεί ισχυρό ρόλο στην περιοχή.

Η εξέταση των ανταγωνισμών και πιο συγκεκριμένα ενδεχόμενων θερμών επεισοδίων ή κλιμακώσεων πρέπει να τοποθετείται στο παραπάνω κάδρο. Χωρίς να ξεχνάμε την πρόσφατη ιστορία της μεταξύ των δύο κρατών αντιπαράθεση και των πολιτικών που οδηγούν σε τέτοιου είδους επεισόδια, οφείλουμε να απαντάμε συγκεκριμένα απέναντι σε μία ενδεχόμενη κλιμάκωση. Ο ανταγωνισμός μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αποτελεί έναν μακροχρόνιο διαξιφισμό μεταξύ των δύο αρχουσών τάξεων κάθε φορά, άδικο και σε βάρος των δύο λαών. Η αποτροπή οποιασδήποτε τέτοιας κλιμάκωσης οφείλει να αποτελεί καθήκον της αριστεράς (στην κάθε χώρα) και η πολιτική δουλειά που χρειάζεται από

πριν είναι προϋπόθεση σε αυτή την κατεύθυνση. Το συγκεκριμένο καθήκον για τη δική μας αριστερά, είναι η εναντίωση στη δική μας αστική τάξη και τις πολιτικές της στο εσωτερικό και το διεθνές πεδίο. Αποτελεί κρίσιμη μάχη, για την πραγματική και εδώ και τώρα αποτροπή οποιουδήποτε πολεμικού επεισοδίου

στο μέλλον. Είναι η μόνη ουσιαστική πρόταση που μπορεί, πετυχαίνοντας νίκες, να δώσει το παράδειγμα στους συντρόφους-ες στην Τουρκία να παλέψουν ενάντια στη δική τους αστική τάξη που υλοποιεί αντίστοιχες πολιτικές με βάση τα δικά της συμφέροντα ενάντια στον τουρκικό λαό.

Κούρσα εξοπλισμών: Μεγαλώνει η απειλή

Σε μια χρονιά πολεμικών συγκρούσεων, όξυνσης των ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και μόνιμης έντασης στις δύο πλευρές του Αιγαίου, αναπόφευκτα ακολουθεί και η κατακόρυφη αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών. Γεγονός που δημιουργεί μια συνθήκη διαρκούς απειλής για την ειρήνη.

Στο φόντο της ιμπεριαλιστικής σύγκρουσης στην Ουκρανία μεταξύ ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-ΕΕ και Ρωσίας αναμένονται γεωπολιτικές ανακατατάξεις, στους συσχετισμούς δύναμης των ισχυρών καπιταλισμών. Προφανώς όχι μόνο μέσω «συμφωνιών» και «διπλωματίας», αλλά και με ένοπλα, στρατιωτικά μέσα.

Ο πολιτικός προϋπολογισμός του ΝΑΤΟ το 2023 θα αυξηθεί κατά σχεδόν 28%, στα 370,8 εκατομμύρια ευρώ, ενώ ο στρατιωτικός προϋπολογισμός ορίστηκε πως θα αυξηθεί κατά σχεδόν 26% για να φθάσει τα 1,96 δισεκ. ευρώ. Για το 2022, η Ελλάδα δαπάνησε το 3,76% του ΑΕΠ της για στρατιωτικές δαπάνες, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση μεταξύ των χωρών του ΝΑΤΟ, με δεύτερη τις ΗΠΑ στο 3,47%. Η Τουρκία δαπάνησε

την ίδια περίοδο το 1,22% του ΑΕΠ της.

Πωλήσεις όπλων

Παρά τα προβλήματα στις εφοδιαστικές αλυσίδες που επέτεινε η πανδημία, οι πωλήσεις όπλων συνέχισαν να αυξάνονται σε παγκόσμια κλίμακα. Οι εκατό μεγαλύτερες εταιρείες όπλων πούλησαν βαριά όπλα και υπηρεσίες αξίας 592 δισεκατομμυρίων δολαρίων (562 δισεκ. ευρώ) το 2021, σύμφωνα με την έκθεση του Διεθνούς Ινστιτούτου Έρευνας για την Ειρήνη της Στοκχόλμης (SIPRI). Σε αυτό το πλαίσιο, το SIPRI διαπιστώνει ότι ο κίνδυνος πυρηνικής κλιμάκωσης βρίσκεται σήμερα στο υψηλότερο επίπεδο από οποιαδήποτε άλλη περίοδο εδώ και 35 χρόνια, μετά τον «ψυχρό πόλεμο».

Οι πολεμικές συγκρούσεις και ο στρατός είναι από τους μεγαλύτερους ρυπαντές στον κόσμο. Περίπου το 60% των παγκόσμιων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα προέρχεται από δέκα μόλις χώρες: Κίνα, ΗΠΑ, Ινδία, Ινδονησία, Ρωσία, Βραζιλία, Ιαπωνία, Ιράν, Καναδάς και Σαουδική Αραβία και όλες τους – εκτός από την Ινδονησία – είναι μεταξύ

των 20 χωρών με τις μεγαλύτερες στρατιωτικές δαπάνες.

Οι συνολικές στρατιωτικές δαπάνες για το 2023 στις ΗΠΑ θα φτάσουν το αστρονομικό ποσό των 858 δισ. δολαρίων, σημειώνοντας αύξηση 10% σε σχέση με πέρυσι, οπότε είχαν διατεθεί 778 δισ. δολάρια. Πέρα από τα στρατιωτικά κονδύλια για την στήριξη της Ουκρανίας και την «αποτροπή» της Ρωσίας, μεγάλο μέρος του πολεμικού προϋπολογισμού θα κατευθυνθεί στην αντιπαράθεση με την Κίνα στο «καυτό» μέτωπο του Ειρηνικού (σημαντική ενίσχυση ναυτικών δυνάμεων, χρηματοδότηση Ταϊβάν για την αγορά όπλων κλπ.). Η Ιαπωνία, η οποία απαρνήθηκε το δικαίωμά της να διεξάγει πολέμους μετά την ήττα της στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, σχεδιάζει να διπλασιάσει τις στρατιωτικές δαπάνες στο 2% του ΑΕΠ της μέσα σε διάστημα πέντε ετών, με το βλέμμα στραμμένο στην Κίνα και τη Β. Κορέα.

Για πρώτη φορά, οι «αμυντικές» δαπάνες στην Ευρώπη ξεπέρασαν το 2021 (πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία) τα 214 δισ. ευρώ, όπως ανακοίνωσε ο Ευρω-

παϊκός Οργανισμός Άμυνας (EDA). Η Φινλανδία, η Ελλάδα και η Σλοβενία είναι οι τρεις χώρες που αύξησαν περισσότερο τις στρατιωτικές τους δαπάνες, κατά 42%, 33% και 27% αντίστοιχα. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας, Ζοζέφ Μπορέλ, τα κράτη-μέλη της ΕΕ σχεδιάζουν να αυξήσουν τις στρατιωτικές τους δαπάνες κατά 70 δισεκατομμύρια ευρώ έως το 2025.

Ελληνικό πρόγραμμα

Με βάση τα στοιχεία που παρουσίασε πριν από μερικές μέρες στη Βουλή ο αρμόδιος υπουργός «Άμυνας» Ν. Παναγιωτόπουλος, η κυβέρνηση προχώρησε σε αύξηση του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας από τα 3,35 δισ. συνολικά το 2020, στα 5,44 δισ. για το 2021, στα 6,39 δισ. το 2022 λόγω κυρίως των εμπροσθοβαρών ως προς την πληρωμή συμβάσεων απόκτησης των τριών φρεγατών «Belh@gra» αλλά και των 24 αεροσκαφών «Rafale».

Ποσά αδιανόητα την ώρα που γίνονται περικοπές σε υγεία, παιδεία, κοινωνικές παροχές και η κυβέρνηση εμφανίζεται

Λαοί δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν

Διεθνές Δίκαιο

Η κυρίαρχη επιχειρηματολογία και στις δύο πλευρές, αναφέρεται συχνά στο διεθνές δίκαιο. Σύμφωνα με αυτό, προκύπτουν τάχα μου αβίαστα οι «δικαίες» διεκδικήσεις του ελληνικού και τουρκικού κράτους στην περιοχή. Δομικά, το διεθνές δίκαιο ορίζει τις ράγες πάνω στις οποίες ερμηνεύεται κάθε φορά η όποια επιμέρους αντιπαράθεση. Το πως ερμηνεύεται όμως, αποτελεί απλά την αποτύπωση των συσχετισμών που έχουν επιβληθεί στην πρόσφατη ιστορία. Η ισχύς δηλαδή και η θέση στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα των επιμέρους αντιπαράθεσεων, αποτελεί το βασικό κριτήριο για την ερμηνεία του διεθνούς δικαίου, χωρίς βέβαια να δημιουργούνται δεδικασμένα που θέτουν σε κίνδυνο τις αντιπαράθεσεις σε άλλες περιπτώσεις. Ειδικά τα τελευταία χρόνια, που η συζήτηση περιστρέφεται γύρω από τις διαπραγματεύσεις για λύση μέσω των διεθνών δικαστηρίων, έχουν εμφανιστεί δεκάδες φωνές συστημικών πολιτικών και ειδικών που αναδεικνύουν τους κινδύνους για την ελληνική πλευρά μπροστά σε μία τέτοιου είδους επίλυση. Αυτό το «αδιέξοδο», δημιουργεί ακόμη πιο επικίνδυνες συνθήκες στην περιοχή, με την ελληνική πλευρά να έχει επιλέξει τον δρόμο της μονομερούς «διευθέτησης» της αντιπαράθεσης. Σε αυτή την κατεύθυνση, το ελληνικό κράτος επιλέγει τους διαρκείς «επιθετικούς» εξοπλισμούς, τα πολεμικά

σύμφωνα με τις ΗΠΑ και τη Γαλλία, τις συμφωνίες σε στρατιωτικό επίπεδο με το Ισραήλ, την Αίγυπτο και τα Εμιράτα.

Η επιθετική Τουρκία ως «εξωτερικός εχθρός»

Τα ελληνικά ΜΜΕ, η κυβέρνηση και δυστυχώς πολλές φορές και η ίδια η Αριστερά, αναφέρονται στην τουρκική επιθετικότητα. Η επίκληση στην επιθετικότητα του γείτονα, αποτελεί την προσπάθεια αντιστροφής των παραπάνω. Η καλλιέργεια κλίματος με την αναφορά στην επιθετικότητα της Τουρκίας, είναι η προσπάθεια αθώωσης των επιλογών της ελληνικής κυβέρνησης και της δικής μας αστικής τάξης. Μάλιστα, πίσω από την επιθετικότητα των «άλλων», κρύβεται ουσιαστικά η επιθετικότητα της δικής μας χώρας που προσπαθεί να επιβάλλει την εθνική συναίνεση ακόμη και στην εσωτερική πολιτική σκηνή. Σε αυτή την παγίδα, πέφτει συχνά η λεγόμενη πατριωτική αριστερά, ξεχνώντας τις πολιτικές που εφαρμόζονται στο εσωτερικό. Η αγορά πανάκριβων εξοπλιστικών προγραμμάτων, η διάλυση των νοσοκομείων-σχολείων, η καταστολή, η στέρηση δικαιωμάτων, η φτώχεια, η ακρίβεια κλπ. είναι μερικές από τις επιλογές της ελληνικής αστικής τάξης που αθρώνονται μπροστά στην σκιά του «εξωτερικού εχθρού». Μπροστά σε αυτό το ερώτημα οφείλει να απαντήσει η ριζοσπαστική αριστερά με κριτήριο

τις επιλογές της ελληνικής αστικής τάξης σε όλο της το φάσμα, χωρίς να απομονώνει την τάχα μου θωράκιση της χώρας.

Κυριαρχικά δικαιώματα και ΑΟΖ

Το ίδιο το ΚΚΕ, παρότι θέτει σωστά τα υποκείμενα του ανταγωνισμού («οι αστικές τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας») και θεωρεί ότι ο στόχος τους είναι άμεσα συνδεδεμένος με τα συμφέροντα των αστικών τάξεων που τον καθοδηγούν, υποκύπτει στο παραπάνω λάθος. Όπως ανέφερε ο Δ. Κουτσούμπας στο 18ο φεστιβάλ της ΚΝΕ, κάλεσε «τον κάθε πατριώτη... να αγωνιστεί μαζί με το ΚΚΕ... για την υπεράσπιση των συνόρων, την ακεραιότητα της χώρας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της». Τα κυριαρχικά δικαιώματα, καθορίζονται κάθε φορά από τις δεδομένες συνθήκες και τους συσχετισμούς και αλλάζουν στην πάροδο του χρόνου βάσει της οικονομίας, της τεχνολογίας κλπ. Στις σημερινές συνθήκες, η αναφορά στα κυριαρχικά δικαιώματα, στον καθορισμό της ελληνικής ΑΟΖ και των χωρικών υδάτων συγκλίνουν στον στόχο της ανεμπόδιστης εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων της ΝΑ Μεσογείου από ξένους και ντόπιους πετρελαιάδες.

Είναι καθήκον της Αριστεράς προτάσει την ειρήνη στην περιοχή, να είναι αντιιμπεριαλιστική, να μην ταυτίζεται με τον αντιτουρκισμό, παλεύοντας κάθε

φορά απέναντι σε αυτούς που εκμεταλλεύονται τους λαούς. Ξεκινώντας από τη δική μας χώρα, παλεύοντας ενάντια στις βάσεις, τους εξοπλισμούς, τον μιλιταρισμό. Η αντιπολεμική πολιτική οφείλει να συνδέει τις επιμέρους διεκδικήσεις με τους αγώνες ενάντια στον πόλεμο, ξεσκεπάζοντας τις πολιτικές και την επιχειρηματολογία της ελληνικής αστικής τάξης. Ειδικά σήμερα, που οι ανταγωνισμοί οξύνονται και οι πολιτικές στην κάθε χώρα φτωχοποιούν όλο και περισσότερο τους λαούς, χρειάζεται να εξηγήσουμε τις πραγματικές αιτίες και την φύση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού μακριά από το εθνικιστικό δηλητήριο που δεν διατάζει να εργαλειοποιεί τους πρόσφυγες στο βωμό των δικών τους συμφερόντων. Οι δύο λαοί δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν και αυτό οφείλει να αποτυπώνεται σε όποια αντιπολεμική πρωτοβουλία παίρνουμε. Οι καμπάνιες ενάντια στους εξοπλισμούς, η σύνδεση των πολιτικών μετώπων με το αντιπολεμικό, οι διαδηλώσεις, η πάλη για να πετύχουμε νίκες σύμφωνα με τις ανάγκες μας σήμερα, οφείλει να είναι αντιπολεμική. Η ελληνική αριστερά σήμερα, έχει πιο πολύ ανάγκη από ποτέ να εντάξει στην πολιτική της την αντιπολεμική προπαγάνδα, την εξήγηση με απλό τρόπο των παραπάνω για να μπορεί να είναι αποτελεσματική. Σε αυτή την κατεύθυνση δεσμευόμαστε να παλέψουμε το επόμενο διάστημα.

για την ειρήνη

Το μεγάλο μέγεθος των εξοπλισμών «φωτίζει» την ελληνική εμπλοκή στις ιμπεριαλιστικές περιπέτειες στην περιοχή και την αύξηση της πιθανότητας ενός «θερμού» επεισοδίου με την Τουρκία.

«δημοσιονομικά πειθαρχημένη» στα αιτήματα για αυξήσεις μισθών, συντάξεων και αρνείται τη λήψη ουσιαστικών μέτρων κατά της ακρίβειας. Μόνο για την υλοποίηση συνεκπαιδύσεων στο πλαίσιο των αντιδραστικών συμμαχιών του ελληνικού κράτους (με ΗΠΑ, Γαλλία, Ισραήλ, Σ. Αραβία, Αίγυπτο και λοιπά διεθνή καθάρματα), προβλέπονται 20 εκατ. ευρώ.

Το σύμφωνο πολεμικής συνδρομής που συνυπέγραψε ο Μητσοτάκης με τον Μακρόν, η αναβάθμιση της «στρατηγικής συμφωνίας» (ΜDCA) με τις ΗΠΑ, που μετατρέπει την Ελλάδα σε επιθετικό προγεφύρωμα του ΝΑΤΟ στη ΝΑ

Ευρώπη, είναι προφανές ότι υπηρετούν και την αναβάθμιση του ελληνικού καπιταλισμού στον ανταγωνισμό του με τον αντίστοιχο τουρκικό. Η Ελλάδα μόνο τα τελευταία 3 χρόνια προχώρησε σε εξοπλιστικά προγράμματα πάνω από 10 δις. ευρώ.

Οι αποκαλύψεις που ανέφεραν ότι το σύστημα παρακολουθήσεων είχε στοχοποιήσει και τον γενικό διευθυντή εξοπλισμών, αντιναύαρχο ε.α. Άρη Αλεξόπουλο, είναι μια καλή υπενθύμιση ότι τα εξοπλιστικά προγράμματα είναι ένα πεδίο διαμάχης (με θηριώδεις μίζες) μεταξύ πολυεθνικών εταιρειών της πολεμι-

κής βιομηχανίας και τεχνολογιών αιχμής, τοπικών μεσαζόντων, ομάδων αξιωματικών και στελεχών της πολιτικής ηγεσίας. Τόσο που μπορεί να οδηγήσει στην ενίσχυση φιλομιλιταριστικών δικτύων μέσα και έξω από το στρατό, προοπτική που μόνο αρνητικές συνέπειες μπορεί να έχει για τις δημοκρατικές ελευθερίες.

Συνέπειες

Το βάρος των δισεκατομμυρίων των εξοπλιστικών δαπανών στο πλαίσιο του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού, τα οποία κλιμακώνονται με τη ρητορική της «εθνικής ασφάλειας», θα πέσουν στις πλάτες των εργαζόμενων. Διαχρονικά, η εθνικιστική προπαγάνδα χρησιμοποιείται ως το τέλειο προκάλυμμα για την υποκίνηση του μιλιταρισμού και του πολέμου. Το μεγάλο μέγεθος των εξοπλισμών «φωτίζει» την ελληνική εμπλοκή στις ιμπεριαλιστικές περιπέτειες στην περιοχή και την αύξηση της πιθανότητας ενός «θερμού» επεισοδίου με την Τουρκία.

Το εξοπλιστικό πρόγραμμα-μαμούθ του Μητσοτάκη, αφορά πρώτα και κύρια στη λεία και τη μοιρασιά αγωγών και

ΑΟΖ. Κέρδη που θα μοιραστούν ανάμεσα σε εγχώριες και πολυεθνικές εταιρίες, ενώ ο κόσμος μας θα υποστεί το κόστος. Και μακάρι αυτό να «περιοριστεί» στα χρήματα και στην «αιμορραγία» του προϋπολογισμού. Γιατί μπορεί να επεκταθεί και σε ζωές. Οι πολεμικοί εξοπλισμοί στα χέρια δυο αντιδραστικών αστικών τάξεων είναι η τέλεια συνταγή για αιματοκύλισμα. Η στρατιωτικοποίηση των συνόρων και οι δολοφονίες των προσφύγων στον Έβρο και το Αιγαίο άλλωστε, είναι ένας διαρκές έγκλημα για την Αθήνα, την Άγκυρα και την ΕΕ.

Η ανεξάρτητη παρέμβαση του κινήματος και της Αριστεράς, χρειάζεται να ξεκινά από την κάθετη εναντίωση στους εξοπλισμούς, κόντρα στη λογική της «εθνικής ενότητας», τον αντιτουρκισμό και το μιλιταρισμό. Προωθώντας, απέναντι στην υπεράσπιση των «κυριαρχικών δικαιωμάτων», τον διεθνισμό και την αλληλεγγύη των λαών. Τη ρήξη με το ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Μια πολιτική δηλαδή που θα συμβάλει καθοριστικά στο να υπερασπιστούμε τελικά την ειρήνη, αλλά και τα εργατικά και δημοκρατικά δικαιώματα και το περιβάλλον.

Κόκκινη Ρόζα της Kate Evans – Η Εικονογραφημένη Βιογραφία: Ας «Αύριο η επανάσταση θα υψωθεί

Της Ελένης Πελέκη

Η Ρόζα Λούξεμπουργκ (5 Μαρτίου 1871 – 15 Ιανουαρίου 1919), η Κόκκινη Ρόζα, είναι από τις σπουδαιότερες μορφές της γερμανικής και παγκόσμιας αριστεράς. Τόσο το ευρύ θεωρητικό της έργο όσο και η επαναστατική της δράση την κατατάσσουν, όχι αδίκως, ανάμεσα στους μεγάλους ηγέτες του εργατικού κινήματος.

Οι συζητήσεις για τη ζωή και το έργο της Ρόζας συχνά επισκιάζονται από το τραγικό της τέλος, τη βάνουση δολοφονία της από πράκτορες της αντίδρασης κατά τις τελευταίες μέρες της γερμανικής επανάστασης. Είναι λογικό, η Ρόζα Λούξεμπουργκ είχε την τιμή να γίνει προσωπικά στόχος της πιο εκδικητικής συκοφαντικής προπαγάνδας και να εμπνεύσει βαθύ μίσος στους εχθρούς της. Δεν είναι όμως μόνο μια μάρτυρας του εργατικού κινήματος και θα ήταν ατόπημα να ξεετάζουμε τη ζωή της μόνο υπό αυτό το πρίσμα. Η Ρόζα Λούξεμπουργκ είχε αφιερώσει ολόκληρη τη ζωή της στην υπόθεση της επανάστασης, σε μια εποχή τόσο μεστή σε πολιτικά γεγονότα και θεωρητικές αναζητήσεις που είναι σχεδόν αδύνατο να ξεετάσουμε τη ζωή και το έργο της χωρίς να ξεετάσουμε παράλληλα και το ιστορικό της περιβάλλον.

Θεωρητική συνεισφορά

Σε αυτήν την απόπειρα, το βιβλίο της Kate Evans – Κόκκινη Ρόζα είναι εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο. Πρόκειται για μια εικονογραφημένη βιογραφία της Λούξεμπουργκ που κατορθώνει να κεντρίσει το ενδιαφέρον για την μεγάλη επαναστάτρια σε ένα νέο κοινό αλλά και να ξανασιγκλίσει παλιότερους αγωνιστές. Το βιβλίο, αν και όχι πάντα ιστορικά ακριβές, όπως παραδέχεται η ίδια η συγγραφέας, προσπαθεί να σκιαγραφήσει την ψυχοσύνθεση της Ρόζας και την εξέλιξη της θεωρητικής της σκέψης και να φωτίσει τις αιτίες πίσω από σημαντικές αποφάσεις και δράσεις της. Κατορθώνει να παρουσιάζει όλες τις πλευρές της Ρόζας σε ένα ενιαίο σύνολο ενώ ταυτόχρονα προχωρεί στο να μας εισάγει στις σημαντικότερες θεωρίες της με τρόπο απλό και κατανοητό. Εξαιρετικό παράδειγμα αποτελεί η σκηνή όπου στην αρχή της γνωριμίας της με τον Λέο Γιόγκισσες, φλερτάρουν ανταλλάσσοντας απόψεις

για το ζήτημα της εθνικής ανεξαρτησίας της Πολωνίας. Η μακροχρόνια σχέση τους συνεχώς αντιπαραβάλλεται με σημαντικές στιγμές της κινηματικής τους δράσης ανοίγοντας μας έτσι ένα πολύ ενδιαφέρον παράθυρο στο μυαλό της Λούξεμπουργκ.

Η Ρόζα Λούξεμπουργκ ήταν μια γυναίκα με έντονη προσωπικότητα, συνδύαζε ένα εκρηκτικό ταμπεραμέντο με μια νηφάλια, κλινική λογική. Είχε αναπτύξει μια βαθιά κατανόηση της διαλεκτικής και του επιστημονικού σοσιαλισμού που της επέτρεψε να προχωρήσει και να διαμορφώσει

τόσο των ατόμων όσο και των κινημάτων. Γι αυτό θεωρούσε καθήκον της όχι απλά την κατήχηση των εργατών στις μαρξιστικές ιδέες αλλά την ουσιαστική διαπαιδαγώγηση τους, την καλλιέργεια ενός κριτικού πνεύματος και της αμφισβήτησης. Αυτό της επέτρεπε να απευθύνεται στις μάζες με πάθος και ειλικρίνεια για αυτό άλλωστε αναδείχτηκε από νωρίς σε μια από τις αποτελεσματικές ομιλήτριες του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος, οι εργάτες την αγαπούσαν και την καλούσαν συνεχώς για να μιλήσουνε.

Σε μια εποχή όπου η απεργία ήταν μια σχετικά καινούργια μορφή πάλης, τα όρια της και οι μορφές της (οικονομική, πολιτική, κλπ) ήταν αντικείμενο έντονων διαξίσιμων στους κόλπους της αριστεράς, η Ρόζα διέγινε τη σπουδαιότητά

σιαλδημοκράτες. Επιπλέον, δρώντας σε ένα από τα σημαντικότερα βιομηχανικά κέντρα συγκέντρωνε πάνω του τις ελπίδες όλου του προλεταριάτου της Ευρώπης και θεωρούνταν το μυαλό και η καρδιά της Β' Διεθνούς. Στις γραμμές του συγκαταλέγονταν οι σπουδαιότεροι και πιο αξιόλογοι στοχαστές της αριστεράς και η ιδεολογικοπολιτική ζύμωση ήταν στο απόγειο της. Το βιβλίο είναι γεμάτο εικόνες που δείχνουν τη σχέση και τη χημεία που είχε η Ρόζα με πολλούς διανοούμενους και στελέχη της αριστεράς, ρίχνοντας φως σε πτυχές των προσωπικοτήτων με χιουμοριστικό και ευχάριστο τρόπο.

Σε αυτό το περιβάλλον θεωρητικό όπως ο Μπέρνσταϊν και αργότερα ο Κάουτσκι, (και οι δύο έχαιραν μεγάλο σεβασμού) ανέπτυξαν τη θεωρία περί κοινοβουλευτικού περάσματος στο σοσιαλισμό, απορρίπτοντας την ανάγκη της επαναστατικής τακτικής,

***...προσπαθεί να σκιαγραφήσει την ψυχοσύνθεση της Ρόζας και την εξέλιξη της θεωρητικής της σκέψης και να φωτίσει τις αιτίες πίσω από σημαντικές αποφάσεις και δράσεις της. Κατορθώνει να παρουσιάζει όλες τις πλευρές της Ρόζας σε ένα ενιαίο σύνολο ενώ ταυτόχρονα προχωρεί στο να μας εισάγει στις σημαντικότερες θεωρίες της με τρόπο απλό και κατανοητό.**

αρχές και ιδέες που επηρεάζουν μέχρι σήμερα το κίνημα. Πολύ περισσότερο, είχε ένα αλάνθαστο ταξικό κριτήριο που τη βοήθησε να αποφύγει η ίδια θεωρητικά αποπήματα και να θωρακίσει και μια σειρά αγωνιστών και αγωνιστριών.

Στο κέντρο της σκέψης και της δράσης της ήταν η αστείρευτη εμπιστοσύνη που είχε στην συνειδηση των εργατών και εργατριών. Η μελέτη της ιστορίας, η προπαγανδιστική δουλειά ανάμεσα σε Γερμανούς εργάτες και συνδικαλιστές, η συμμετοχή της στο Πολωνικό εργατικό κίνημα και στην ρωσική απεργιακή εξέγερση του 1905, της έδωσαν μια βαθύτερη κατανόηση για το πως τα ιστορικά γεγονότα επηρεάζουν όχι πάντα με φανερό ή προβλέψιμο τρόπο τη συνείδηση

της ως φορέα κοινωνικών αλλαγών, βαρόμετρο της ωριμότητας της εργατικής τάξης αλλά και ως καταλύτη στη σοσιαλιστική εκπαίδευση των εργατών/τριών. Ήταν σε θέση να συνειδητοποιήσει από νωρίς τη δυναμική των απεργιακών κινητοποιήσεων των Ρώσων εργατών/τριών το 1905, το ρόλο της αυθόρμητης κίνησης των απλών ανθρώπων αλλά και τα όρια της και να επανεξετάσει τα καθήκοντα ενός επαναστατικού κόμματος.

Αφιέρωσε μεγάλο μέρος της ζωής προσπαθώντας να εξοπλίσει το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας ιδεολογικά και πολιτικά. Αξίζει να σημειώσουμε πως το SPD ήταν το μεγαλύτερο κόμμα με εκατομμύρια οργανωμένους εργάτες που δείχνανε απεριόριστη εμπιστοσύνη στους σο-

μία λογική που μέχρι σήμερα αποτελεί τον πυρήνα της σκέψης της ρεφορμιστικής αριστεράς. Αυτή η ρεβιζιονιστική άποψη στηριζόταν από την μια στην οικονομική ευμάρεια που πράγματι προσέφερε η απρόσκοπτη ανάπτυξη του καπιταλισμού και από την άλλη στις όλο και περισσότερες δημοκρατικές κατακτήσεις που συνέβαιναν τότε στην Ευρώπη. Η Ρόζα διέγινε τον κίνδυνο αυτής της θεωρίας αμέσως και χωρίς δισταγμό ξεκίνησε μια δριμεία πολεμική με τη μπροσούρα της «Κοινωνική Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση». Ήταν ιδιαίτερα σκληρή με την άποψη που ήθελε να περιορίσει τα καθήκοντα της αριστεράς στην επιδίωξη φιλεργατικών μεταρρυθμίσεων στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής νομιμότητας. Προφανώς και δεν

μιλήσουμε για τη Ρόζα

Ξανά...: «Ήμουν, είμαι και θα είμαι»

διαφωνούσε ούτε με τις ευνοϊκές μεταρρυθμίσεις (αντίθετα τις θεωρούσε απαραίτητες για την εργατική τάξη) ούτε απέρριπτε τις εκλογικές μάχες. Χωρίς όμως έναν επαναστατικό προσανατολισμό, την κατάληψη και τον έλεγχο των μέσων παραγωγής από την εργατική τάξη δηλαδή, το κίνημα ήταν καταδικασμένο να αποτύχει. Η τάξη των εκμεταλλευτών δε θα παραχωρούσε οικειοθελώς την εξουσία και όλα τα προνόμια που απορρέουν από αυτή και η καλλιέργεια τέτοιων αυταπατών αποδυνάμωνε την πάλη και την ταξική συνείδηση των εργατών/τριων.

Δεκαετίες πριν ο όρος παγκοσμιοποίηση εισαχθεί στο καθημερινό πολιτικό λεξιλόγιο η Λούξεμπουργκ στο "Η συσσώρευση του Κεφαλαίου" αναλύει και εξηγεί την επεκτατική φύση του καπιταλιστικού κεφαλαίου. Οι Μαρξ και Ένγκελς είχαν αρχίσει ήδη αυτήν την ανάλυση αλλά είτε δεν κατάφεραν ή δεν πρόλαβαν να την ολοκληρώσουν. Όταν λοιπόν η Ρόζα βρέθηκε αντιμέτωπη με αυτό το θεωρητικό κενό βάλθηκε να το καλύψει. Μελετώντας τα ιστορικά δεδομένα όπως επίσης και την εξωτερική οικονομική πολιτική κατέληξε στο συμπέρασμα πως προκειμένου να επιβιώσει ο καπιταλισμός είναι αναγκαίο να επεκτείνεται συνεχώς, να διεισδύει σε νέες αγορές και να διαβρώνει εντελώς μέχρι να κατακτήσει κάθε γωνιά του πλανήτη. Αυτή η επέκταση δεν ήταν σε καμία περίπτωση ειρηνική. Είτε μέσω ληστρικών δασμών, είτε μέσω της καταλήστευσης των τοπικών πόρων, είτε με τον βιασμό του φυσικού περιβάλλοντος, είτε μέσω ανοιχτού πολέμου με τους αυτόχθονες πληθυσμούς, ο καπιταλισμός είναι αναγκαίο να θερίσει τα πάντα στο πέρασμά του. Αποδεικνύεται έτσι πως ο ιμπεριαλισμός δεν είναι μια εξαίρεση στην κανονικότητα της αστικής δημοκρατίας αλλά ο κανόνας και βασική προϋπόθεση για την επιβίωση του καπιταλισμού. Στο βιβλίο παρακολουθούμε αυτή τη διαμόρφωση αυτή της θεωρίας μέσα από τα σπριτόζικα παιχνίδια της μακροβιότερης γάτας της λογοτεχνίας που αφού βαρέθηκε να κυνηγάει την ουρά της αποφάσισε τα ξεσκίσει με τα νύχια της μια υδρόγειο.

Πόλεμος και επανάσταση

Αυτή η ανάλυση δεν άργησε να επιβεβαιωθεί. Στην Ευρώπη άρχισαν να ακούγονται τα πολεμικά εμβατήρια κάτι που αναβάθμισε το ζήτημα του διεθνισμού σε ζήτημα ζωής ή θανάτου για πολλούς αριστερούς αγωνι-

στές/τριες της εποχής και φυσικά για την Λούξεμπουργκ. Η Ρόζα δεν αντιμετώπιζε τον διεθνισμό σαν μια έκφραση ανθρωπιστικής αλληλεγγύης αλλά σαν ακρογωνιαίο λίθο του επαναστατικού μαρξισμού. Έδωσε πολλές μάχες και στο SPD αλλά και μέσα στη Διεθνή ώστε να υιοθετηθεί μια ενιαία αντιπολεμική στάση σε όλα τα κόμματα της αριστεράς και το καθένα να προετοιμάσει την εργατική τάξη ώστε να αρνηθεί να πολεμήσει. Για ένα διάστημα αυτή ήταν η στάση της Διεθνούς.

Δεν ήταν όμως μια στάση που συμμερίζονταν όλοι. Στη Γερμανία οι αυταπάτες περί κοινοβουλευτισμού είχαν δημιουργήσει ρήγματα, τα οποία βάθαιναν συνεχώς υπό τις πιέσεις της άρχουσας τάξης, της καταστολής και της λογοκρισίας. Το SPD, το μεγαλύτερο κόμμα της αριστεράς, ο φάρος της ελπίδας για όλη την εργατική τάξη της Ευρώπης, ενέκρινε στο Κοινοβούλιο, για πρώτη φορά στην ιστορία του, τις πολεμικές δαπάνες. Σε όλη αυτή την διαδικασία η Ρόζα δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια. Οργάνωσε την ομάδα Σπάρτακος και συνέχισε να προπαγανδίζει τις αρχές του διεθνισμού και να οργανώνει την αντίσταση των εργατών βάζοντας σε κίνδυνο την ζωή και την ελευθερία της. Της ασκήθηκε δίωξη για παρότρυνση σε ανυπακοή στο νόμο και προς έκπληξη όλων η Ρόζα όχι μόνο δεν αρνήθηκε τις κατηγορίες αλλά αξιοποίησε τη δίκη της ως megάφωνο για τις αντιπολεμικές ιδέες της. Αντίστοιχα, στην δίωξη της από τον Υπουργό Πολέμου για προσβολή των αξιωματικών έκανε ανοιχτό κάλεσμα σε φαντάρους για να καταγγείλουν δημόσια τις απάνθρωπες συνθήκες του στρατού. Μέχρι την τελευταία στιγμή καλούσε τους εργάτες σε ανυπακοή και προσπαθούσε με όσα μέσα διέθετε να ξαναχτίσει τους δεσμούς του διεθνούς κινήματος. Με το ξέσπασμα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, η Ρόζα, όπως και πολλοί αγωνιστές/τριες, βρέθηκε για ακόμα μία φορά στη φυλακή.

Στο βιβλίο της, η Kate Evans, περιγράφει πιο αναλυτικά και σίγουρα πιο αριστοτεχνικά τις υπεράνθρωπες π ρ ο -

σπάθειες της Ρόζας αυτήν την περίοδο. Με ένα συγκλονιστικό δισέλιδο σκίτσο αποτυπώνει το πόσο βάραινε η βαναυσότητα τη συνείδηση της Ρόζας. Στρατιώτες σχεδόν σκελετωμένοι σκαρφαλώνουν στο κεφάλι της όπου και χάνονται στην χαοτική φωλιά των μαλλιών της – τα οποία σε όλη την ιστορία παίζουν ένα περίπλοκο συμβολικό ρόλο – μέχρι που ανατινάζονται βίαια από τα βλήματα των αεροπλάνων και ο πόνος διαπερνά τη Ρόζα.

Το βιβλίο προσπερνά γρήγορα το ξέσπασμα της Ρώσικης Επανάστασης. Η είδηση αυτή έδωσε μια νέα πνοή στη Λούξεμπουργκ όπως και σε εκατομμύρια άλλους ανά τον κόσμο. Με ανανεωμένο ζήλο ξανάπιασε δουλειά, από τη μια μελετώντας προσεκτικά και σε βάθος τις εξελίξεις στη Ρωσία και προπαγανδίζοντας συνεχώς την επιτακτική πλέον ανάγκη μιας επανάστασης στη Γερμανία.

Δεν θα αναλύσουμε εδώ την κριτική της Ρόζας σε κάποια μέτρα των μπολσεβίκων και του Λένιν. Θα τονίσουμε όμως την εμπιστοσύνη που είχε στην Ρώσικη επανάσταση και στην ηγεσία της, αλλά και τη διάθεσή της να συνδράμει στη νίκη της επανάστασης.

Απαραίτητος όρος νίκης για την Οκτωβριανή επανάσταση ήταν το ξέσπασμα της επανάστασης στη Γερμανία. Σε αυτό το σκοπό έριξε η Ρόζα όλες τις δυνάμεις εκείνο το διάστημα από το κελί της ακόμα στη φυλακή.

Τον Νοέμβριο του 1918 ξεσπάει επιτέλους η γερμανική επανάσταση. Εργατικά Συμβούλια έχουν καταλάβει το Βερολίνο και ανακηρύσσουν την Ελεύθερη Σοσιαλιστική Δημοκρατία

της Γερμανίας. Όσοι/ες αγωνιστές/τριες είναι ακόμα στις φυλακές απελευθερώνονται, μαζί τους και η Ρόζα. Αμέσως πηγαίνει στο Βερολίνο και μαζί με τον Καρλ Λίμπ-

κνεχτ δουλεύουν ακούραστα για την επιτυχία της επανάστασης. Βασικό καθήκον η εξάπλωση και η ενίσχυση των εργατικών συμβουλίων σε κάθε χώρο δουλειάς, στα μεγάλα αστικά κέντρα και στην επαρχία. Αφοπλισμός των αντιδραστικών δυνάμεων και εξοπλισμός των εργατών. Δήμευση της βασιλικής περιουσίας και του μεγάλων επιχειρήσεων. Σύσταση μια νέας Διεθνούς για την οργάνωση του κινήματος. Περισσότερο από ποτέ αντιλαμβάνεται την ανάγκη ενός επαναστατικού κόμματος και ενώνει διάφορες επαναστατικές ομάδες στο ενιαίο Γερμανικό Κομμουνιστικό Κόμμα, δυστυχώς όμως είναι αργά.

Απέναντι της δεν είχε μια αστική κυβέρνηση αλλά τους παλιούς της συντρόφους του SPD. Αυτοί ανέλαβαν την καταστολή της επανάστασης και σε αυτό το καθήκον ρίχτηκαν με περίσσιο ζήλο. Κανένα όπλο δεν ήταν ευκαταφρόνητο γι αυτούς. Συκοφαντίες, ψέματα, παραπληροφόρηση, παρακρατικοί ρουφιάνοι και προβοκάτορες, βασανισμοί, δολοφονικές επιθέσεις, εκτελέσεις αιχμαλώτων, οι ίδιοι που μερικά χρόνια νωρίτερα αποκαλούσαν τη Ρόζα αιμοσταγή, δεν δίστασαν μπροστά σε καμία βαναυσότητα. Η Λούξεμπουργκ και ο Λίμπκνεχτ επικηρύσσονται (με κρατική χρηματοδότηση) αλλά αρνούνται να εγκαταλείψουν το Βερολίνο. Στις 15 Ιανουαρίου 1919 συλλαμβάνονται και δολοφονούνται. Τη σωρό του Λίμπκνεχτ θα την παρατήσουν χωρίς όνομα ή στοιχεία σε ένα κέντρο πρώτο βοηθειών ενώ τη Λούξεμπουργκ αφού της διαλύσουν το κρανίο με πολλαπλά χτυπήματα την πυροβολούν και την πετάνε στο κανάλι Λάνβεχρ από όπου θα ξεβραστεί λίγους μήνες αργότερα. Δεν παρέλειψαν βέβαια να καταστρέψουν και πολλά από τα αδημοσίεστα χειρόγραφα της στερώντας μας έτσι το μεγαλύτερο μέρος της Πολιτικής Οικονομίας που είχε γραφτεί στη φυλακή όπως και πολλά άρθρα και επιστολές της.

Το τελευταίο άρθρο που είχε γράψει η Ρόζα, "Η τάξη βασιλεύει στο Βερολίνο" κλείνει ως εξής:

Η τάξη βασιλεύει στο Βερολίνο! Ηλίθιοι δήμιοι! Η "τάξη" σας είναι χτισμένη πάνω στην άμμο. Αύριο η επανάσταση θα υψωθεί ξανά και βροντώντας τα όπλα της με τις σάλπιγγες να αντηχούν θα αναγγείλει προκαλώντας σας τρόμο: Ήμουν, Είμαι, Θα Είμαι!

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

Μετά από 18 μέρες απεργίας πείνας και δίψας, ο Θ. Χατζηαγγέλου επιστρέφει στις φυλακές Κορυδαλλού, όπως ορίζει ο νόμος, μετά την εκδικητική απαγωγή του και μεταφορά του στις φυλακές της Νιγρίτας. Ο Θ. Χατζηαγγέλου σταμάτησε την απεργία δίψας, αλλά συνεχίζει την απεργία πείνας μέχρι να οριστικοποιηθεί η απόφαση της μεταγωγής του στον Κορυδαλλό, καθώς ακόμη υπάρχουν ανησυχίες ότι μετά τη νοσηλεία του μπορεί να μεταφερθεί σε άλλη φυλακή. Η στιγμή της μεταφοράς του φυσικά δεν ήταν τυχαία: ήρθε λίγες μέρες μετά τη δημιουργία επιτροπής ενάντια στο νέο σωφρονιστικό νόμο στις φυλακές Κορυδαλλού, από εκεί πηγάζει και η αδυναμία να αιτιολογήσουν έννομα την μεταφορά. Η αναληψία του δικαστικού και σωφρονιστικού συ-

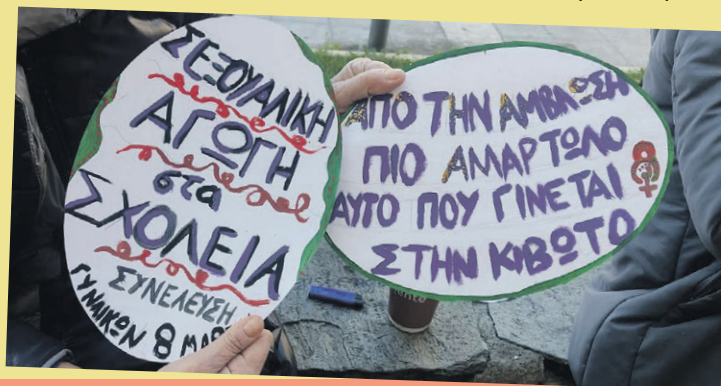

Μία μικρή, πικρή νίκη για τους δύο Αφγανούς πρόσφυγες Αμίρ Ζαχίρι και Ακίφ Ραζούλ που βρίσκονταν για πάνω από δύο χρόνια στην φυλακή με κατηγορίες διακίνησης. Οι δύο πρόσφυγες είχαν συλληφθεί ως διακινητές, γιατί διέσωσαν την βάρκα στην οποία επέβαιναν 31 άνθρωποι όταν αυτή ξεκίνησε να μπάζει νερά, και κατάφεραν να την φτάσουν στα παράλια της Λέσβου. Πρωτόδικα είχαν καταδικαστεί σε 40 χρόνια φυλάκισης καθώς η ελληνική νομοθεσία εξομοιώνει τους πρόσφυγες που ακουμπούν το τιμόνι της βάρκας με τους διακινητές, ακόμα και αν το κάνουν για να σώσουν ζωές. Το τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων αθώωσε τον Ακίφ απαλλάσσοντάς τον από κάθε κατηγορία, ενώ μείωσε την ποινή του Αμίρ σε 8 χρόνια και θα αφαιρεθεί σύντομα ελεύθερος καθώς έχει ήδη εκτίσει τα 2/5 της ποινής του. Πρόκειται για μία απόφαση που δίνει ελπίδα ότι επιτέλους θα πάψουν οι συνεχείς φυλακίσεις προσφύγων ως διακινητές, όπως είναι η βάρβαρη συνήθεια του ελληνικού κράτους. Μέσα από αυτήν την υπόθεση γίνεται εμφανής η επιτακτική ανάγκη να αλλάξει η νομοθεσία, ώστε να μην βρίσκονται υπόδικοι όσοι παλεύουν για την ζωή τους στο Αιγαίο.

Παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου χρειάζεται πλέον για να λάβουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη οι πρόσφυγες, όπως φαίνεται από την υπόθεση του Μ., πρόσφυγα με σοβαρά προβλήματα υγείας, που ζει στο καμπ της Κορίνθου, όπως και για να έχει πρόσβαση σε θεραπεία και σε κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης. Ο Μ. έφτασε στη Μυτιλήνη, έχασε το πόδι του στις αρχές του 2022 από ακρωτηριασμό στο «Βοστανείο» λόγω χρόνιας οστεομυελίτιδας, διαγνώστηκε με ηπατίτιδα Β και τον περασμένο Οκτώβριο με σοβαρό διαβήτη. Τον Δεκέμβριο, όταν είχε πια μεταφερθεί στην Κόρινθο, διαγνώστηκε με απροσδιόριστο αυτοάνοσο νόσημα, όπως και με πιθανές διαταραχές του θυρεοειδούς, για τις οποίες δεν έχει πάρει θεραπεία. Και αυτό γιατί οι αρμόδιες αρχές αγνοούσαν το παραπεμπτικό δημόσιο νοσοκομείο να μεταφερθεί στην Αθήνα για να έχει πρόσβαση στην απαιτούμενη περίθαλψη, όσο και τις συνεχείς εκκλήσεις δικηγόρων και ΜΚΟ, οι οποίοι αναγκάστη-

στήματος είναι για ακόμα μία φορά ξεκάθαρη καθώς κινδυνεύουμε να έχουμε νεκρό απεργό πείνας επειδή αρνούνται να εφαρμόσουν τον νόμο. Η εκδικητικότητα είναι πλέον η βασική αρχή ενός συστήματος που δεν έχει στόχο τον (όποιο) σωφρονισμό αλλά την εξαφάνιση όσων θεωρεί εχθρούς του και την προστασία όσων θεωρεί κομμάτι του. Μην ξεχνάμε ότι την ημέρα που ο Θ.Χ μεταφέρθηκε εκδικητικά, αφέθηκε ελεύθερος ο δολοφόνος του 16χρονου Κ. Φραγκούλη...

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος (ΔΙΣ) στις 25 Αυγούστου 2022 πήρε απόφαση περί προστασίας της ανθρώπινης ζωής και αποφυγής των αμβλώσεων για να αναγνωσθεί στους Ιερούς Ναούς κατά την εορτή του γενέθλιου της Θεοτόκου στις 8 Σεπτεμβρίου. Το 2019 είχε καθιερώσει ήδη την τελευταία Κυριακή του χρόνου ως ημέρα του Αγέννητου Παιδιού. Όλα αυτά την ώρα που η φτώχεια αποτρέπει όσους/ες θέλουν να κάνουν παιδιά, η νομοθεσία απαγορεύει στα ΛΟΑΤΚΙ+ ζευγάρια να τεκνοθετήσουν και η δημόσια υγεία διαλύεται στερώντας από τις γυναίκες την δημόσια και δωρεάν έκτρωση. Ως μία απάντηση σε αυτά αλλά και ως μία προσπάθεια ανάδειξης της σημασίας της δημόσιας υγείας για την υπεράσπιση των αναπαραγωγικών δικαιωμάτων των γυναικών, η Συνέλευση Γυναικών 8η Μάρτη στόλισε το δικό της δέντρο στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Κρεμαστήκαν στολίδια που έγραφαν «Αμβλώσεις στα Δημόσια Νοσοκομεία», «Περισσότεροι γιατροί, λιγότεροι παπάδες», «Δεν τους νοιάζει το παιδί, περικόπτουν το ΕΣΥ» και άλλα σχετικά με τον αγώνα στο Ιράν και την απεργία στην Μαλαματίνα. Δράσεις σαν αυτήν είναι ιδιαίτερα σημαντικές καθώς ανοίγουν τα αιτήματα του φεμινιστικού κινήματος εξώστρεφα στην κοινωνία αλλά και επειδή συνδέονται βαθιά και με άλλα κινήματα όπως στην συγκεκριμένη περίπτωση το κίνημα για την υπεράσπιση στην δημόσια υγεία.

καν να καταφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για να μπορέσει να λάβει ο Μ. την ανάλογη φροντίδα. Η υπόθεση αυτή επιβεβαιώνει τις σοβαρές ανησυχίες τόσο για τις ελλείψεις ιατρικού προσωπικού στα καμπ στα νησιά και στην ενδοχώρα όσο και για την άρνηση των αρμοδίων να παρέχουν περίθαλψη σε έναν άνθρωπο με τόσο σοβαρά ζητήματα υγείας. Αποδεικνύεται πως οι πρόσφυγες που βρίσκονται κλεισμένοι στο καμπ αντιμετωπίζονται στην καλύτερη με αδιαφορία και στην χειρότερη με εκδικητικότητα που επέζησαν των επαναπροωθήσεων και βρίσκονται στην Ελλάδα. Είναι κρίσιμο, για να μην θρηνήσουμε ξανά νεκρούς σε καμπ από ασθένειες, όπως στην περίπτωση 44χρονου που πέθανε από γαστρεντερίτιδα πριν ένα χρόνο, να κλείσουν τα καμπ και να ενισχυθεί το δημόσιο σύστημα υγείας για να μπορέσει να περιθάλψει μετανάστες και ντόπιους.

ΔΕΝ ΕΜΠΙΣΤΕΣ ΝΑ ΑΚΟΥΣΑΝ

* στίχος των
Rationalistas

Εμπειρία: Κατερίνα Καλιόρη

Ένα μαχητικό βιβλίο για έναν ηγεμονικό φεμινισμό και αντικαπιταλισμό του 21^{ου} αιώνα

στριών, λεσβιών γυναικών που έδρασε στην Αμερική από το 1974 μέχρι το 1980 καθώς και στις Πολωνές και Αργεντίνες φεμινίστριες απεργούς. Με αυτή την πρώτη αφιέρωση ανοίγει το βιβλίο, δηλώνοντας από πολύ νωρίς τα σημεία εκκίνησης και έμπνευσης του μανιφέστου και αποκαλύπτοντας σημεία μιας μαχητικής φεμινιστικής και μαρξιστικής γενεαλογίας που ξεκινά από πολύ πιο πριν, όπως μας υπενθυμίζουν σε άλλα σημεία του κειμένου τους οι τρεις συγγραφείς κάνοντας αναφορά στις πρώτες μαρξίστριες-φεμινίστριες που αγωνίστηκαν για την γυναικεία απελευθέρωση: Τις Λουίζε Τσιτς, Κλάρα Τσέκιν,

διαφορά ως προωθητική δύναμη. Με τα λόγια των συγγραφέων: Το νέο φεμινιστικό κύμα έχει τη δυνατότητα να ξεπεράσει την επίμονη και διχαστική αντίθεση ανάμεσα στην «πολιτική των ταυτοτήτων» και την «πολιτική των τάξεων». Αποκαλύπτει την ενότητα μεταξύ του «χώρου εργασίας» και της «ιδιωτικής ζωής» [...] συνολικά ο φεμινισμός της γυναικείας απεργίας προσδοκά τη δυνατότητα μιας νέας, πρωτοφανούς φάσης της ταξικής πάλης: φεμινιστικής, διεθνοιστικής, οικολογικής και αντιρατσιστικής.

Οι συγγραφείς του κειμένου οραματίζονται «έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι κάθε φύλου, εθνικότητας, σεξουαλικότητας και χρώματος θα συνδυάζουν τις δραστηριότητες της κοινωνικής αναπαραγωγής με εργασία ασφαλή, καλά αμειβόμενη και χωρίς παρενοχλήσεις». Αναλύουν ταυτόχρονα τους τρόπους με τους οποίους το κεφάλαιο αποικίζει την σφαίρα της κοινωνικής αναπαραγωγής, επιστρέφοντας και φωτίζοντας εκ νέου το παλιό αίτημα για Ψωμί και Τριαντάφυλλα.

Το όραμά τους, που αποτελεί ταυτόχρονα και την περιγραφή του παρόντος φεμινισμού, δηλώνεται ήδη από τον τίτλο του μανιφέστου: Φεμινισμός για το 99%. Δηλαδή για τις πολλές, για τις μη προνομιούχες. Πρόκειται για μια διευρυμένη αντίληψη της εργατικής τάξης, αντι-ουσιαστική που προτάσσει μια νέα καθολικότητα που βρίσκεται σε διαρκή σχηματισμό. Αυτή η νέα καθολικότητα αγκαλιάζει την διαθεματική προσέγγιση βλέποντας την άμεση σύνδεση ανάμεσα στους φεμινιστικούς, λοάτκι, αντιρατσιστικούς, οικοσοσιαλιστικούς, αντι-ιμπεριαλιστικούς και αντιπολεμικούς, αναπηρικούς, εργατικούς αγώνες που χρειάζεται να συγκεντρώνουν τα βέλη τους στον καπιταλισμό, στο σύστημα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης.

Οι συγγραφείς δεν κρύβουν την επιρροή που έχει ασκήσει στην σκέψη τους το ισπανικό και λατινοαμερικάνικο φεμινιστικό παράδειγμα, χρησιμοποιώντας ακόμα και ισπανικό λεξιλόγιο για να περιγράψουν συνθήματα και έννοιες. Αν και δεν βιάζονται να ταξινομήσουν τις νέες φεμινιστικές εμπειρίες, υπονοούν ότι βιώνουμε ήδη το τέταρτο κύμα φεμινιστικού κινήματος, μιας διεθνοιστικής παλίν-

ροιας που μπορεί «να διαρρήξει τις υφιστάμενες συμμαχίες και να ξανα-σχεδιάσει τον πολιτικό χάρτη». Στο Μανιφέστο ορίζονται με σαφήνεια οι πολιτικοί εχθροί και αντίπαλοι. Είναι ο αντιδραστικός συντηρητικός νεοφιλελεύθερος καπιταλισμός από την μία και ο φιλελεύθερος φεμινισμός από την άλλη. Για τις συγγραφείς ο φιλελεύθερος φεμινισμός προσφέρει ένα τέλειο άλλοθι στον νεοφιλελευθερισμό. Οργισμένες οι συγγραφείς απαντούν: «Δεν μας ενδιαφέρει καθόλου να σπάσουμε το γυάλινο ταβάνι αφήνοντας την τεράστια πλειονότητα να καθαρίζει τα σπασμένα γυαλιά».

Χρήσιμο εργαλείο

Ο φεμινισμός για το 99% είναι ένα μανιφέστο που γράφεται στο πρώτο πρόσωπο πληθυντικού αριθμού. Δημιουργεί έτσι ένα φεμινιστικό εμείς που έχει τα μάτια στραμμένα στο μέλλον. Ενώ γράφεται μέσα σε ένα φεμινιστικό παρόν, το κείμενο έχει συνείδηση της ιστορικότητάς του. Γράφεται γνωρίζοντας ότι στο παρόν μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο, έναν καμβά σχεδιασμού νέων αιτημάτων που δεν εξαντλούνται στις λίγες σελίδες του. Την ίδια στιγμή όμως γνωρίζει το κείμενο ότι στο μέλλον, το φεμινιστικό μανιφέστο θα περιγράψει τις αρχές και μεθοδολογίες ενός φεμινισμού του 21ου αιώνα.

Ο απλός τρόπος με τον οποίο είναι γραμμένο το μανιφέστο αποτελεί και μια τέλεια μεθοδολογική πρόταση εκφοράς ενός ηγεμονικού, λαϊκού φεμινιστικού λόγου που μπορεί να είναι μαζικός και ταυτόχρονα ριζοσπαστικός, που μπορεί να είναι κουίρ και ταυτόχρονα αριστερός, που μπορεί να περιλαμβάνει και να ονομάζει όλες τις διαφορετικές ταυτότητες των ανθρώπων που αποτελούν το 99%, που μπορεί να παίρνει θέση στα «δύσκολα» θέματα που απασχολούν και διχάζουν τον φεμινισμό: την σεξεργασία, την κατάργηση του σωφρονιστικού συστήματος, την ξεκάθαρη στήριξη των διεμφυλικών αδερφών μας.

Το μανιφέστο για το 99% αποτελεί ένα απαραίτητο σημείο αναφοράς και έμπνευσης για κάθε άνθρωπο που αγωνίζεται για την απαλλαγή της ανθρωπότητας από την εκμετάλλευση και την καταπίεση σε φεμινιστική κατεύθυνση. Καλωσορίζουμε την έκδοσή του στα ελληνικά!

Της Κατερίνας Σεργίδου

Λίγο πριν εκπνεύσει το 2022 οι εκδόσεις «Εκτός Γραμμής» κυκλοφόρησαν μια ιστορική έκδοση αναφοράς για το φεμινιστικό κίνημα, τον αντικαπιταλισμό και την Αριστερά. Πρόκειται για το βιβλίο «Φεμινισμός για το 99%: Μανιφέστο» των μαρξιστριών φεμινιστριών και ακαδημαϊκών, Τσίντσια Αρρούτσα, Τίθι Μπατασάρια και Νάνσυ Φρέιζερ. Το Φεμινιστικό Μανιφέστο -όπως επίσης αναφέρεται για ευκολία στους φεμινιστικούς κύκλους- είναι το βιβλίο με το οποίο εγκαινιάζουν οι εκδόσεις Εκτός Γραμμής την Μοβ σειρά τους, σε μια προσεγμένη και σκεπτόμενη μετάφραση των Γιώργου Καλαμπόκα και Αφροδίτης Χριστοδουλάκου.

Το φεμινιστικό μανιφέστο κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Verso το 2019 και έκτοτε μεταφράστηκε και συζητήθηκε σε πολλές γλώσσες. Οι τρεις συγγραφείς το αφιερώνουν στην συλλογικότητα Κόμπαχι Ρίβερ, μια συλλογικότητα μαύρων σοσιαλι-

Αλεξάνδρα Κολλοντάι.

Το φεμινιστικό μανιφέστο γράφεται δύο χρόνια μετά τις πρώτες διεθνείς φεμινιστικές και γυναικείες απεργίες του 2017 και 2018 και εκδίδεται στα ελληνικά τρία χρόνια μετά την πρώτη φεμινιστική απεργία στην Ελλάδα. Επίσης γράφεται σε συνθήκες μιας δομικής κρίσης όπως επαναλαμβάνουν οι συγγραφείς του. Μιας κρίσης που μπορεί να επιλυθεί «μόνο με μια εντελώς νέα μορφή κοινωνικής οργάνωσης». Οι συγγραφείς του δεν ξεχνούν ότι αυτή η δομική κρίση που διαπερνά τον πλανήτη βαθιάει και στηρίζεται σε διαχωριστικές απολύτως υπαρκτές όπως: βορράς-νότος, λευκοί-μη λευκοί, ιθαγενείς-αποικιοκράτες.

Νέο φεμινιστικό κύμα

Η σημασία που αποδίδεται στην έννοια της φεμινιστικής απεργίας ως θεωρητική έννοια αλλά και ως μαχητική πράξη είναι τεράστια και επανέρχεται σε πολλά σημεία του μανιφέστου. Μέσω της φεμινιστικής απεργίας από κάθε μορφή γυναικείας και θηλυκής εργασίας γίνεται εφικτή μια υπέρβαση και μια νέα ταξική και διαθεματική ενότητα που αντιλαμβάνεται τη

Γενάρης 2015: Η νικηφόρα

Του Αντώνη Νταβανέλου

Στις 25 Γενάρη του 2015, ο ΣΥΡΙΖΑ κέρδισε τις εκλογές (με 36,34% των ψήφων και 149 βουλευτές) και ανέτρεψε την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου. Ήταν η πιο σκληρή από τις «μνημονιακές» κυβερνήσεις και επιφανειακά η πιο ισχυρή, αφού συγκέντρωνε τις δυνάμεις των δύο μεγάλων παραδοσιακών κυβερνητικών κομμάτων της εποχής της Μεταπολίτευσης.

Η εκλογική και πολιτική ήττα της κυβέρνησης Σαμαρά-Βενιζέλου συνδυάστηκε με τη σοβαρή κρίση των βασικών συνιστωσών της. Η ΝΔ οδηγήθηκε σε αρνητικό ιστορικό ρεκόρ εκλογικής επιρροής, ενώ για τη σοσιαλδημοκρατία άρχιζε η εποχή της «πασοκοποίησης», του όρου που έκτοτε χρησιμοποιήθηκε διεθνώς για να περιγράψει το ενδεχόμενο εξαέρωσης των κάποτε ισχυρών σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων, στην περίοδο του σοσιαλφιλελεύθερου εκφυλισμού τους.

Αυτή η πολιτική ανατροπή δεν είχε τίποτα κοινό με τις συνθήκες εναλλαγές στην κυβερνητική εξουσία, όπου ο προηγούμενος διαχειριστής της συστημικής πολυκατοικίας καλείται απλώς να παραδώσει την θέση του στον επόμενο. Η ντόπια κυρίαρχη τάξη, με την υποστήριξη της διαβόητης τρόικας -της ΕΕ, του ΔΝΤ και της ΕΚΤ- έδωσε μάχη για να αποτρέψει αυτή την προοπτική και ήταν έντρομη μπροστά στον κίνδυνο να αποτύχουν οι προσπάθειές της. Καλύτερη απόδειξη για αυτόν τον ισχυρισμό είναι το μεγάλο κύμα «δραπέτευσης» κεφαλαίων προς το εξωτερικό, που πήρε πρωτοφανείς διαστάσεις λίγο πριν και μέσα στους πρώτους μήνες του 2015. Οι από πάνω γνώριζαν ότι αυτό που έρχεται έχει τον χαρακτήρα «ανοιχτής περιπέτειας» και αυτή η εκτίμησή τους ήταν σωστή.

Η ερμηνεία της πολιτικής και εκλογικής νίκης του ΣΥΡΙΖΑ το 2015 αποτέλεσε ένα μυστήριο για τους αναλυτές της εποχής, που στη συντριπτική πλειοψηφία τους παρέμειναν στο σκοτάδι.

Η απάντηση ήταν εξαιρετικά απλή και βρισκόταν μπροστά στα μάτια όλων, στη συγκλονιστική περίοδο της ανάπτυξης των μαζικών αγώνων μετά το 2011. Τον κορμό των αστικών πολιτικών δυνάμεων μιας ολόκληρης εποχής, τη συμμαχία της Δεξιάς με τη σοσιαλδημοκρατία στην υπεράσπιση της μνημονιακής βαρβαρότητας, δεν τσάκισε ένα «επιτελείο» με τάχα υπερφυσικές ικανότητες που φώλιαζε στην Κουμουνδούρου, αλλά η δύναμη των

γενικών απεργιών, των συλλαλητηρίων με εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές, το κίνημα της αγανάκτησης και η δράση της νεολαίας. Αυτή η δύναμη υπήρξε ο απόλυτος πρωταγωνιστής εκείνης της περιόδου, υπήρξε ο παράγοντας που άλλαξε όλα τα δεδομένα, και όποιος δεν το κατανοεί αυτό δεν πρόκειται να οδηγηθεί ποτέ σε αξιόπιστα συμπεράσματα.

Αναγνωρίζοντας την ορμητική είσοδο των μαζών στην πολιτική ιστορία στο ρόλο του «οδηγού» των πολιτικών εξελίξεων, δεν έχουμε πρόθεση να υποτιμήσουμε το ρόλο που έπαιξε ο υπαρκτός ΣΥΡΙΖΑ της εποχής. Έχουμε ένα πρόσθετο λόγο γι' αυτό: Σήμερα, μετά από διαδοχικές «διευρύνσεις» προς την κεντροαριστερά, στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ ένας σοσιαλδημοκρατικός χυλός αρέσκειται να επιτίθεται συστηματικά στον παλιό «ΣΥΡΙΖΑ του 3%», διεκδικώντας μια διαρκή συντηρητική μετατόπιση, ως εγγύηση τάχα μιας εκλογικής αποτελεσματικότητας ενάντια στη σαπίλα του Μητσοτάκη. Πράγματι, ο «ΣΥΡΙΖΑ των συνιστωσών» ξεκίνησε από ένα οριακό 3% και σε λίγα χρόνια έχτισε ένα πολιτικό ρεύμα που μπόρεσε -πέρα από κάθε πρόβλεψη- να ανατρέψει την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου. Πού αλήθεια στηρίζεται η αλαζονεία τούτων των σημερινών, που παίρνουν τις Τσαπανίδου, παίρνουν τους Γκλέτσους, αναζητούν μπασκεμπολίστες και δεν λένε να ξεκολλήσουν δημοσκοπικά απέναντι σε έναν ετοιμόρροπο Μητσοτάκη;

Η πρωθητική δυναμική του ΣΥΡΙΖΑ χτίστηκε μέσω της ριζοσπαστικοποίησης και της στροφής προς τα αριστερά. Την αρχική ώθηση έδωσε η συμμετοχή στο διεθνές κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και στις διαδικασίες του Κοινωνικού Φόρουμ. Η συνέχεια έγινε εφικτή υπό την προϋπόθεση της «αριστερής στροφής» του κόμματος του Συνασπισμού, της ρήξης με τα αλοιθωρίσματα προς τον σοσιαλδημοκρατικό «εκσυγχρονισμό», και την ανάληψη ηγετικών ευθυνών από την αριστερή πτέρυγα της εποχής, υπό τον Αλ. Αλαβάνο.

Στο ιδρυτικό συνέδριο του 2013, ο ΣΥΡΙΖΑ «δεσμεύτηκε» σε μια πολιτική που υποσχόταν την ανατροπή των μνημονιακών πολιτικών, την αντιστροφή της βάρβαρης λιτότητας, την αντιστροφή των ιδιωτικοποιήσεων, την απόρριψη των «θυσιών» με αντάλλαγμα την «παραμονή στο ευρώ», και σε μια πολιτική συμμαχιών που περιοριζόταν στο φάσμα «από την άκρα Αριστερά ως τα όρια των μη-μνημονιακών στελεχών της σοσιαλδημοκρατίας».

Στη βάση αυτής της πολιτικής εγκατέστησε μια σχέση πολιτικής αναγνώρισης με τα κινήματα -άλλοτε πετυχημένη και συμπαγή, άλλοτε αντιφατική και ανεπαρκή (πχ απεργία καθηγητών μέσα στις εξετάσεις κλπ)- αλλά ενεργή, διαρκή και δραστήρια. Το σύνθημα για μια «κυβέρνηση της Αριστεράς» έδινε την προοπτική μιας πολιτικής νίκης των μαζών, μέσα σε συνθήκες όπου μια άμεση κοινωνική επανάσταση δεν ήταν στην ημερήσια διάταξη. Έχει σημασία να θυμίσουμε ότι στο ιδρυτικό συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ ο στόχος για μια «κυβέρνηση της Αριστεράς» περιγράφεται ως «μεταβατικός σταθμός», ως αφετηρία επιτάχυνσης εξελίξεων προς τη γενικότερη κοινωνική απελευθέρωση και όχι ως καταληκτικός σταθμός, ως προσπάθεια ανάληψης της διαχείρισης του καπιταλισμού από τις δυνάμεις της Αριστεράς.

Σε αυτήν τη βάση χτίστηκε η πολιτική σχέση του «ΣΥΡΙΖΑ του 3%» με τη γενικευμένη και αριστερόστροφη ριζοσπαστικοποίηση του κόσμου εκείνης της περιόδου, η σχέση που οδήγησε στην πολιτική νίκη του Γενάρη του 2015. Σε αυτήν την πορεία ο ρόλος και οι δυνατότητες της ηγετικής ομάδας γύρω από τον Αλ. Τσίπρα είναι κατά πολύ κάτω από τους μύθους που σήμερα καλλιεργούν οι αρχηγοκεντρικές συνθήσεις. Περισσότερο καθοριζόταν από τις συνθήκες, παρά τις καθόριζε...

Ήταν κοινό μυστικό εκείνης της περιόδου η εκτίμηση ότι το πολιτικό σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ είχε «τρύπες» και επικίνδυνα κενά. Ποτέ δεν τα κρύψαμε, αντίθετα τα αναδεικνύαμε σε δημόσιο διάλογο, και ποτέ δεν υπερψηφίσαμε ακόμα και όταν κρύβονταν πίσω από

περίτεχνες «αριστερές» φραστικές διατυπώσεις. Θυμίζουμε άλλωστε ότι η «Αριστερή Πλατφόρμα», η αριστερή πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ, συγκροτήθηκε στο συνέδριο του 2013, όταν ο Τσίπρας ορκιζόταν ακόμα ότι η πρόθεσή του ήταν να καταργήσει τα μνημόνια με μια πράξη, ένα νόμο, αμέσως μετά την κατάρκτηση της πλειοψηφίας στη Βουλή.

Προσεγγίζοντας στο Γενάρη του 2015 ήταν καθαρό ότι οι εξελίξεις θα σφραγιστούν από τη μάχη στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ. Και αυτή είναι μια αλήθεια που υποτίμησε η εκτός ΣΥΡΙΖΑ ριζοσπαστική Αριστερά.

Αντιστροφή και ήττα

Σήμερα γνωρίζουμε ότι η αντοχή και η συνοχή του ΣΥΡΙΖΑ πάνω στο πολιτικό σχέδιο που οδήγησε στη νίκη του Γενάρη του 2015 κράτησε πολύ λίγο, τυπικά μέχρι τον Αύγουστο του '15, όταν υπογράφηκε το Μνημόνιο 3 (με την υποστήριξη της... ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ), αλλά ουσιαστικά ακόμα νωρίτερα, μέχρι τη συμφωνία με τους δανειστές στις 22 Φλεβάρη. Ήταν ένα από τα πιο γρήγορα ξεπουλημένα των εργατικών και λαϊκών ελπίδων και μια από τις πιο άτακτες υποχωρήσεις στην ιστορία της Αριστεράς. Στην πράξη η ηγετική ομάδα -το περίκλειστο σκιάδε «κόμμα» γύρω από τον Αλ. Τσίπρα- τρόμαξε από τη δυναμική που είχε απελευθερώσει η... νίκη του ΣΥΡΙΖΑ και αναζήτησε δρόμο συμβιβασμού με την ντόπια κυρίαρχη τάξη και των τρόικα.

Η πρώτη μεγάλη υποχώρηση ήταν η ανατροπή της πολιτικής των συμμαχιών που είχε αποφασίσει το συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ.

Η συγκρότηση κυβέρνησης μαζί

πολιτική μάχη που χάθηκε

Μετά τη συμφωνία του Φλεβάρη ήταν πλέον καθαρό ότι η φορά των εξελίξεων, τόσο ως γραμμή των δανειστών όσο και ως προσανατολισμός της κυβέρνησης Τσίπρα, ήταν προς την υποχρέωση υπογραφής ενός νέου μνημονίου βάρβαρης νεοφιλελεύθερης λιτότητας που, αυτή τη φορά, θα υπέγραφε μια... κυβέρνηση στο όνομα της Αριστεράς!

με τους «αντιμνημονιακούς» δεξιούς εθνικιστές των ΑΝΕΛ δεν ήταν καθόλου υποχρεωτική από τη συγκυρία και την εκλογική αριθμητική. Μια ηγεσία που δεν θα έτρεμε τον ίσιο της, ξεκινώντας από 149 βουλευτές, μπορούσε να διεκδικήσει ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή (διεκδικώντας έστω 1 ψήφο «ανοχής» από το ΚΚΕ ή τους κατακερματισμένους «προοδευτικούς» της εποχής), ή και να οδηγήσει σε αμέσως επόμενη εκβιαστική εκλογική αναμέτρηση, υπό την προϋπόθεση ότι θα ήταν αποφασισμένη να μην υποχωρήσει από το σχέδιο της αντιμνημονιακής ανατροπής. Μια τέτοια απαιτητική τακτική έχουν επιδείξει στο παρελθόν διάφοροι καθεστωτικοί πολιτικοί ηγέτες που, όμως, σε αντίθεση με τον Τσίπρα είχαν καθαρή στρατηγική στόχευση. Με δημόσια ανακοίνωση της ΔΕΑ είχαμε τότε καταγγείλει τη συγκρότηση κυβέρνησης μαζί με τους ΑΝΕΛ, υπογραμμίζοντας ότι το χειρότερο ζήτημα δεν ήταν ο Καμμένος αλλά οι προθέσεις που προανήγγειλε ο Τσίπρας με αυτήν τη «λύση».

Η επιλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν άφησε κανένα περιθώριο για αυταπάτες. Μετά μια σύντομη και παραπειστική τάχα διαπραγμάτευση με τον Δ. Αβραμόπουλο (!), ο Τσίπρας παρουσίασε την υποψηφιότητα του Προκόπη Παυλόπουλου (του στελέχους της Δεξιάς που κράτησε το «τιμόνι» του κράτους κατά τις συγκρούσεις του Δεκέμβρη του '08), φανερώνοντας τις υπόγειες σχέσεις με την καραμανλική πτέρυγα της ΝΔ. Η Γιάννα Γαϊτάνη, βουλευτριά Α' Θεσσαλονίκης και μέλος της ΔΕΑ, αρνούμενη την ψήφο στον Π. Παυλόπουλο και εξηγώντας το γιατί σε

δημόσια δήλωσή της στον Τύπο, ήταν το πρώτο «Όχι» στον Τσίπρα που ακούστηκε μέσα από την ΚΟ του ΣΥΡΙΖΑ.

Την περίοδο εκείνη τη ζήσαμε με μια βασική απόφαση της ΔΕΑ που «απαγόρευε» στα μέλη και στα στελέχη της τη διεκδίκηση οποιασδήποτε πολιτικής ή κρατικής θέσης (ακόμα και μεσαίας ή χαμηλής βαθμίδας) κατά την περίοδο άσκησης της κυβερνητικής εξουσίας από τον ΣΥΡΙΖΑ. Μοναδική εξαίρεση ήταν οι βουλευτές/τριες, εάν και εφόσον εκλέγονταν, διατηρώντας πάντα την ανεξαρτησία και την ελευθερία δημόσιας κριτικής στις αποφάσεις της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ.

Στις κρίσιμες εβδομάδες που ακολούθησαν, η ηγεσία της κυβέρνησης έχοντας ανατρέψει τη γραμμή των πολιτικών συμμαχιών κουρέλιασε τις πολιτικές δεσμεύσεις του ΣΥΡΙΖΑ, εγκαταλείποντας ακόμα και το μετριοπαθές «πρόγραμμα Θεσσαλονίκης» που είχε εισηγηθεί ο ίδιος ο Τσίπρας. Δεν επρόκειτο για μικρο-αλλαγές ή ενδιάμεσους συμβιβασμούς, αλλά για πλήρη αλλαγή πορείας. Οποιαδήποτε «μονομερής ενέργεια» αντιλιτότητας αποφεύχθηκε, η υπόσχεση για εθνικοποίηση ή δημόσιο έλεγχο των τραπεζών (που έβγαζαν έξω καθημερινά δισεκατομμύρια ευρώ) αναστάληκε, η παύση πληρωμών του χρέους μπήκε στο ψυγείο, το σύνθημα «καμιά θυσία για το ευρώ» αντιστραφθηκε στο «πάση θυσία μέσα στο ευρώ» κλπ. Μια κυβέρνηση που καμωνόταν ότι είναι ριζοσπαστική Αριστερά, εναπόθετε τις τύχες της σε μια «διαπραγμάτευση» με τους δανειστές, χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Όμως το έλλειμμα στρατηγικής και ταξικού κριτηρίου του Τσίπρα δεν χα-

ρακτάρηζε ανάλογα τον Σόιμπλε και τις ευρω-ηγεσίες. Που ήξεραν ότι όφειλαν να σκοτώσουν νωρίς το «ελληνικό παράδειγμα» για να εμποδίσουν τη «διάδοση» στην Ισπανία και στην Πορτογαλία. Ο στραγγαλισμός επισημοποιήθηκε με τη συμφωνία του Φλεβάρη του '15, που επέβαλλε στην κυβέρνηση την πληρωμή των δόσεων του χρέους «εγκαίρως και στο ακέραιο», χωρίς να δίνει το παραμικρό αντάλλαγμα, οδηγώντας τα Δημόσια Ταμεία στην κατάρρευση και την κυβέρνηση Τσίπρα προς μια ταπεινωτική παράδοση άνευ όρων. Οι ευθύνες του Γ. Βαρουφάκη στην υπογραφή αυτής της συμφωνίας είναι μεγάλες, όπως και οι ευθύνες όσων την ανέχθηκαν ή υποβάθμισαν τη σημασία της.

Όταν ο Τσίπρας ζήτησε την έγκριση της Βουλής για «διαπραγμάτευση» της συμφωνίας του Φλεβάρη, η Γιάννα Γαϊτάνη και η Έλενα Ψαρρέα (βουλευτριά Μεσσηνίας, μέλος του Κόκκινου Δικτύου) έδωσαν ξανά το δημόσιο «Όχι» μέσα από την ΚΟ του ΣΥΡΙΖΑ. Όμως ήταν φανερό ότι δεν ήταν αρκετό μπροστά στο μέγεθος της πρόκλησης. Η βροντερή δήλωση του Μανώλη Γλέζου που δεν άφησε περιθώρια παρερμηνείας ήταν η μοναδική «μεγάλη» φωνή στο ύψος των περιστάσεων.

Μετά τη συμφωνία του Φλεβάρη ήταν πλέον καθαρό (και το δηλώναμε δημόσια, γραπτά ή προφορικά, σε κάθε ευκαιρία) ότι η φορά των εξελίξεων, τόσο ως γραμμή των δανειστών όσο και ως προσανατολισμός της κυβέρνησης Τσίπρα, ήταν προς την υποχρέωση υπογραφής ενός νέου μνημονίου βάρβαρης νεοφιλελεύθερης λιτότητας που, αυτή τη φορά, θα υπέγραφε μια... κυβέρνηση στο όνομα της Αριστεράς!

Για την αριστερή πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ είχε έρθει η ώρα να σπάσει τα εσωκομματικά πλαίσια και την πειθαρχία (σε αποφάσεις που δεν είχαν καμιά κομματική «νομιμότητα») και να απευθυνθεί ανοιχτά στον κόσμο και στις άλλες δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Δεν έγινε, ή δεν έγινε τόσο καθαρά και δυνατά όσο χρειαζόταν. Δεν ήταν εύκολο. Το βάρος του εγχειρήματος «πρώτη φορά Αριστερά» ήταν μεγάλο και οδηγούσε σε επιλογές αναβλητικότητας που (παρόλο που δεν τις συμμεριζόμασταν) ήταν υποχρεωτικό να τις κατανοούμε. Γιατί η υπόθεση εξακολουθούσε να έχει το χαρακτήρα «ανοιχτής περιπέτειας», παρόλο που πλέον οι συνθήκες είχαν γίνει πολύ δυσμενέστερες.

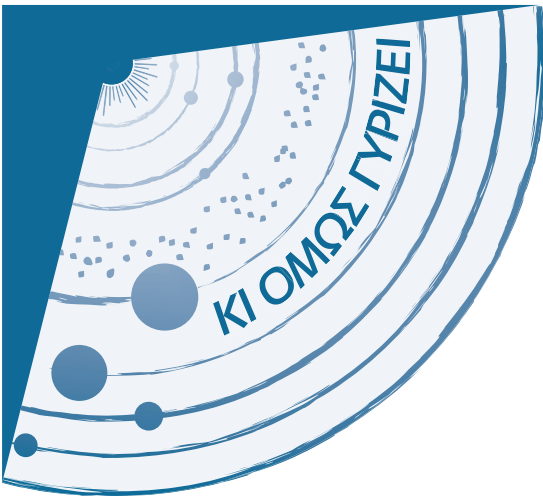
Η καλύτερη απόδειξη είναι η κορυφαία, και τελευταία, μεγάλη μάχη του δημοψηφίσματος. Η ίδια η απόφαση για δημοψήφισμα υποδεικνύει τις

δυσκολίες που είχε η ηγεσία Τσίπρα να ολοκληρώσει το ξεπούλημα και να φτάσει στην υπογραφή του μνημονίου 3. Η δυναμική της νίκης του Όχι στο δημοψήφισμα στηρίχθηκε, αφενός, στην αντοχή και στην επιμονή του πλατιού κόσμου, αλλά αφετέρου στην κίνηση μεγάλου μέρους των οργανώσεων του ΣΥΡΙΖΑ και της συντριπτικής πλειοψηφίας των μελών του, που κατανόησαν ενστικτωδώς ότι είναι η τελευταία ευκαιρία για να διασωθεί πολιτικά το εγχείρημα στο οποίο στήριζαν τις ελπίδες τους.

Στις παραμονές του δημοψηφίσματος έγινε μια άθλια απόπειρα ακύρωσής του, στην οποία συντονίζονταν δυνάμεις της Δεξιάς, της σοσιαλδημοκρατίας και τμήμα ηγετικών «πρωτοκλασάτων» του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό το πραξικόπημα ακυρώθηκε στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ. Όμως αυτό δεν ήταν αρκετό. Η συνέχεια απέδειξε ότι η Αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ και η ριζοσπαστική/αντικαπιταλιστική Αριστερά που είχε κατανοήσει τη σημασία του δημοψηφίσματος, όφειλαν να συντονιστούν δημόσια, να δημιουργήσουν επιτροπές αγώνα με στόχο όχι μόνο την εκλογική νίκη του ΟΧΙ, αλλά και την επιβολή της απόφασης με τρόπο δεσμευτικό πάνω στην ίδια την κυβέρνηση Τσίπρα.

Η ήττα μας σε αυτή τη μάχη, έκλεισε το «παράθυρο» ευκαιρίας, έκλεισε το μεγάλο κύκλο ελπίδων που πυροδότησαν οι κοινωνικοί αγώνες της λεγόμενης αντιμνημονιακής περιόδου. Με συνέπειες ιδιαίτερα αρνητικές για τον κόσμο μας που υποχρεώθηκε να υποστεί ένα ακόμα βαρύ μνημόνιο. Αλλά και με συνέπειες αρνητικές για το σύνολο της ριζοσπαστικής Αριστεράς που, ανεξάρτητα από το μετερίζι που βρισκόταν τότε, υποχρεώθηκε να συνεχίσει να δρα μέσα στο ξερό περιβάλλον που δημιούργησε μια σημαντική ήττα.

Τα συμπεράσματα από αυτήν τη συζήτηση είναι ενεργοί πολιτικοί παράγοντες ενόψει των ερχόμενων εκλογών. Το πρόβλημα της αξιοπιστίας είναι η βασική τροχοπέδη του ΣΥΡΙΖΑ, όπως δείχνουν όλες οι δημοσκοπήσεις. Το μίσος για τον Μητσοτάκη δεν αρκεί για να μετακινήσει από την αποχή υπολογίσιμα τμήματα των εργατών, των φτωχών, της νεολαίας, για όσο δεν φαίνεται στον ορίζοντα δύναμη ικανή να δημιουργήσει ξανά μαζική ελπίδα και προσδοκία. Η κυβερνητική αλλαγή, αν δεν συνδυάζεται με δεσμεύσεις που πείθουν ότι θα αλλάξει ο κοινωνικός συσχετισμός δύναμης, θα αντιμετωπίζεται ως μια (σχετικά αδιάφορη) εναλλαγή στη διαχείριση της κυβερνητικής εξουσίας.

Βραζιλία

Πριν καν κάνει τα πρώτα της βήματα η κυβέρνηση Λούλα, αποδεικνύεται ότι θα έχει απέναντί της έναν αποθρασυμένο, ριζοσπαστικοποιημένο κι επικίνδυνο «μπολσοναρισμό». Από την επομένη των εκλογών και τις συντονισμένες εφόδους σε τρία κυβερνητικά κτίρια, οπαδοί του νεοφασίστα πρώην προέδρου έχουν αποκλείσει δρόμους, έχουν αποπειραθεί να φυτέψουν βόμβες, έχουν κατασκηνώσει μόνιμα έξω από στρατιωτικές βάσεις, με το ίδιο πάντα αίτημα: Να ανατρέψει ο στρατός τον Λούλα. Τα μπλόκα στους δρόμους σαρώθηκαν από... οπαδούς ποδοσφαιρικών ομάδων, που έκαναν σε ένα απόγευμα αυτό που η αστυνομία επί μέρες χαρακτήριζε εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα. Οι έφοδοι στη Μπραζιλια έγιναν υπό την αδρανή εποπτεία της στρατιωτικής αστυνομίας, ενώ οι κατασκηνώσεις παραμένουν άθικτες υπό τα φιλικά βλέμματα των καρβανάδων, που ακόμα κι αν δεν ετοιμάζονται να κινηθούν άμεσα, σίγουρα απολαμβάνουν τη δημοφιλία τους ως «επίδοξοι σωτήρες του έθνους» σε αυτό το έξαλλο κομμάτι της βραζιλιάνικης κοινωνίας. Στον απόηχο της κλιμάκωσης με τις καταστροφές στα κυβερνητικά κτίρια της Μπραζιλια, μοιάζει να ενεργοποιείται το τμήμα του κράτους που δεν ενδιαφέρεται (σήμερα...) για πραξικοπηματικές περιπέτειες. Όμως τα πυκνά γεγονότα αυτών των ημερών προειδοποιούν για την απειλή που έχει εδραιωθεί στη βραζιλιάνικη κοινωνία, διαθέτει ερείσματα στο κράτος και έχει τη στήριξη μεγάλων πορτοφολιών, σαν αυτά που ναύλωσαν τα λεωφορεία για την Μπραζιλια. Η αντικαπιταλιστική Αριστερά, τα κινήματα, ο κόσμος του ΡΤ, έχουν να βαδίσουν σε μια δύσκολη περίοδο: Μάχης απέναντι σε μέτρα που θα επιβάλει η στρατηγική «ταξικής συνεργασίας» που προκρίνει ο Λούλα, διεκδίκησης που θα σπάει αυτά τα όρια, και μαχητικής επαγρύπνησης ενάντια στο φίδι του Μπολσοναρισμού που καιροφυλακτεί να δαγκώσει πιο επικίνδυνα, σε μια πιο ευνοϊκή συγκυρία...

Βρετανία

Τον Ιούνη του 2022, τα βρετανικά ΜΜΕ ανησυχούσαν για ένα «καλοκαίρι της δυσaréσκειας» -και οι φόβοι τους επιβεβαιώθηκαν. Στη συνέχεια επιβεβαιώθηκε ένας άλλος φόβος, αυτός της επιστροφής στην απεργιακή δράση μέσα στο φθινόπωρο. Γύρω στο Νοέμβρη, ο δημόσιος διάλογος αφορούσε την προσπάθεια της κυβέρνησης Σούννακ να αποφύγει έναν απεργιακό χειμώνα. Δεν τον απέφυγε. Ο απεργιακός αναβρασμός κρατά πλέον 8 μήνες (!) και δεν δείχνει σημάδια υποχώρησης. Μια σειρά από κλάδοι -συγκοινωνίες, ταχυμεταφορές, σχολεία-πανεπιστήμια, νοσοκομεία- παραμένουν σε κινητοποιήσεις, ενώ άλλοι βρίσκονται σε διαδικασίες ψηφοφοριών. Το «καλεντάρι» του Γενάρη περιλαμβάνει 8 μέρες με σημαντικές απεργιακές κινητοποιήσεις και αρκετές άλλες μικρότερες. Πλέον τους αναλυτικούς πίνακες «ποιος απεργεί πότε» στη διάρκεια του

επόμενου μήνα, δεν τους βρίσκει κανείς μόνο στα σάιτ της βρετανικής αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, αλλά φιγουράρουν και... στις στήλες των Financial Times. Η κυβέρνηση των Τόρηδων έχει προαναγγείλει μια νέα απεργιοσπαστική νομοθεσία (σε μια χώρα με ήδη ασφυκτικό αντισυνδικαλιστικό πλαίσιο) «μέσα στις επόμενες εβδομάδες», ενώ ο Σούννακ δείχνει πρόθεση να συναντηθεί με τα συνδικάτα για (πολύ θολές ως προς το περιεχόμενο) «συνομιλίες». Απέναντι στο συνδυασμό καρότου και μαστιγίου, θα είναι κρίσιμο να προχωρήσει η ιδέα μεταξύ κάποιων ομοσπονδιών για μια πανεθνική μέρα κοινής απεργιακής δράσης το Φλεβάρη. Αλλά θα χρειαστεί και η καθημερινή κλιμάκωση -σε κάθε κλάδο και χώρο δουλειάς που είναι σε αναβρασμό- για να μην αποτελέσει μια τέτοια μέρα «πυροτέχνημα», αλλά ενδιάμεσο σταθμό. Σε κάθε περίπτωση, η εργατική τάξη του Νησιού δημιουργεί ένα «υπόδειγμα» που πρέπει να ακολουθήσουμε όλοι κι όλες...

Περού

Με ένα κοινοβουλευτικό πραξικόπημα, η αντιπολίτευση ανέτρεψε τον αριστερό πρόεδρο Πέδρο Καστίγιο και τον έκλεισε στη φυλακή. Η σκληρή Δεξιά της χώρας επιχειρούσε την ανατροπή του από την στιγμή της εκλογής του. Είχε ήδη καταθέσει δύο (αποτυχημένες) προτάσεις μομφής, ενώ τα ΜΜΕ είχαν εξαπολύσει ένα λυσσαλέο πόλεμο εναντίον του. Ετοιμάζονταν για την τρίτη προσπάθεια, όταν ο Καστίγιο επιχείρησε μια προληπτική διάλυση του Κογκρέσου. Αποδείχθηκε αυτογκόλ, καθώς χάρισε στη Δεξιά την πλειοψηφία (που δεν διέθετε ως τότε) για την ανατροπή του. Σε ένα πολιτικό-θεσμικό σύστημα που με τις διάφορες νομικές «δικλείδες» αλληλοελέγχου Προέδρου-Κογκρέσου έχει προκαλέσει αναρίθμητα τέτοια κρισιακά επεισόδια (διάλυσης της Βουλής από τον Πρόεδρο, ανατροπής του Προέδρου από τη Βουλή), το ζήτημα δεν είναι οι «τύποι», αλλά το τι αποφασίζει ο σκληρός πυρήνας του κράτους. Η δικαστική εξουσία καταδίκασε την ενέργεια του Καστίγιο, η στρατιωτική και αστυνομική ηγεσία αρνήθηκε να τον στηρίξει -ενώ και οι δύο έδωσαν πλήρη κάλυψη στην εξίσου «οριακή θεσμικά» ενέργεια της πλειοψηφίας του Κογκρέσου. Η τελευταία πράξη μιας ταραχώδους θητείας (που περιλάμβανε 5 αλλαγές πρωθυπουργών και πολλές δεκάδες αλλαγές υπουργών μέσα σε τριμήνιο) ήταν ενδεικτική της απομόνωσης του Καστίγιο. Έχοντας απέναντί του τους πάντες και τα πάντα (κράτος, εργοδότες, ΜΜΕ, την πλειοψηφία της Βουλής), δεν προχώρησε καμιά από τις κομβικές υποσχέσεις του, αναζητούσε συναινέσεις αλλάζοντας πρόσωπα της κυβέρνησης (προς τα δεξιότερα) και καταθέτοντας όλο και πιο «νερωμένες» τις φιλεργατικές προτάσεις του, αλλά πάντα έβρισκε τοίχο σε μια πολιτική και οικονομική ελίτ που δεν ανέχεται καν να συνομιλήσει/διαπραγματευτεί με έναν ταπεινό «ιθαγενή»...

νή συνδικαλιστή» και αποδείχθηκε αφοσιωμένη στο να βάλει τέλος σε αυτή την «ερωσουλία», ακόμα κι αν αποδείχθηκε ότι δεν κινδύνευαν τα προνόμια της. Στη διαδρομή υποχώρησε, ο Καστίγιο απομονώθηκε και από το Peru Libre (το μικρό ακροαριστερό κόμμα με το οποίο είχε εκλεγεί) και την υπόλοιπη κοινοβουλευτική Αριστερά, που την ώρα της κρίσιμης ψηφοφορίας κατακερματίστηκε με κάποιους να στηρίζουν τον Καστίγιο, άλλους να ψηφίζουν την ανατροπή του και άλλους να απέχουν. Η τελευταία του απόπειρα να σπάσει το αδιέξοδο, ήταν ενδεικτική της απελπιστικής θέσης που είχε βρεθεί: Συνδυάζοντας το κλείσιμο του Κογκρέσου με την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης, πρακτικά ζητούσε από το στρατό και την αστυνομία να τον στηρίξουν. Σύμφωνα με κάποιους αναλυτές, κάποιοι καλοθελητές από τον στενό κύκλο προσωπικών συμβούλων με τον οποίο είχε περιβάλει τον εαυτό του, τον προέτρεψαν σε αυτή την κίνηση, διαβεβαιώνοντάς τον ότι η στρατιωτική ηγεσία θα ανταποκριθεί... Μετά από την αρχική παθητικότητα, ξέσπασε ένα μαζικό κίνημα ενάντια στο πραξικόπημα, με απεργίες και αποκλεισμούς δρόμων, που ζητά την απελευθέρωση του Καστίγιο από τη φυλακή, νέες εκλογές και νέο Σύνταγμα. Είναι όσοι κι όσες (ιδιαίτερα στην ιθαγενική ύπαιθρο αλλά και σε πόλεις) αντιλαμβάνονται την από τα δεξιά ανατροπή του Καστίγιο ως προσβολή στους ίδιους και τους μαζικούς αγώνες που τον «εκτίναξαν» στην εξουσία από το πουθενά. Είναι και η μόνη δύναμη την οποία θα έπρεπε να ενεργοποιήσει ο Καστίγιο για να αντιμετωπίσει τους θεσμικούς «θεούς και δαίμονες» απέναντί του. Η φορά των εξελίξεων στο Περού θα κριθεί από την ανθεκτικότητα και τη ριζοσπαστικοποίηση αυτού του κινήματος...

Το προεκλογικό σκηνικό στην Κύπρο

Του Πέτρου Γιαννούλη

Ο απερχόμενος πρόεδρος Αναστασιάδης έκλεισε μια δημόσια ομιλία του σε -φαινομενικά τουλάχιστον- ανύποπτο χρόνο και χώρο με έναν τρόπο που ξεσήκωσε αντιδράσεις. Αντιδράσεις σε ένα πολιτικό περιβάλλον όπου η συναίνεση αποτελεί τον κανόνα. Τα λόγια του είχαν ως εξής: «Θέλω να σας βεβαιώσω ότι ανεξάρτητα του ποιος θα είναι ο Πρόεδρος, δεδομένου ότι όπως διαφαίνεται θα είναι ένας εκ των τριών συνεργατών μου, θα έχω την επιρροή έτσι ώστε αυτή η αγάπη να μεταλαμπαδευτεί και να συνεχίσει κατά τον ίδιο τρόπο η κρατική συμπαράσταση» (15/10/2022 σε φιλανθρωπικό δείπνο του Μελάθρου Αγωνιστών ΕΟΚΑ). Παρότι τις επόμενες μέρες ο Αναστασιάδης επιχείρησε να ανασκευάσει λέγοντας ότι αστειευόταν, δυστυχώς αυτή του η δήλωση περιγράφει εξαιρετικά και με συνοπτικό τρόπο την πραγματικότητα... Οι τρεις βασικοί διεκδικητές της προεδρίας υπήρξαν όντως στενοί συνεργάτες του και η πεποίθηση πως η επιρροή του είναι δεδομένη δεν είναι αστείο.

Οι υποψήφιοι

Οι εκλογές θα διεξαχθούν στις 5 Φλεβάρη και ο υποψήφιος που εμφανίζεται πρώτος στις δημοσκοπήσεις είναι ο πρώην Υπουργός Εξωτερικών της κυβέρνησης Νίκος Χριστοδουλίδης. Δεν έχει πάρει το επίσημο χρίσμα του Δημοκρατικού Συναγερμού και η υποψηφιότητα του παρουσιάστηκε περίπου ως «αποστασία» αλλά είναι βγαλμένος από τα σπλάχνα του κόμματος και διαγράφηκε από αυτό μόλις πριν λίγες μέρες. Το «πουλέν» του Αναστασιάδη ήταν από τους πρωταίτιους του ναυαγίου στο Κραν Μοντανά και έχει διείσδυση σε μεγάλη μερίδα του «πατριωτικού χώρου» τόσο εντός του ΔΗΣΥ όσο και ευρύτερα. Υποστηρίζεται από τα κόμματα του επονομαζόμενου κέντρου (ΕΔΕΚ, ΔΗΚΟ, ΔΗΠΑ) που συγκολληθήκαν για μια ακόμη φορά ευκαιριακά βλέποντας στο πρόσωπο του μια ευκαιρία πρόσβασης στην κεντρική εξουσία.

Ο επίσημος υποψήφιος του ΔΗΣΥ είναι ο Αβέρωφ Νεοφύτου. Εκλέχτηκε πρόεδρος του ΔΗΣΥ το 2013 στη θέση του Αναστασιάδη. Αν και όχι ιδιαίτερα χαρισματικός επικοινωνιακά, ο Νεοφύτου έχει αποδείξει πως είναι

ικανότατος στους παρασκηνιακούς πολιτικούς χειρισμούς και αποτελεί βασικό εκφραστή των συμφερόντων των από πάνω. Η σχέση του με τον Αναστασιάδη υπήρξε συχνά συγκρουσιακή και ο Νεοφύτου είχε εκφράσει τη δυσαρέσκεια του για το γεγονός ότι η υποψηφιότητα του δεν υποστηρίχθηκε επαρκώς από τον απερχόμενο πρόεδρο. Μπαίνοντας όμως στην τελική ευθεία της προεκλογικής περιόδου οι πιέσεις του απέδωσαν καρπούς και τουλάχιστον το επίσημο κόμμα έχει ευθυγραμμιστεί πίσω του. Παρόλα αυτά, ως επίσημος υποψήφιος του ΔΗΣΥ χρεώνεται τη φθορά της απερχόμενης κυβέρνησης, μιας κυβέρνησης που διεκδικεί επάξια τον τίτλο της χειρότερης. Αυτό σε συνδυασμό με την επαμφοτερίζουσα στάση του Αναστασιάδη απέναντι στους δύο υποψηφίους της δεξιάς φαίνεται να του στοιχίζει, καθώς -δημοσκοπικά τουλάχιστον- βρίσκεται πολύ πίσω από τον Χριστοδουλίδη.

Και αν όσα συμβαίνουν στο στρατόπεδο της δεξιάς είναι λίγο ως πολύ αναμενόμενα, η υποψηφιότητα του ΑΚΕΛ, που διεκδικεί ασθμαίνοντας τη δεύτερη θέση, είναι μια πονεμένη ιστορία. Το ΑΚΕΛ αποφάσισε φαίνεται «να αλώσει από τα μέσα το κάστρο της δεξιάς» και επέλεξε ως υποψήφιο πρόεδρο τον Ανδρέα Μαυρογιάννη, διπλωμάτη καριέρας, ο οποίος το 2013 διορίστηκε από τον Αναστασιάδη ως διαπραγματευτής της ελληνοκυπριακής πλευράς στις συνομιλίες για το Κυπριακό. Από αυτή τη θέση παραιτήθηκε εκφράζοντας τη διαφωνία του με τη γραμμή Αναστασιάδη -λίγο καθυστερημένα ομολογουμένως- τον Απρίλη του 2022. Δεν γνωρίζουμε αν

το σχέδιο απόσπασης ψήφων από τη δεξιά θα δουλέψει (μάλλον όχι από ότι φαίνεται προς το παρόν) αλλά είναι σίγουρο πως η επιλογή Μαυρογιάννη έχει απογοητεύσει ένα μεγάλο μέρος της αριστερής βάσης του κόμματος που ακούει τον υποψήφιο του να δηλώνει περήφανα «δεν έχω ψηφίσει ποτέ ΑΚΕΛ».

Και εκεί που φαινόταν ότι η κυπριακή κοινωνία βρίσκεται μπροστά σε πλήρες αδιέξοδο ξεσπά μια συνταρακτική απεργία των εργαζόμενων στη εταιρία διανομής «wolt» που μας θυμίζει ότι η μόνη χαμένη μάχη είναι αυτή που δεν δίνεται... Όμως για το χρονικό αυτής της απεργίας που οργανώθηκε από μετανάστες, φοιτητές και αιτητές ασύλου με μηδενικά εργασιακά και πολιτικά δικαιώματα θα αφιερώσουμε ένα ξεχωριστό άρθρο στο Rproject τις επόμενες μέρες.

Η κατάσταση στο Βορρά

Η εκλογή του Ερσίν Ταταρ πριν δύο χρόνια στη Βόρεια Κύπρο εγκαινίασε μια νέα περίοδο όπου ο έλεγχος της τουρκοκυπριακής κοινότητας από τους μηχανισμούς του Ερντογάν έγινε πιο ασφικτικός. Όμως οι δημοτικές εκλογές που έγιναν στις 25 Δεκέμβρη επιβεβαίωσαν την εκτίμηση πως όλα αυτά τα χρόνια ο αγώνας συνεχίζεται και τίποτα δεν έχει κριθεί. Η τουρκοκυπριακή αριστερά κατάφερε να κερδίσει επτά δήμους και μάλιστα μερικούς από τους πιο κρίσιμους (Λευκωσία, Κερύνεια, Αμμοχώστου). Έτσι, το επιχείρημα πως οι Τουρκοκύπριοι είναι το μακρύ χέρι του Ερντογάν καταρρίπτεται ακόμη μια φορά από την πραγματικότητα. Μια πολύ μεγάλη μερίδα Τουρκοκυπρίων εξακολουθεί

να ελπίζει στην προοπτική λύσης του Κυπριακού και ειρηνικής συνύπαρξης και προσπαθεί μαχητικά να κρατήσει ζωντανή αυτή την προοπτική παρά τις αντιξοότητες και τις απογοητεύσεις. Αν αυτή η διάθεση περάσει και στην άλλη πλευρά του συρματοπλέγματος, αυτή η προοπτική μπορεί να γίνει πραγματικότητα.

Αυτή η προοπτική είναι και η μόνη βιώσιμη καθώς το τελευταίο διάστημα έχουν ξαναξεσταθεί τα σχέδια εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων φυσικού αερίου που βρίσκονται εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Το σενάριο που προκρίνει η κυπριακή κυβέρνηση δεν είναι πλέον αυτό της εξαγωγής μέσω αγωγού στην Ευρώπη. Αυτό που εξετάζεται είναι η κατασκευή αγωγού που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από το Ισραήλ στην Κύπρο με στόχο την εξαγωγή του με πλοία στην Ευρώπη και αλλού καθώς «έχει χαμηλότερο κόστος, είναι πιο τεχνικά εφικτό και παρέχει μεγάλη ευελιξία», όπως δήλωσε πρόσφατα στο Associated Press η Υπουργός Ενέργειας Νατάσα Πηλείδου. Αυτά τα σενάρια έχουν ανοίξει και πάλι την όρεξη στους ενεργειακούς κολοσσούς και στην ντόπια αστική τάξη που υπολογίζουν ότι μπορούν να κερδοσκοπήσουν όσο ο πόλεμος επιτείνει την ενεργειακή κρίση και μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις η τουρκοκυπριακή τάξη δεν αναμένεται να μείνει με σταυρωμένα τα χέρια. Σε μια τόσο ρευστή και τεταμένη περίοδο, το μοναδικό εχέγγυο ειρήνης είναι η κοινή δράση των από τα κάτω και στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος.

Ιταλία: Ένα αντιδραστικό σχέδιο παλινόρθωσης

Του Φράνκο Τουριλιάτο*

Ο δεξιός συνασπισμός, υπό την αποφασιστική ηγεσία του ακροδεξιού κόμματος Φραττέλι Ντ' Ιτάλια (Αδελφοί της Ιταλίας), κέρδισε τις εκλογές στις 25 Σεπτεμβρίου. Εγκαινιάζει μια νέα φάση γεμάτη κινδύνους για το εργατικό κίνημα και για τα ατομικά, κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα των πολιτών.

Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα αντιδραστικό σχέδιο παλινόρθωσης μιας συντηρητικής κοινωνίας που να στηρίζεται στην ταυτότητα, όπως εκφράζεται από το τρίπτυχο «Θεός, Πατρίδα, Οικογένεια». Αυτό το σχέδιο στηρίζεται επίσης στην πλήρη υιοθέτηση υπερ-νεοφιλελεύθερων πολιτικών και της κεντρικού ρόλου των επιχειρήσεων. Η εφημερίδα «Μανιφέστο» το αποκάλεσε «σατανική ένωση της ακροδεξιάς με το νεοφιλελεύθερο δόγμα».

Είναι μια κυβέρνηση μετριότητων, δηλωμένων αντιδραστικών και μετα-φασιστών, με 11 από τους υπουργούς της να ανήκουν στην εποχή Μπερλουσκόνι, ανταναικλώντας την πολιτική, ιδεολογική και υλική πραγματικότητα των ρευμάτων της Δεξιάς. Βλέπουμε μια στενόμαυλη, μικροαστική «Ιταλία», η οποία έχει δική της μακρά προϊστορία, αλλά η οποία έχει και διασυνδέσεις με τις εθνικές και διεθνείς κυρίαρχες δυνάμεις αυτής της φάσης του καπιταλισμού.

Αυτή η Δεξιά εδραιώθηκε εξαιτίας της ιδεολογικής καθυστέρησης πολλών εργαζομένων και της των πολιτικών που ακολούθησαν οι κεντροαριστερές κυβερνήσεις οι οποίες αποπροσανατόλισαν και απογοήτευσαν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού. Η Δεξιά θα αξιοποιήσει στον απόλυτο βαθμό τις πολιτικές και θεσμικές εξουσίες που έχει πλέον στη διάθεσή της.

Τα πρώτα μέτρα

Τα πρώτα μέτρα της κυβέρνησης δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία: Δρακόντειες ρυθμίσεις αστυνομικού κράτους οι οποίες στοχεύουν κάθε συγκέντρωση ή κατάληψη χώρων ή κτιρίων από πάνω από 50 άτομα που θα μπορούσε να προκαλέσει μια επικίνδυνη κατάσταση. Δεν επιβάλλει μόνο πρόστιμα στο ύψος της στρατόσφαιρας, αλλά κυρίως επιβάλλει και ποινές φυλάκισης ως και 6 χρόνια. Η ρύθμιση παρουσιάζεται ως πολιτική ενάντια στα ρέιβ πάρτι, αλλά στην

πραγματικότητα θέλει να στοχοποιήσει τις απεργίες, τις απεργιακές φρουρές, τις καταλήψεις σχολείων/πανεπιστημίων (οι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης δέχτηκαν ήδη μια βάνουση επίθεση) και πάνω από όλα τις καταλήψεις εργοστασίων.

Όσον αφορά τον έλεγχο της πανδημίας Κοβίντ, καταργούνται όλα τα μέτρα, ακόμα και τα ελάχιστα. Δεν θα υπάρξουν άλλοι περιορισμοί. Οι γιατροί που αρνήθηκαν να εμβολιαστούν επέστρεψαν στις δουλειές τους άμεσα. Αυτά έστειλαν μήνυμα «όχι άλλα περιοριστικά μέτρα» και ικανοποιούσαν τον λαό του «Οχι Εμβόλιο», με τον οποίο πάντοτε φλέρταραν οι δεξιοί και από τον οποίο κέρδισαν πολλές ψήφους.

Το κυβερνητικό πρόγραμμα

Εξηγώντας το πρόγραμμά της, η Τζόρτζια Μελόνι προσέθεσε μια τέταρτη θεότητα στη συνθησιμένη της τριάδα «Θεός-Πατρίδα-Οικογένεια», στην οποία θυσιάζονται τα πάντα: «Επιχειρήσεις». Η Μελόνι προτείνει ως κεντρικό κορμό του προγράμματός της μια πλήρη συνέχεια με τις οικονομικές πολιτικές της κυβέρνησης Ντράγκι. Πραγματικά, εδώ και μήνες βρίσκεται σε διαρκείς διαβουλεύσεις μαζί του, παρότι τυπικά βρισκόταν στην αντιπολίτευση. Είναι τόσο έντονη η επιθυμία να μην εμποδιστούν με κανένα τρόπο οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των αφεντικών που το σύνθημα είναι «μην ενοχλείτε όσους θέλουν να προχωρήσουν μπροστά». Η Μελόνι προτείνει κι αυτή τη σειρά της μέτρα που εφαρμόζουν εδώ και χρόνια κεντροδεξιές και κεντροαριστερές κυβερνήσεις, με κάθε είδους οφέλη για τα αφεντικά αλλά κανένα για τους εργάτες:

- Μειώσεις φόρων
- Περικοπές των εργοδοτικών εισφορών ασφάλισης
- Φοροαπαλλαγές για εταιρίες που κάνουν προσλήψεις
- Επιδότηση των επιχειρήσεων
- Απλοποίηση των ρυθμιστών κανόνων και συνεπώς των ελέγχων

Σε αυτά μπορούμε να προσθέσουμε τον αντιδραστικό ενιαίο φορολογικό συντελεστή [ΣΤΜ: ίδιο για κάθε εισόδημα, για φυσικά πρόσωπα κι επιχειρήσεις] και την απελευθέρωση του όγκου μετρητών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιαδήποτε συναλλαγή, κάτι που ανοίγει την πόρτα στην φοροαποφυγή και τη διαφθορά.

«Ελευθερία, ελευθερία, ελευ-

θερία», ψάλλει η Μελόνι... αλλά θα έπρεπε να προσθέσει «στην εκμετάλλευση»

Εδώ μπορούμε να εντοπίσουμε μια ιδιαίτερη ιταλική πραγματικότητα: το μέγεθος και ρόλος της μικρομεσαίας αστικής τάξης είναι πολύ ανώτερα από ό,τι σε άλλες χώρες. Πολλές τέτοιες επιχειρήσεις, για παράδειγμα στον τουρισμό ή στην εστίαση, έχουν επιβιώσει στον καπιταλιστικό ανταγωνισμό μόνο εξαιτίας της έντονης εκμετάλλευσης των εργαζομένων τους, όπως και από την αποφυγή καταβολής φόρων και εισφορών, διάφορες φοροελαφρύνσεις και κρατικές επιδοτήσεις. Από αυτές προέρχονται τα εκατομμύρια ανθρώπων που αποτελούν τη μαζική βάση των δυνάμεων της Δεξιάς, και ιδιαίτερα της Λέγκας (του Σαλβίνι) και των Φρατέλι. Αυτοί οι άνθρωποι αισθάνονται ότι απειλούνται έντονα από τη βαθιά οικονομική κρίση. Αισθάνονται οργή απέναντι στα πολιτικά κόμματα, εκφράζουν κοινωνική μνησικακία απέναντι σε άλλους, όπως οι μετανάστες και είναι γενικά σε αναταραχή. Οι Φρατέλι έχουν αντλήσει μεγάλο μέρος της υποστήριξής τους από αυτό το κοινωνικό στρώμα. Προκειμένου να ικανοποιήσει αυτή την κοινωνική βάση, η Μελόνι κόβει πόρους από άλλα τμήματα της κοινωνίας. Οπότε κόβει το «εισόδημα του πολίτη». Πρόκειται για ένα αρκετά περιορισμένο κοινωνικό επίδομα το οποίο κοστίζει μόλις 7 δισ. ετησίως -πολύ λιγότερα από τα δεκάδες δισεκατομμύρια που κατευθύνονται στις μεγάλες και στις μικρές επιχειρήσεις. Παρόλα αυτά, αυτό το κοινωνικό επίδομα έχει επιτρέψει σε αρκετά εκατομμύρια ανθρώπους, ιδιαίτερα στο Νότο, να επιβιώνουν.

Αυτή η κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται για τα 5 εκατομμύρια ανθρώπους που ζουν στην απόλυτη φτώχεια, τα άλλα 5 εκατομμύρια που ζουν σε σχετική φτώχεια, τα υψηλά επίπεδα ανεργίας και επισφαλούς απασχόλησης, τους χαμηλούς μισθούς και τις συντάξεις που διαβρώνονται από τον πληθωρισμό που φτάνει σήμερα στο 12%. Θα δούμε το επόμενο διάστημα τι είδους μέτρα θα ληφθούν όσον αφορά τους λογαριασμούς ρεύματος.

Οι προτάσεις της κυβέρνησης για θεσμικές αλλαγές προκύπτουν επίσης εύλογα από το συνολικό της πρόγραμμα και την αυταρχική της ιδεολογία. Ταιριάζουν επίσης με τις τάσεις που έχουν διαφανεί και σε άλλες καπιταλιστικές χώρες: Ενίσχυση του ρόλου του προέδρου, αλλά και διαφοροποιημένη αυτονομία

των περιφερειών, η οποία θα διαιρέσει ακόμα περισσότερο την Ιταλία. Η Μελόνι επίσης επιβεβαιώνει τον εθνικιστικό και ιμπεριαλιστικό ρόλο της Ιταλίας, που πρέπει περισσότερο από ποτέ να διατηρεί στρατεύματα εκτός συνόρων για να υπερασπίζεται τα συμφέροντά της. Είναι αναπόσπαστο τμήμα της πολιτικής της μια ραγδαία αύξηση των στρατιωτικών δαπανών, την αύξηση των οποίων από τα 25 στα 38 δισ. ετησίως έχει ήδη αποφασίσει το Κοινοβούλιο, σχεδόν ομόφωνα. Δίνεται απόλυτη στήριξη στο Ιταλικό στρατιωτικό βιομηχανικό σύμπλεγμα. Όλα αυτά υλοποιούνται εντός της συμμαχίας με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ. Ο ιταλικός ιμπεριαλισμός παραμένει στενά

Η Μελόνι προσέθεσε μια τέταρτη θεότητα στη συνθησιμένη της τριάδα «Θεός-Πατρίδα-Οικογένεια», στην οποία θυσιάζονται τα πάντα: «Επιχειρήσεις»

ενταγμένος στο δυτικό ιμπεριαλισμό.

Για την κυβέρνηση, η μόνη οικογένεια που υφίσταται πρέπει να είναι η παραδοσιακή, η οποία θα υποστηριχθεί με «ένα μαζικό σχέδιο επανακατάλυσης της ομορφιάς της γονεϊκότητας».

Για τη νεολαία, η κυβέρνηση θέλει πολύ αθλητισμό, κάμποσο πολιτισμό, αλλά πάνω από όλα προώθηση της «κουλτούρας της επιχειρηματικότητας» και φοιτητικά δάνεια. Φυσικά αν οι νέοι άνθρωποι εξεγερθούν ενάντια στην υπάρχουσα κατάσταση πραγμάτων θα αντιμετωπίσουν παλιούς και νέους καταπιεστικούς νόμους.

Για τους μετανάστες, το πρόγραμμα αφορά την άγρια εκμετάλλευση όσων κατάφεραν να φτάσουν στην Ιταλία και την προσπάθεια, που έγινε και στο παρελθόν, να σταματήσει η μετανάστευση από την άλλη πλευρά της Μεσογείου. Όσοι φεύγουν να γλιτώσουν από πολέμους και την πείνα μπορούν να πεθάνουν, αλλά μακριά από τα βλήματα μας.

Μετά από 3 χρόνια πανδημίας, ένα τεράστιο κοινωνικό δράμα με 180.000 νεκρούς και ένα σύστημα υγείας υπό κατάρρευση, η δημόσια περίθαλψη θα

Και νεοφιλελεύθερο

έπρεπε να βρίσκεται σε επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής. Χρειάζονται θηριώδεις πόροι για να αναζωογονηθεί: Αντ' αυτού δεν συμβαίνει τίποτα, εκτός από το πράσινο φως για περαιτέρω ιδιωτικοποίηση.

Διαγράφοντας τους αγώνες και την εναλλακτική σκέψη

Η Μελόνι δεν θέλει να επαναστατικοποιήσει το καπιταλιστικό σύστημα, παρά μόνο να ενεργοποιήσει στον απόλυτο βαθμό τις πιο αρνητικές του τάξεις, με ένα σχέδιο ιδεολογικής και υλικής παλινόρθωσης.

Σε αυτό το ζήτημα, πολλοί συγγραφείς έχουν ανακαλέσει τις Γκραμισιανές έννοιες της παθητικής επανάστασης και της ανατρεπτικής φύσης των αρχουσών τάξεων όταν θέλουν να αντιμετωπίσουν τις αντιφάσεις του συστήματος. Στην πραγματικότητα, η ιταλική αστική τάξη έχει υλοποιήσει από καιρό μια νέα παθητική επανάσταση (νομίζω ότι είναι πιο σωστός ο όρος αντεπανάσταση), ανατρέποντας το συσχετισμό δύναμης που προέκυψε την εποχή των αγώνων της δεκαετίας του 1970 και καταστρέφοντας μεγάλο μέρος των κατακτήσεων των εργαζόμενων τάξεων. Το πρόβλημά της είναι ότι δεν κατάφερε να ξεπεράσει την κρίση πολιτικής ηγεσίας, εξοπλιζόμενη με τις θεσμικές και κομματικές δομές που θα μπορούσαν να εγγυηθούν επαρκή κοινωνική σταθερότητα. Είναι δύσκολο για την αστική τάξη να δεχτεί ότι, με δεδομένα τα αρνητικά τους, οι Φρατέλι Ντ' Ιτάλια μπορούν να εγγυηθούν μια εποχή σταθερότητας, παρότι θα τους χρησιμοποιήσουν ενάντια στην εργατική τάξη.

Η Μελόνι αφηγείται μια φαρσοκωμική «ιστορία» της δεκαετίας του 1970, στην οποία παραλείπει τις τρομακτικές σφαγές που διέπραξαν οι φασιστικές δυνάμεις σε συνεργασία με τμήματα του κρατικού μηχανισμού για να ανακόψουν την άνοδο του εργατικού κινήματος. Στην πρόθεσή της να «παλινρθώσει» τη χώρα, θέλει να διαγράψει την ιστορία των κοινωνικών και δημοκρατικών αγώνων. Θέλει επίσης να ακυρώσει τις δημοκρατικές, προοδευτικές, σοσιαλιστές και κομμουνιστικές έννοιες και ιδανικά περί ελευθερίας και ισότητας που επικαλείται το Σύνταγμα του 1948. Η αντιφασιστική Αντίσταση και το μεγάλο εργατικό κίνημα και οι δημοκρατικοί αγώνες είχαν δημιουργήσει κάτι σαν κοσμική «θρησκεία» όσον αφορά τη συναίνεση της κοινής γνώμης γύρω από αυτές τις αξίες και την αναγραφή τους στο Σύνταγμα. Όλη αυτή η κληρονομιά εκφραζόταν και οργανωνόταν όχι μόνο από εργατικά συνδικάτα και αριστερά κόμματα, αλλά και από ενώσεις όπως η ARCI (Ενωση Πολιτισμού) και η ANPI (Πανεθνική Ένωση Παρτιζάνων) και από άλλα κινήματα. Είναι μια κοινωνική και πολιτική κουλτούρα, την οποία μισούν και πολεμούν οι δεξιοί γιατί αποτελεί μια εναλλακτική στο φασισμό και τις αντιδραστικές ιδέες, είναι ένα όραμα ελευθερίας, δημοκρατικών δικαιωμάτων και κοινωνικής δικαιοσύνης που πολλοί ήλπιζαν ότι θα πραγματοποιηθεί στην ολόκληρή του με το ξεπέραςμα του καπιταλισμού.

Πράγματι, πρακτικά όλη η άρχουσα τάξη και τα ΜΜΕ της εργάζονται εδώ και χρόνια όχι μόνο για να κρύψουν αυτή την ιστορία και τα ιδανικά μιας δίκαιης εναλλακτικής κοινωνίας, αλλά και για να επιβάλουν ήττες κι υποχωρήσεις στο

εργατικό κίνημα. Σε αυτή την κατεύθυνση εργάζονταν και οι κεντροαριστερές δυνάμεις που εγκατέλειψαν κάθε ιδέα μετασχηματισμού της κοινωνίας, υιοθέτησαν νεοφιλελεύθερα δόγματα και συμμετείχαν στη συρρίκνωση της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Σήμερα, η ιστορία παρουσιάζει το λογαριασμό, με την ακροδεξιά που θέλει να πάρει την εκδίκησή της, μια επικεντρωμένη στην ταυτότητα εθνικιστική παλινόρθωση μέσα στο πλαίσιο της σημερινής περιβαλλοντικής και πολιτισμικής κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος.

Απάντηση στο δεξιό σχέδιο

Μέχρι σήμερα, η αντίδραση του συνδικαλιστικού κινήματος, που ήταν για χρόνια υποταγμένο στις πολιτικές του κεφαλαίου, είναι ανύπαρκτη. Έχει υιοθετήσει αμφίσημες και «ας-περιμένουμε-να-δούμε» στάσεις όπως το «Θα κρίνουμε την κυβέρνηση με βάση αυτά που θα κάνει».

Ωστόσο, αρκετές πολιτικές, κοινωνικές και συνδικαλιστικές δυνάμεις, όπως και κάποιες δημοκρατικές και «προοδευτικές», κινούνται προς την οικοδόμηση απαντήσεων στις διάφορες επιθέσεις των καπιταλιστών και της κυβέρνησης. Η λίστα των πρωτοβουλιών και των διαδηλώσεων στο καλεντάρι είναι πολύ μακρά και αξίζει να υποστηριχθεί. Η πρόκληση είναι το αν αυτές θα κατορθώσουν να βρουν τη μαζική ανταπόκριση και το συντονισμό που χρειάζεται για να είναι αποτελεσματικές και να έχουν βαρύνοντα ρόλο πάνω στην συνολικότερη σύγκρουση.

Χρειάζεται να ανοικοδομήσουμε ένα εργατικό κίνημα ικανό να αντέξει τις ερχόμενες συγκρούσεις και να παρέχει συντονισμό σε όλους τους κοινωνικούς

αγώνες. Πρέπει να οργανώσουμε τη δράση μας στα συνδικάτα, ξεκινώντας από το μεγαλύτερο, την CGIL, γύρω από το αίτημα να ανέβουν οι ρυθμοί, να χτιστεί μια πλατιά ενότητα της εργατικής τάξης και των εκμεταλλευόμενων και των οργανώσεών τους, συμπεριλαμβανομένης της ενότητας με τα μαχητικά συνδικάτα βάσης (που από τη μεριά τους κάλεσαν ήδη σε μια πανεθνική απεργία στις 2 Δεκέμβρη), γύρω από ένα πρόγραμμα αγώνα για:

- Μισθολογικές αυξήσεις που θα προστατεύουν το βιοτικό επίπεδο

- Αυτόματη Τιμαριθμική Προσαρμογή των μισθών

- Κατάργηση των νόμων της επισφαλούς εργασίας

- Μείωση του εργάσιμου χρόνου χωρίς μισθολογικές απώλειες

- Δημόσιο σχέδιο δημιουργίας εκατομμυρίων θέσεων εργασίας (υγεία, σχολεία, κλπ)

- Έντονα προοδευτική φορολόγηση και φόρο στον πλούτο

- Όχι στις στρατιωτικές δαπάνες

Στόχος πρέπει να είναι να κρατήσουμε συνδεδεμένες τις οικονομικές και κοινωνικές μάχες με τους περιβαλλοντικούς αγώνες και την πάλη για δικαιώματα, σε μια προοπτική ενότητας και εναλλακτικής απέναντι στο σύστημα. Είμαστε ενάντια στον καπιταλισμό, που παράγει δυστυχία, εκμετάλλευση και πολέμους. Είναι αναγκαίο να χτίσουμε μια εναλλακτική κοινωνία που θα στηρίζεται στην δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Αυτό είναι εφικτό μόνο μέσα από την κινητοποίηση, την αυτό-οργάνωση στους χώρους δουλειάς και τη λαϊκή συμμετοχή. Αμφισβητούμε τους μηχανισμούς εκμετάλλευσης και κερδοφορίας των αφεντικών. Η κολεκτίβα GKN Φλωρεντίας, η οποία διεξάγει ένα σκληρό αγώνα υπεράσπισης του εργοστασίου της εδώ και ένα χρόνο, προτείνει και εργάζεται για τη σύγκλιση όλων των κοινωνικών, συνδικαλιστικών, τοπικών, περιβαλλοντικών αγώνων γύρω από κοινούς στόχους. Έχει ήδη κατορθώσει να συνενώσει δυνάμεις που μπόρεσαν να οργανώσουν μεγάλες διαδηλώσεις (12 χιλιάδες διαδηλωτές στη Μπολόνια στις 22 Οκτώβρη). Αυτός είναι ο δρόμος που πρέπει να ακολουθήσουν όλες οι ταξικές δυνάμεις ενάντια σε αυτήν την κυβέρνηση.

Γιατί οξύνονται και πάλι οι Κοσόβου και Σερβίας

Του Βλάντιμιρ Ουνκόφσκι-Κόριτσα*

Η πρόσφατη απόφαση της Σερβίας να θέσει σε κατάσταση συναγερμού τον στρατό και την αστυνομία της προκάλεσε ιδιαίτερη συζήτηση για αυτόν τον πιο πρόσφατο γύρο εντάσεων μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου.

Παρόμοιες καταστάσεις έχουν προκύψει αρκετές φορές τα τελευταία χρόνια και προσφέρονται για εντυπωσιακά πρωτοσέλιδα. Τα δυτικά ΜΜΕ τείνουν να κατηγορούν την Σερβία για την κατάσταση, εξηγώντας ότι η αύξηση των εντάσεων σχετίζεται με την άρνηση των Σέρβων του Κοσόβου -με την ενθάρρυνση της σερβικής κυβέρνησης του Βελιγραδίου- να εφαρμόσουν μια σειρά από μέτρα που εγκρίνουν οι Κοσοβάρικες Αρχές.

Το πιο πρόσφατο παράδειγμα που οδήγησε σε μεγάλες εντάσεις είναι το αίτημα των Αρχών της Πρίστινα να σταματήσουν οι Σέρβοι κάτοικοι του Κοσόβου να χρησιμοποιούν σερβικές πινακίδες κυκλοφορίας και η άρνηση των ντόπιων Σέρβων να συμμορφωθούν. Αυτό οδήγησε σε μεγάλες συγκρούσεις, που περιλαμβάνουν το ύψωμα οδοφραγμάτων από Σέρβους, την ανταλλαγή πυρών και έναν σημαντικό πολιτικό αντίκτυπο. Το ζήτημα των πινακίδων κυκλοφορίας μοιάζει ασήμαντο επιφανειακά, αλλά αποτελεί μια έκφραση βαθύτερων προβλημάτων.

Από τις Βρυξέλλες στην Ουκρανία

Για να κατανοήσουμε τι συμβαίνει, χρειάζεται να επιστρέψουμε στο 2013. Εκείνη ήταν η χρονιά που οι σχέσεις μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου έδειχναν να μπαίνουν σε μια νέα τροχιά: Οι δύο πλευρές υπέγραψαν στις Βρυξέλλες μια συμφωνία υπό την αιγίδα της ΕΕ, η οποία προέβλεπε την εξομάλυνση των σχέσεων.

Αλλά έκτοτε η εξομάλυνση παραμένει ανέφικτη. Παρότι συμφώνησαν σε μια σειρά από μέτρα αποκλιμάκωσης της έντασης, οι δύο πλευρές δεν εφάρμοσαν τη συμφωνία. Η δημιουργία μιας Ένωσης Σερβικών Δήμων (ΕΣΔ), η οποία θα παραχωρούσε στους Σέρβους ένα βαθμό αυτονομίας εντός Κοσόβου, παρέμεινε ένα βασικό ζήτημα διαμάχης. Ο σχηματισμός της

ΕΣΔ συμφωνήθηκε εκ νέου από τις δύο πλευρές το 2015, αλλά και πάλι δεν εφαρμόστηκε.

Στην Πρίστινα υπάρχει ο φόβος ότι η Σερβία θα αξιοποιήσει την ΕΣΔ για να υπονομεύσει την ανεξαρτησία του Κοσόβου, η οποία ανακηρύχθηκε το 2008 και δεν αναγνωρίστηκε ποτέ από το Βελιγράδι και μια σειρά από άλλες χώρες. Όσον αφορά το Βελιγράδι, το γεγονός ότι δεν δημιουργείται η ΕΣΔ λειτουργεί ως απόδειξη της κακής πίστης των κυβερνήσεων της Πρίστινα και ως δικαιολογία για να μην τηρεί και αυτό τις δικές του υποχρεώσεις της συμφωνίας. Έκτοτε οι σχέσεις μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας παραμένουν τεταμένες.

Αλλά ο Πόλεμος της Ουκρανίας είχε μεγάλο αντίκτυπο στα Βαλκάνια, ενίσχυσε τη θέση της Πρίστινας και έπαιξε σημαντικό ρόλο στο να ξεσπάσει τη δεδομένη στιγμή ο πιο πρόσφατος γύρος κρίσης.

Μετά το ξέσπασμα του πολέμου, το Κόσοβο υιοθέτησε μια ισχυρά φιλοδυτική στάση στη σύγκρουση, επιχειρώντας να παραλληλίσσει τον πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας με την καταπίεση του Κοσόβου από τη Σερβία. Αντίθετα, η Σερβία έχει υιοθετήσει

μια αμφίσημη στάση, καταδικάζοντας τη ρωσική εισβολή και αρνούμενη να φιλοξενήσει μια ρωσική στρατιωτική βάση στη Σερβία, αλλά δίχως να εφαρμόζει τις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας.

Τα Βαλκάνια μεταξύ NATO και Ρωσίας

Οι λόγοι για αυτές τις αντίθετες στάσεις μπορούν να εντοπιστούν εύκολα. Η αλβανική πλειοψηφία του Κοσόβου καταπιέστηκε για μεγάλο μέρος του 20ού αιώνα από τη Σερβία, αλλά ο αγώνας της για ανεξαρτητοποίηση επικράτησε μόνο όταν παρέμβηκε στρατιωτικά το NATO κατά της Σερβίας το 1999 και δημιούργησε ένα Νατοϊκό προτεκτοράτο. Οι κυβερνήσεις της Πρίστινας είναι έκτοτε υπόχρεοι στην Ουάσινγκτον.

Αλλά το NATO δεν ενδιαφερόταν ποτέ για τους Αλβανούς Κοσοβάρους. Ο αεροπορικός πόλεμος κατά της Σερβίας ήταν αναπόσπαστο κομμάτι της διεύρυνσης του NATO που άρχισε στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Ο βασικός του στόχος ήταν να νομιμοποιήσει την ύπαρξη του NATO μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου: Η ανθρωπιστική επέμβαση ήταν μια βολική δικαιολο-

γία για να μην διαλυθεί -και αντίθετα να διευρυνθεί- το πιο ισχυρό στρατιωτικό σύμφωνο στην ιστορία. Επιπλέον, η μεγέθυνση του NATO προς τα ανατολικά αφορούσε την περικύκλωση της Ρωσίας ενώ αυτή ήταν ακόμα αδύναμη. Ιδιαίτερα η διασφάλιση των Βαλκανίων συνδεόταν με τον γεωπολιτικό ανταγωνισμό με τη Ρωσία όσον αφορά τις διαδρομές και την ασφάλεια των πετρελαιογαγών από την Κασπία Θάλασσα.

Η στρατιωτική επέμβαση στα Βαλκάνια πρόσφερε μια χρήσιμη βάση για το NATO: Κυριολεκτικά. Το Κόσοβο έγινε η έδρα της Bondsteel, της μεγαλύτερης αμερικανικής στρατιωτικής βάσης που έχουν χτίσει οι ΗΠΑ στην Ευρώπη από την εποχή του Πολέμου του Βιετνάμ. Δεν προκαλεί έκπληξη που η Ρωσία εναντιώθηκε στον βομβαρδισμό και που οι ρωσικοί κρατικοί μηχανισμοί ασφαλείας υποστήριξαν μια στροφή σε μια πιο «γερακίσια» στάση απέναντι στη Δύση. Αυτά αποτελούν και μέρος της ερμηνείας της ανόδου του Πούτιν στην εξουσία, μερικούς μήνες μετά το τέλος του βομβαρδισμού της Σερβίας.

Επίσης δεν προκαλεί έκπληξη που η κοινή γνώμη στη Σερβία έτεινε να είναι εχθρική απέναντι στο NATO μετά

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ

τους βομβαρδισμούς του 1999, στη διάρκεια των οποίων η Συμμαχία δεν έπληξε μόνο στρατιωτικούς στόχους αλλά και γέφυρες, μονάδες ενέργειας, τηλεοπτικούς σταθμούς και άλλες υποδομές. Πιο πρόσφατα, το Βελιγράδι επιχείρησε να ισορροπήσει μεταξύ Δύσης και Ανατολής. Το Βελιγράδι επιδιώκει την ένταξη στην ΕΕ αλλά όχι στο NATO, ενώ εξαρτάται από τη Ρωσία για να μπορεί να συνεχίζει να ασκεί έλεγχο επί του Κοσόβου, μέσω του βέτο που διαθέτει η Μόσχα στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Έτσι, το Βελιγράδι έτεινε να είναι ένα αγκάθι στο πλευρό του NATO στα Βαλκάνια και -κατά συνέπεια- να είναι υπόχρεο στη Ρωσία για τη δυνατότητά του να διατηρεί χώρο για ελιγμούς.

Ο Πόλεμος Δι' Αντιπροσώπων στην Ουκρανία φτάνει στα Βαλκάνια

Όταν η Ρωσία εισέβαλλε στην Ουκρανία, η Δύση διαισθάνθηκε ότι προέκυψε μια στρατηγική ευκαιρία να διεξάγει έναν πόλεμο κατά της Ρωσίας μέσω αντιπροσώπου και να ματώσει τον αδύναμο ανταγωνιστή της. Τους

Οι σοσιαλιστές οφείλουν να βρουν ένα δρόμο που θα διατηρεί την ανεξαρτησία του εργατικού κινήματος της χώρας τους από τις δικές τους άρχουσες τάξεις και κράτη, ενώ ταυτόχρονα να πιέζουν για την αποχώρηση των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων από τα Βαλκάνια

τελευταίους 10 μήνες είδαμε μια μεγάλη αναζωογόνηση της ηγεμονίας της Ουάσιγκτον στην Ευρώπη, τη Σουηδία και τη Φινλανδία να ανακοινώνουν την πρόθεσή τους να ενταχθούν στο NATO, τη συγκέντρωση μεγάλων πόρων από τη Δύση σε βοήθεια της Ουκρανίας και την προώθηση ενός οικονομικού πολέμου με τη Ρωσία υπό τη μορφή κυρώσεων.

Στα Βαλκάνια, η Δύση υιοθέτησε

μια πιο ισχυρή στάση υπέρ του Κοσόβου τους προηγούμενες μήνες. Μια διαρροή το Νοέμβριο επιβεβαίωσε ότι υπήρχε ένα νέο Γαλλο-Γερμανικό σχέδιο, που είχε την υποστήριξη και των ΗΠΑ, το οποίο θα συμπλήρωνε τις υπάρχουσες συμφωνίες για να μειώσει τις εντάσεις, αλλά και που θα απαιτούσε επίσης την αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κοσόβου από τη Σερβία και μια γενικότερη ευθυγράμμιση της με την εξωτερική πολιτική της ΕΕ. Το Γαλλο-Γερμανικό σχέδιο χαιρετίστηκε από τον πρωθυπουργό του Κοσόβου, Άλμπιν Κούρτι, ενώ το Βελιγράδι δεν έχει τοποθετηθεί ακόμα επίσημα, αν και είναι εμφανές ότι η Σερβία δεν το βλέπει θετικά.

Εν τω μεταξύ, από το Νοέμβριο και μετά η ΕΕ επιχειρεί να χρυσώσει το χάπι για τη Σερβία. Ο επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, Ζοσέπ Μπορέλ, έχει υιοθετήσει έναν πιο ανοιχτά επικριτικό τόνο ενάντια στην Πρίστινα, δηλώνοντας ότι η ΕΕ έθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για την αποκλιμάκωση της έντασης, ότι η Σερβία συμφώνησε και ότι το Κόσοβο δεν συμφωνεί να τις εφαρμόσει. Πιο πρόσφατα, ο Μπορέλ κάλεσε το Κόσοβο να σεβαστεί τη συμφωνία του 2013/5 για τη δημιουργία της ΕΣΔ, κάτι που η Πρίστινα συνεχίζει να αρνείται.

Είναι εμφανές ότι έχουμε δύο διαφορετικές οπτικές. Για το Βελιγράδι, η λύση είναι να κινείται βήμα-βήμα, που σημαίνει πρώτα να εφαρμοστεί η συμφωνία του 2013/5 για την ίδρυση της ΕΣΔ. Για την Πρίστινα, η λύση είναι να μην συμφωνηθεί τίποτα μέχρι να συμφωνηθούν τα πάντα, που σημαίνει ότι η ΕΣΔ μπορεί να προκύψει μόνο εφόσον η Σερβία αναγνωρίσει την ανεξαρτησία του Κοσόβου. Και οι δύο πλευρές υπολογίζουν στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις ως διαμεσολαβητές και καμία από τις δύο πλευρές δεν πρόκειται να εμπιστευτεί την άλλη στην εφαρμογή των δικών της υποχρεώσεων. Έχουμε λοιπόν μια αδιέξοδη ισορροπία. Τόσο το Βελιγράδι όσο και η Πρίστινα έχουν καταφύγει σε πολεμικές δηλώσεις όσον αφορά την επίλυση της διαμάχης: Ο Κούρτι έχει δηλώσει δημόσια ότι η Πρίστινα είναι έτοιμη να καταφύγει στη βία για να εφαρμόσει τον νόμο του Κοσόβου στους Σέρβους κατοίκους του, ειδικά στο βόρειο Κόσοβο όπου αυτοί αποτελούν πλειοψηφία. Εν τω μεταξύ, η Σερβία έχει ζητήσει να επιτραπεί η επιστροφή των σερβικών στρατευμάτων

μέσα στο Κόσοβο για να προστατεύσει τη σερβική μειονότητα, ενώ έθεσε τις ένοπλες δυνάμεις της σε κατάσταση συναγερμού.

Μια Σοσιαλιστική Εναλλακτική για τα Βαλκάνια

Είναι εμφανές ότι ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός τροφοδοτεί και τους εθνικιστικούς ανταγωνισμούς και έχει επαναφέρει τη συζήτηση για πόλεμο στα Βαλκάνια. Υπάρχει εναλλακτική και τί θα πρέπει να πουν οι σοσιαλιστές της περιοχής μπροστά στις συγκεκριμένες συνθήκες; Πρέπει να έχουμε ως αφετηρία ότι δεν πρέπει να υπάρξει καμιά καταφυγή στη στρατιωτική βία και ότι και οι δύο πλευρές οφείλουν να αποκλιμακώσουν πριν επιδεινωθεί η κρίση.

Οι σοσιαλιστές στο Κόσοβο οφείλουν να πουν: Η Πρίστινα δεν πρέπει να χρησιμοποιήσει βία ενάντια στη σερβική μειονότητα. Αυτός δεν είναι τρόπος αντιμετώπισης των μειονοτήτων, προσκαλεί μια επέμβαση του Βελιγραδίου, ενισχύει τη Δυτική παρουσία στο Κόσοβο και αυξάνει την επιρροή της Ρωσίας στη Σερβία.

Οι σοσιαλιστές στη Σερβία οφείλουν να πουν: Η Σερβία δεν πρέπει να απειλεί με εισβολή τον αδύναμο γείτονά της, τον οποίο καταπίεσε στο μεγαλύτερο μέρος του 20ού αιώνα. Αυτός δεν είναι τρόπος οικοδόμησης καλών γειτονικών σχέσεων, ενισχύει την επιρροή της Ρωσίας στη Σερβία και τσιμεντώνει την παρουσία του NATO στο Κόσοβο.

Αν μείνουμε σε αυτά, το πρόβλημα είναι ότι δεν καταπιανόμαστε πραγματικά με την επίλυση του προβλήματος: Τι πρέπει να γίνει; Η απάντηση δεν είναι εύκολη, επειδή στα Βαλκάνια, το αίτημα για εθνική αυτοδιάθεση υπήρξε πάντοτε σύνθετο. Εν μέρει λόγω της ύπαρξης αλληλεπικαλυπτόμενων εθνικών διεκδικήσεων, που παραμένουν ως κληρονομιά των πολυεθνικών αυτοκρατοριών που κυβέρνησαν την περιοχή μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα. Εν μέρει λόγω της ύπαρξης του κινδύνου ότι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις μπορεί να εκμεταλλευτούν αυτές τις διεκδικήσεις για τους δικούς τους σκοπούς -όπως έχουν κάνει και συνεχίζουν να κάνουν.

Οι σοσιαλιστές οφείλουν να βρουν ένα δρόμο που θα διατηρεί την ανεξαρτησία του εργατικού κινήματος της χώρας τους από τις δικές τους άρχουσες τάξεις και κράτη, ενώ ταυτόχρονα να πιέζουν για την αποχώρηση των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων από τα Βαλ-

κάνια. Οφείλουν να είναι ταυτόχρονα αντιεθνικιστές και αντιιμπεριαλιστές και να αναζητούν πάντα τρόπους να θέσουν στην πρώτη γραμμή τα ζητήματα της δημοκρατίας και της διεθνούς ταξικής ενότητας. Ιστορικά, οι σοσιαλιστές σε αυτήν την περιοχή υπήρξαν προσηκτικοί ως προς την υποστήριξη της άσκησης του δικαιώματος στην αυτοδιάθεση, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στη Βαλκανική Ομοσπονδία ως τελική λύση στο εθνικό ζήτημα.

Αυτό σημαίνει συγκεκριμένα ότι οι σοσιαλιστές σε Κόσοβο και Σερβία οφείλουν να πάνε πέρα από την έκκληση για αποκλιμάκωση, προβάλλοντας αιτήματα που μπορούν να δημιουργήσουν μια ατμόσφαιρα αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Αυτά με τη σειρά τους συνδέονται υποχρεωτικά με την ευρύτερη γεωπολιτική του εθνικού ζητήματος. Η αντιεθνικιστική πτυχή της λύσης καθιστά λογικό το αίτημα να υπάρξει αμοιβαία αναγνώριση του Κοσόβου από τη Σερβία και της ΕΣΔ από το Κόσοβο. Ταυτόχρονα, η αντιιμπεριαλιστική πτυχή της λύσης προϋποθέτει ότι κάθε τέτοια αμοιβαία αναγνώριση θα συνδυάζεται με μια συμφωνία ότι και οι δύο πλευρές θα δεσμευτούν σε ουδετερότητα μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Αυτό σημαίνει την αποχώρηση των Δυτικών δυνάμεων από το Κόσοβο, το κλείσιμο του Ρωσικού «ανθρωπιστικού κέντρου» στη Σερβική πόλη Νις και το τέλος των διαδικασιών προσχώρησης στο NATO (και την ΕΕ).

Οφείλουμε ασφαλώς να κατανοήσουμε ότι τα αιτήματα που διατυπώνουν οι σοσιαλιστές σε Σερβία και Κόσοβο δεν θα επηρεάσουν την επίσημη εφαρμοσμένη πολιτική -οι σοσιαλιστές και στις δύο χώρες έχουν πολύ λίγες δυνάμεις για να επηρεάσουν την υψηλή πολιτική. Παρόλα αυτά, η υποστήριξη μιας τέτοιας λύσης ανοίγει το χώρο για συζήτηση με ευρύτερες δυνάμεις του εργατικού κινήματος και στις δυο χώρες, δείχνοντας ότι υπάρχει μια λύση στο ζήτημα που μπορεί να πάει πέρα από τα όσα επιδιώκουν οι άρχουσες τάξεις και των δύο κρατών και ότι υπάρχουν δυνάμεις που μπορούν να δουν το μέλλον των Βαλκανίων να αποφασίζεται από τους λαούς των Βαλκανίων και όχι από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Αυτό θα ήταν ένα μικρό βήμα προς την οικοδόμηση ενός αριστερού πόλου και στις δύο χώρες και μια συμβολή στο πνεύμα της Βαλκανικής Ομοσπονδίας.

*Αναδημοσίευση από counterfire.org

Τρεις μήνες εξέγερσης

Της Μπέλα Μπεϊράγκι*

Τοπικά μέσα ενημέρωσης ανέφεραν πρόσφατα ότι ο γενικός εισαγγελέας του Ιράν, Μοχαμάντ Τζαφάρ Μονταζερί, δήλωσε πως η Αστυνομία Ηθών της χώρας έχει «καταργηθεί». Οι δηλώσεις του Μονταζερί έγιναν καθώς είχαν μπει στον τρίτο μήνα τους οι πανεθνικές διαδηλώσεις που πυροδοτήθηκαν από τη δολοφονία της 22χρονης Κούρδισσας Μάχσα Αμίνι από την αστυνομία τον Σεπτέμβριο.

Η ιρανική άρχουσα τάξη βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με τον πιο γενικευμένο και αναμφισβήτητα βαθύτερο αγώνα μετά την επανάσταση του 1979 που ανέτρεψε τον Μοχαμάντ Ρεζά Παχλαβί και κατήργησε τη μοναρχία. Αλλά είναι σαφές ότι η κυβέρνηση δεν έχει καμία πρόθεση να διαλύσει την Αστυνομία Ηθών. Το καθεστώς καταστέλλει τις πανεθνικές απεργίες και διαδηλώσεις με όλη του τη δύναμη. Σύμφωνα με έκθεση του Οργανισμού Ειδήσεων των Ακτιβιστών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τουλάχιστον 448 διαδηλωτές έχουν σκοτωθεί και περισσότεροι από 18.170 έχουν συλληφθεί από τα μέσα Σεπτεμβρίου.

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης και ακατάβλητης πανεθνικής εξέγερσης, έχουν υπάρξει κάποιες κινήσεις από κάποια πρόσωπα του ιρανικού κατεστημένου που υποδηλώνουν ότι το καθεστώς θα μπορούσε να είναι ανοιχτό στο να αποδεχτεί ορισμένα από τα αιτήματα των διαδηλώσεων.

Ο πρώην στρατιωτικός και νυν υπουργός Τουρισμού, Ετζατολάχ Ζαργκάμι εκφώνησε μια ομιλία στο Πανεπιστήμιο Σαρίφ στην οποία αναφέρθηκε στην ανάγκη για μεταρρυθμίσεις. Το Radio Farda παράθεσε τα λόγια του Ζαργκάμι ως εξής: «Αυτές τις μέρες τα νεαρά κορίτσια και οι φοιτήτριές μας περπατούν στο δρόμο χωρίς μαντίλες. Και λοιπόν; Μήπως κατέστρεψε η απουσία του χιτζάμπ την επανάσταση και το σύστημα;». Παρόμοιες τοποθετήσεις έχουν γίνει και από άλλους, όπως ο πρόεδρος του κοινοβουλίου Μοχαμάντ Μπακέρ Καλίμπαφ.

Όμως, αυτά τα αυθόρμητα κατευναστικά σχόλια από μεμονωμένα άτομα παραμένουν σε πλήρη αντίθεση με την καθημερινή πραγματικότητα. Οι διαδηλώσεις αντιμετωπίζονται βίαια καταστολή, η οποία έχει αυξηθεί τον τελευταίο μήνα. Το

καθεστώς σέρνει διαδηλωτές και διαδηλώτριες σε σκηνοθετημένες δίκες στα στρατοδικεία. Ο Μόχσεν Σεκάρι εκτελέστηκε αυτόν τον μήνα αφού καταδικάστηκε για «μοχαρεμπέ» («διεξαγωγή πολέμου κατά του θεού»).

Οι φωνές που προέρχονται από το στρατιωτικό κατεστημένο του Ιράν αποκαλύπτουν την πραγματική στάση του καθεστώτος απέναντι στην εξέγερση. Ένας ανώτερος διοικητής των Φρουρών της Επανάστασης, ο Αλί Φαντάβι, σε πρόσφατο άρθρο του που δημοσιεύτηκε από το κρατικό μέσο ενημέρωσης Fars News, κατηγορήσε τις διαδηλώτριες/ες ότι είναι «υποχείρια της CIA». Οι δηλώσεις και άλλων αξιωματούχων των Φρουρών της Επανάστασης απηχούν επίσης αυτή τη γραμμή.

Οι χιλιάδες συλλήψεις, οι εκατοντάδες θάνατοι και τα αμέτρητα περιστατικά βασανιστηρίων δείχνουν ξεκάθαρα ότι η Ισλαμική Δημοκρατία δεν ενδιαφέρεται να συμφιλιωθεί με τους/τις διαδηλωτές/τριες, ούτε να αποδεχθεί κανένα από τα βασικά αιτήματα του κινήματος.

Οι διαμαρτυρίες έχουν πλέον σταθεροποιηθεί σε ένα κυκλικό μοτίβο μικρών, τοπικών, καθημερινών δράσεων στις οποίες παρεμβάλλονται και κάποιες μέρες πανεθνικής κινητοποίησης. Αυτές οι πανεθνικές μέρες δράσης, που συχνά καλού-

νται από επιτροπές γειτονιάς, φοιτητικές ομάδες και κάποια εργατικά σωματεία, ενοποιούν τις διάφορες κυλιόμενες απεργίες και τις τοπικές διαδηλώσεις.

Πανεθνικές μέρες δράσης

Στα μέσα Νοέμβρη, τρεις ημέρες διαδηλώσεων σάρωσαν τουλάχιστον 62 πόλεις, σηματοδοτώντας την επέτειο της εξέγερσης του 2019 και τιμώντας όσους σκοτώθηκαν στη διάρκεια εκείνων των γεγονότων που έγιναν γνωστά ως «Ματωμένος Νοέμβρης». Φλεγόμενα οδοφράγματα υψώθηκαν σε όλη την Τεχεράνη, συνοδευόμενα από τις φωνές «Εκδίκηση για τους μάρτυρες μας!» και «Θάνατος στην Ισλαμική Δημοκρατία!». Τέσσερις χιλιάδες εργάτες στο χάλυβα απέργησαν στο Ισφαχάν, πυροδοτώντας ένα νέο κύμα κυλιόμενων απεργιών στις βιομηχανίες πετρελαίου, χάλυβα και μεταποίησης στα νότια της χώρας.

Οι απεργίες και οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν σε μικρότερη κλίμακα μέχρι τις 5 Δεκεμβρίου, όταν ξεκίνησε άλλη μια τριήμερη πανεθνική κινητοποίηση. Την Ημέρα των Φοιτητών, μέρα μνήμης της δολοφονίας τριών φοιτητών πανεπιστημίου από την ιρανική αστυνομία το 1953, πραγματοποιήθηκαν διαδηλώσεις σε περισσότερες από 80 πόλεις. Χιλιάδες πορεύτηκαν στους δρόμους της πρωτεύουσας

Τεχεράνης, προς την πλατεία Azadi (Ελευθερίας) φωνάζοντας «Επανάσταση!», ενώ φοιτητές/τριες σε περισσότερα από 100 πανεπιστήμια οργάνωσαν διαδηλώσεις και καθιστικές διαμαρτυρίες μέσα στις πανεπιστημιούπολεις. Η Συντονιστική Επιτροπή Εκπαιδευτικών, το Συμβούλιο για την Οργάνωση των Κινητοποιήσεων των Συμβασιούχων Εργατών Πετρελαίου (COPOCW), η Ένωση Φορτηγατζήδων και Οδηγών και το Συνδικάτο Haft Tappeh εξέδωσαν ανακοινώσεις καλώντας σε απεργίες.

Το COPOCW κάλεσε τους εργαζόμενους που δεν έχουν απεργήσει ως τώρα να προσχωρήσουν στο κίνημα, εξηγώντας: «Αυτό είναι ένα κίνημα διαμαρτυρίας για όλους εμάς που μας συντρίβει η φτώχεια... για εμάς δεν υπάρχει άλλος τρόπος να υπερασπιστούμε τις ζωές μας παρά ο ενιαίος αγώνας. Όλοι έχουμε το ίδιο σύνθημα: γυναίκες, ζωή, ελευθερία».

Ο αγώνας καθοδηγείται κυρίως από τη νεολαία και επικεντρώνεται στις πανεπιστημιούπολεις. Οι εργατικές απεργίες αλληλεγγύης περιορίζονται γενικά στους πιο μαχητικούς και οργανωμένους κλάδους. Αλλά από τον Νοέμβριο έχουν προκύψει μέσα από τον αγώνα δύο σημαντικές εξελίξεις: η διεξαγωγή πολιτικών και στρατηγικών συζητήσεων στις επιτροπές γειτονιάς και

στο Ιράν

η διεύρυνση των οικονομικών και πολιτικών αιτημάτων που διατυπώνουν οι απεργίες.

Ως διαταξικά σώματα με οργανωτικά καθήκοντα, οι επιτροπές γειτονιάς είναι πολιτικά ετερογενείς. Αυτές οι επιτροπές ξεφύτρωσαν σε όλη τη χώρα στα τέλη Σεπτεμβρίου και οργανώνουν και συντονίζουν τις καθημερινές διαδηλώσεις. Η πολιτική κατεύθυνση της κάθε επιτροπής επηρεάζεται από μια σειρά τοπικών παραγόντων και συνθηκών, αλλά όλες συμφωνούν σε ένα σημείο -η Ισλαμική Δημοκρατία πρέπει να φύγει.

Αλλά είναι ανοιχτή η συζήτηση για το πώς ακριβώς θα επιτευχθεί αυτό. Η Νεολαία των Γειτονιών της Τεχεράνης (YOTN) υποστηρίζει ότι το καθεστώς θα γκρεμιστεί από τη γενναιότητα του ιρανικού λαού που διαδηλώνει στους δρόμους. Το βασικό τους μήνυμα είναι ότι η διαταξική ενότητα και η επιμονή αρκούν από μόνες τους να το επιτύχουν. Η YOTN δηλώνει ότι μετά την ανατρο-

τρέλαιο και τα πετροχημικά... Ελπίζουμε ότι κι άλλα τμήματα της εργατικής τάξης... θα ενταχθούν στο επαναστατικό κίνημα. Η προσχώρηση του εργατικού κινήματος στον αγώνα ενέχει την υπόσχεση της προόδου και της νίκης».

Άλλες επιτροπές, όπως η Επαναστατική Νεολαία του Μαριβάν και η Φωνή των Βαλούχων Γυναικών έχουν εκφράσει παρόμοιες απόψεις για την κεντρικότητα της εργατικής τάξης στον αγώνα για την ανατροπή της Ισλαμικής Δημοκρατίας.

Εργατική παρέμβαση

Οι συζητήσεις σε αυτές τις επιτροπές γειτονιάς αντανakλούν την εμπάθυνση του αγώνα στο Ιράν. Αλλά όπως σωστά υποστηρίζει η RYSN, οποιαδήποτε σοβαρή πρόοδος για το κίνημα εξαρτάται από το να πάρει εργατική τάξη την ηγεσία του αγώνα ενάντια στην Ισλαμική Δημοκρατία.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εργαζόμενοι/ες αρχίζουν να κινούνται σιγά

στερες συνθήκες εργασίας.

Οι διάφορες σύνθετες κρίσεις του ιρανικού καπιταλισμού δημιουργούν τεράστια δυσарέσκεια και αποφασιστικότητα για αγώνα. Όμως μεγάλα τμήματα των εργαζομένων στο Ιράν παραμένουν ανοργάνωτα. Η ίδρυση ανεξάρτητων συνδικάτων σε κάθε κλάδο παραμένει βασικό καθήκον για το εργατικό κίνημα. Οι πιο προχωρημένοι εργαζόμενοι/ες -στην εκπαίδευση, στα πετρέλαια, στα χαλυβουργεία και στη βιομηχανία ζάχαρης- ανέπτυξαν την ταξική τους συνείδηση και αυτοπεποίθηση μέσα από δεκαετίες αγώνων για το δικαίωμα στην οργάνωση.

Οι εργαζόμενοι στο ζαχαροκάλυμο, του Συνδικάτου Haft Tappeh υποστηρίζουν ότι η πορεία προς τα μπροστά εξαρτάται από την ικανότητα των εργαζομένων να οργανωθούν. Σε μια πρόσφατη δήλωσή τους, με τίτλο «Η πρόσδοός μας εξαρτάται από την οργάνωση», εξηγούν:

«Χωρίς οργάνωση, οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να αντέξουν την επίθεση των ταξικών μας εχθρών. Τα αιτήματα των εργαζομένων είναι τα αιτήματα της πλειοψηφίας του λαού... Μπορούμε να κερδίσουμε μόνο αν οργανωθούμε!».

Η πανεθνική εξέγερση έχει προκαλέσει αντιδράσεις από κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Στα μέσα Νοεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε επιπρόσθετες κυρώσεις στο Ιράν. Δεσμεύτηκαν τα περιουσιακά στοιχεία και επιβλήθηκαν ταξιδιωτικές απαγορεύσεις σε 29 άτομα και τρεις θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων δυνάμεων ασφαλείας και των αξιωματούχων που ηγούνται της καταστολής των διαδηλώσεων σε ολόκληρη τη χώρα. Οι ΗΠΑ ακολούθησαν το παράδειγμά της, ανακοινώνοντας πρόσφατα κυρώσεις σε τρεις αξιωματούχους ασφαλείας.

Το Al Jazeera παρέθεσε δηλώσεις του υπουργού Εξωτερικών του Λουξεμβούργου, Ζαν Άσελμπορν, που υποστήριξε τις κυρώσεις ως εξής: «Το καθεστώς μπορεί να λειτουργήσει τα τελευταία 40 χρόνια, αλλά σήμερα δεν λειτουργεί. Και γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να κάνει αυτό το πρώτο βήμα». Το φιλελεύθερο κατεστημένο επαινέσε επίσης τις κυρώσεις ως εργαλείο πίεσης στην Ισλαμική Δημοκρατία.

Αλλά είναι απίθανο οι νέες κυρώσεις να κάνουν το οτιδήποτε για να σταματήσουν την αιματηρή αντεπίθεση του καθεστώτος κατά της εξέγερσης. Μέχρι σήμερα, οι κυρώσεις το μόνο που κάνουν είναι τη

ζωή των εργαζομένων πιο άθλια, και όχι του κατεστημένου. Ο Ζαν Άσελμπορν παραδέχτηκε μάλιστα ότι το κράτος διατήρησε την εξουσία του παρά τις πολυάριθμες κυρώσεις τα τελευταία 40 χρόνια.

Το 2018, οι ΗΠΑ επέβαλαν εκ νέου οικονομικές κυρώσεις στη χώρα, ωστόσο το καθεστώς συνέχισε να επεκτείνει τον στρατιωτικό του μηχανισμό και τις ιμπεριαλιστικές του επεμβάσεις σε όλη τη Μέση Ανατολή. Η ιρανική εργατική τάξη αναγκάστηκε να φορτωθεί το βάρος αυτών των συντριπτικών κυρώσεων, ενώ η ελίτ της χώρας φέρεται να απολάμβανε μια «έκρηξη εκατομμυρίων», σύμφωνα με μια έκθεση του 2020 στο περιοδικό Forbes.

Τα δυτικά κράτη εκμεταλλεύονται συχνά περιπτώσεις ηρωικών αγώνων από τα κάτω ως ευκαιρία να προωθήσουν το προφίλ της τάχα ελεύθερης και δημοκρατικής Δύσης. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν, δήλωσε πρόσφατα ότι «διώκονται οι γυναίκες σε όλο τον κόσμο» και απαίτησε από το Ιράν «να σταματήσει τη βία κατά των πολιτών του που απλώς ασκούν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους». Ωστόσο, η μεγαλύτερη επίθεση στα δικαιώματα των γυναικών στην πρόσφατη ιστορία των ΗΠΑ συνέβη μόλις πριν από έξι μήνες με την ανατροπή της απόφασης «Ρόου εναντίον Γουέιντ» [που στήριζε το δικαίωμα στην άμβλωση] από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Το να υποδεικνύουμε την υποκρισία των αρχουσών τάξεων στη Δύση δεν σημαίνει να υποβαθμίζουμε τη σημασία ή και να υπεκφεύγουμε για τα εγκλήματα του ιρανικού καθεστώτος, το οποίο παραμένει η μεγαλύτερη απειλή και εχθρός για την ιρανική εργατική τάξη. Αλλά οι εκκλήσεις σε δυτικές κυβερνήσεις να βοηθήσουν το κίνημα είναι μια αδιέξοδη στρατηγική.

Η ελπίδα για το κίνημα στο Ιράν βρίσκεται μόνο στο να ηγηθεί η ιρανική εργατική τάξη ενός αγώνα για να γκρεμιστεί η Ισλαμική Δημοκρατία. Όπως έγραψαν οι εργάτες Ζαχαροκάλυμου του Haft Tappeh σε πρόσφατη ανακοίνωση στο Telegram: «Τα αιτήματα και τα συμφέροντα των εργαζομένων, που αποτελούν την πλειοψηφία της κοινωνίας, δεν μπορεί να τα εξασφαλίσει καμία δύναμη, κανένας ήρωας, εκτός από εμάς τους ίδιους».

*Δημοσιεύτηκε στην Red Flag στα μέσα Δεκέμβρη του 2022.

Τη μετάφραση έκανε η Κορίνα Σχιρισμένου.

«Αυτό είναι ένα κίνημα διαμαρτυρίας για όλους εμάς που μας συντρίβει η φτώχεια... για εμάς δεν υπάρχει άλλος τρόπος να υπερασπιστούμε τις ζωές μας παρά ο ενιαίος αγώνας. Όλοι έχουμε το ίδιο σύνθημα: γυναίκες, ζωή, ελευθερία».

πή της κυβέρνησης, στόχος είναι να γίνει δημοψήφισμα και να υποταχθούν στη βούληση του λαού. Η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στην εργατική τάξη, μαζί με την αντι-πολιτική φιλελεύθερη ρητορική, έρχεται σε οξεία αντίφαση με τις προτάσεις άλλων επιτροπών γειτονιάς.

Η Επαναστατική Νεολαία των Γειτονιών της Σαναντάζ (RYSN), που δρα στο Κουρδιστάν, έχει ξεχωρίσει ως δύναμη της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του κινήματος. Η RYSN ισχυρίζεται ότι ο αγώνας για την ανατροπή της καπιταλιστικής θεοκρατίας στο Ιράν εξαρτάται από την ικανότητα του κινήματος να αναπτύξει μια σαφή πολιτική ηγεσία και την αναγκαιότητα να βρεθεί στην πρώτη γραμμή η εργατική τάξη. Σε μια πρόσφατη ανακοίνωση, η RYSN εξήγησε:

«Βλέπουμε απεργίες στο νότο, σε κρίσιμους κλάδους όπως το πε-

σιγά προς μια πιο σοβαρή παρέμβαση στον αγώνα. Από τα τέλη Νοεμβρίου, τμήματα εργαζομένων όχι μόνο συνέχισαν τις απεργίες σε αλληλεγγύη με τις διαδηλώσεις, αλλά έχουν παρουσιάσει και πρόσθετα δικά τους πολιτικά και οικονομικά αιτήματα. Το Συνδικάτο Φορτηγατζήδων και Οδηγών βρίσκεται σε απεργία σε όλες τις πόλεις από τις 26 Νοεμβρίου, ζητώντας τον τερματισμό των πολιτικών της κυβέρνησης για τις τιμές των καυσίμων.

Οι συμβασιούχοι εργάτες πετρελαίου στο Μαχσάχρ του Χουζεστάν προχώρησαν σε απεργία το πρωί της 4ης Δεκεμβρίου απαιτώντας αύξηση των μισθών και κατάργηση της εργασίας με [προσωρινή] σύμβαση. Άλλοι εργαζόμενοι στις βιομηχανίες χάλυβα, αυτοκινητοβιομηχανίας, μεταποίησης και σιδήρου απεργούν για μια σειρά από αιτήματα, όπως αυξήσεις μισθών, ασφάλιση υγείας, μείωση του ωραρίου και ασφαλέ-

Ουκρανία: Πόσο θα κρατήσει η στασιμότητα; «Μια αμοιβαία κρετατομηχανή φθοράς»

Του Πάνου Πέτρου

Στις αρχές του 2023, ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει «επιστρέψει» εκεί από όπου ξεκίνησε το 2014: Στο Ντονμπάς. Η πετυχημένη ουκρανική αντεπίθεση στο Χάρκοβο και η ρωσική αποχώρηση από τη δυτική Χερσόνησα υπήρξαν οι τελευταίες μεγάλες αλλαγές στη διάταξη των δυνάμεων. Έκτοτε ο κύριος όγκος των μαχών διεξάγεται στα ανατολικά. Οι ουκρανικές ένοπλες δυνάμεις επιχειρούν να ανακτήσουν εδάφη του Λουγκάνσκ, ενώ ο ρωσικός στρατός επιχειρεί να καταλάβει τα εδάφη του Ντονιέσκ που παραμένουν έξω από τον έλεγχό του. Πρόκειται για στατικές μάχες χαρακμάτων, με εναλλασσόμενες επιθέσεις κι αντεπιθέσεις που ελάχιστα αλλάζουν τον «χάρτη». Περιγράφοντας την πιεστική εδώ και μήνες προσπάθεια του ρωσικού στρατού να καταλάβει την πόλη Μπαχμούτ στο Ντονιέσκ, ο Ρώσος παραστρατιωτικός Ιγκόρ Γκίρκιν (Στρέλκοφ), που «πάτησε τη σκανδάλη» του πολέμου στο Ντονμπάς το 2014, χρησιμοποίησε μια φράση που αποτυπώνει την συνολικότερη κατάσταση: «Μια αμοιβαία κρετατομηχανή φθοράς».

Μαζί με το δράμα των φαντάρων, τους τελευταίους μήνες έχει ενταθεί το δράμα των αμάχων. Ο στρατηγός Σουροβίκιν, ο λατρεμένος των πιο «γερακίστων» φωνών στη Ρωσία, ανέλαβε πριν μήνες πανηγυρικά την διαχείριση της εισβολής. Φαίνεται να αναπληρώνει την απουσία στρατιωτικών επιτυχιών όλο αυτό το διάστημα με κλιμάκωση των βομβαρδισμών υποδομών (ενέργεια, νερό κλπ), υπενθυμίζοντας γιατί απέκτησε το προσωνύμιο «Αρμαγεδών». Είναι γνωστός ο κυνικός υπολογισμός αυτών των βάρβαρων μεθόδων -με εμβληματική την επίθεση του ΝΑΤΟ στη Σερβία το 1999 αλλά και πολλές άλλες ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις: Η κάμψη του ηθικού του πληθυσμού θα πιέσει για συνθηκολόγηση. Είναι επίσης γνωστό από την ιστορία ότι συνήθως το αποτέλεσμα είναι το αντίθετο: Βαθαίνει το μίσος των ντόπιων πληθυσμών απέναντι στον εκάστοτε εισβολέα. Στο στρατιωτικό πεδίο, η ουκρανική απάντηση στο «Σοκ και Δέος» του Σουροβίκιν ήρθε μέσα στο Δεκέμβρη: Αναπτύσσοντας δικά του drones-καμικάζι, ο ουκρανικός στρατός κατάφερε να

χτυπήσει στρατιωτικές βάσεις στα βάθη της Ρωσίας, εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από τα ουκρανικά σύνορα. Παρά τον ψυχολογικό αντίκτυπο στο ρωσικό στρατόπεδο, ούτε αυτό μπορεί να κρίνει τη ροή του πολέμου, που θα κριθεί «στο έδαφος». Συνεπώς, όλο το προηγούμενο διάστημα, πέρα από επιμέρους ειδήσεις που προσφέρονται για πρωτοσέλιδα ή τηλεοπτικά πάνελ, η εικόνα της στασιμότητας δεν άλλαξε.

Κλιμάκωση ή ειρήνευση

Σε αυτό το φόντο, έχει ξαναοίξει η δημόσια συζήτηση για το αν διαφαίνεται τερματισμός του πολέμου. Η Ουκρανία δηλώνει ότι φιλοδοξεί να παρουσιάσει μια «ειρηνευτική πρωτοβουλία» στον ένα χρόνο από την εισβολή. Ο Πούτιν έχει προσκαλέσει τον Ξι Γινπίνγκ στη Μόσχα την άνοιξη και είναι αρκετοί αυτοί που πιστεύουν ότι ο Κινέζος Πρόεδρος δεν θα επισκεφτεί τη Ρωσία αν δεν έχει λήξει ή «παγώσει» ο πόλεμος -ή έστω για να παρέμβει πιεστικά προς αυτή την κατεύθυνση. Παρουσιάζοντας τον τόνο των δηλώσεων και το κλίμα σε Παρίσι-Βερολίνο-Ουάσινγκτον, ο Πέτρος Παπακωνσταντίνου έγραφε τον περασμένο Δεκέμβρη ότι στη Δύση «δοκιμάζουν τα όρια του Πούτιν» για «μια πιθανή διαπραγμάτευση στο Ουκρανικό», καταλήγοντας ότι «Αυτή τη στιγμή ο δρόμος προς τις διαπραγματεύσεις και την ειρήνευση διαγράφεται μακρύς, καθώς τόσο οι Ρώσοι όσο και οι Ουκρανοί προετοιμάζονται για έναν μακρύ πόλεμο. Για πρώτη φορά, όμως, στους δέκα μήνες του πολέμου, διακρίνεται μια αμυδρή ακτίνα φωτός».

Αφενός πρόκειται για «αμυδρή ακτίνα φωτός». Άλλωστε για κάθε δήλωση που υπονοεί διάθεση συνεννόησης, μπορεί κανείς να βρει και δηλώσεις που κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση. Στην Ουκρανία

δεν υπάρχουν σημάδια κάμψης της διάθεσης για αντίσταση, η ρωσική ηγεσία έχει ξεπεράσει μέχρι τώρα τους κραδασμούς (των δυτικών κυρώσεων, της αντιπολεμικής δράσης στο εσωτερικό κ.ο.κ.) ενώ στην Ουάσινγκτον «βολεύονται» από την καθήλωση του ρωσικού στρατού σε ένα φθοροποιό τέλμα.

Επιπλέον, ακόμα και το σενάριο μιας διπλωματικής κινητικότητας το επόμενο διάστημα, είναι πιθανό να συνοδευτεί από μια κλιμάκωση των επιχειρήσεων: Δεν είναι σπάνιες οι «μεγάλες ζαριές» πριν από μια διευθέτηση...

Για αυτό και η εικόνα στατικού πολέμου φθοράς μπορεί να αλλάξει εκ νέου το επόμενο διάστημα. Σε επίπεδο φημολογίας, κυκλοφορούν ήδη μια σειρά από πιθανά σενάρια για τον τόπο ή τον χρόνο που θα εκδηλωθεί η επόμενη κλιμάκωση των πολεμικών επιχειρήσεων.

Πιο άμεσα, οι αναλυτές περιμένουν αν θα παγώσουν οι λάσπες του φθινοπώρου, για να φανεί ποιος μπορεί -σε αυτή τη φάση- να αξιοποιήσει καλύτερα έναν «πόλεμο κινήσεων» (που θα επιτρέψει το πάγωμα του εδάφους). Οι πιο τολμηροί σε πρόβλεψεις δηλώνουν ότι από την απάντηση σε αυτό το άμεσο ερώτημα, θα μάθουμε πολλά για την απάντηση ως προς την φορά-έκβαση του πολέμου.

Το μόνο βέβαιο είναι ότι η παράταση του πολέμου επιδεινώνει ακόμα περισσότερο την κατάσταση στο εσωτερικό των εμπόλεμων χωρών.

Πόλεμος στο εσωτερικό

Ο ουκρανικός λαός αντιμετωπίζει προφανώς μια τεράστια ανθρωπιστική καταστροφή -μεταξύ προσφυγιάς, ζωής υπό κατοχή και καταστροφής των υποδομών που διασφαλίζουν την καθημερινή επιβίωσή του. Αλλά μαζί με τον εισβολέα,

αντιμετωπίζει ταυτόχρονα και μια αντιδραστική αλλαγή στο εσωτερικό: Οι Ουκρανοί ολιγάρχες αξιοποιούν την εμπόλεμη κατάσταση για να διαλύσουν όποια προστασία είχε απομείνει στο ουκρανικό εργατικό δίκαιο, κάθε νέα δόση της «διεθνούς βοήθειας» υποθηκεύει ακόμα περισσότερο το μέλλον της χώρας (βλ. τις νεοφιλελεύθερες ονειρώξεις που χαρακτηρίζουν τα σχέδια «ανοικοδόμησης»), ενώ ακροδεξιά (αλλά και κυβερνητικά) στελέχη προωθούν έναν όλο και πιο σωβινιστικό αντιρωσισμό που αναζητά «εσωτερικούς εχθρούς» και -αν επικρατήσει- μπορεί να κάνει την Ουκρανία ένα πολύ πιο σκοτεινό μέρος από ό,τι ήταν προπολεμικά...

Στη Ρωσία, το βαθύ σκοτάδι απλώνεται ήδη, επιβεβαιώνοντας δραματικά τους Ρώσους συντρόφους που από την αρχή της εισβολής σημείωναν ότι ο πόλεμος κατά της Ουκρανίας είναι ταυτόχρονα ένας πόλεμος στο εσωτερικό της Ρωσίας -εναντίον των δημοκρατικών ελευθεριών και κάθε αντιπολίτευσης. Έχει χαθεί πλέον το μέτρημα σε κατασταλτικά μέτρα τα οποία δημιουργούν διαρκώς νέα «αδικήματα» ενώ αυξάνουν συνεχώς τις ποινές για τα παλιά. Οι σύντροφοι του Ρωσικού Σοσιαλιστικού Κινήματος περιγράφουν την κατάσταση ενόψει της φετινής 19ης Γενάρη, η οποία υπήρξε παραδοσιακά μέρα αντιφασιστικής κινητοποίησης στη Ρωσία, στη μνήμη δύο αριστερών-αναρχικών θυμάτων της νεοαζιστικής τρομοκρατίας που σάρωνε τη χώρα το 2000-2010. Παραθέτουν μια μακρά λίστα συντρόφων/φισσών που έχουν πέσει θύματα της καταστολής τους τελευταίες μήνες για να καταλήξουν: «Τότε, ο κίνδυνος προερχόταν από νεοαζιστικές ομάδες που συχνά δρούσαν με την ανοχή των Αρχών. Σήμερα, η ιδεολογία και η πρακτική των δεξιών ριζοσπαστών έχουν γίνει ιδεολογία και πρακτική του ίδιου του ρωσικού καθεστώτος».

Μαζί με τον τερματισμό του πολέμου και την επίτευξη μιας δίκαιης ειρήνης, θα αρχίσει να τίθεται και το ζήτημα της επόμενης μέρας στις εμπόλεμες χώρες -κι ας μοιάζει σήμερα μακρινό. Καθώς η παλιά τάξη πραγμάτων είναι δύσκολο να επιβιώσει ενός πολεμικού σοκ, οι πολιτικές απαντήσεις που θα παρουσιαστούν στα ερωτήματα «γιατί πολεμήσαμε;» ή/και «γιατί δεν νικήσαμε;» μπορεί να κρίνουν αν το προπολεμικό στάτους κβο θα αντικατασταθεί από κάτι καλύτερο ή πολύ χειρότερο...